PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 900 lir - Leto XLIV. št. 117 (13.055)

Trst, četrtek, 2. junija 1988

Spodletel golpe v ustavni komisiji ustavne zbornice

Preprečen grob Camberjev poskus za ustavitev postopka o zaščiti

Odločen nastop poslancev Bordona in Renzullija prekrižal račune listarskega parlamentarca - Danes morda razprava v komisiji

BOGO SAMSA

TRST — Lista za Trst je sinoči izdala triumfalistični proglas, da je poslancu Camberju v komisiji zbornice za ustavna vprašanja uspelo: 1. da se govori o zakonskem predlogu o slovenski manjšini v poslanski zbornici in ne več v senatu in 2. da se razpravlja izključno o zakonskem predlogu posl. Camberja, ker naj bi bila debata o zakonskih predlogih poslanca Renzullija (PSI) in posl. Russa (DP) že izčrpana z razpravo o zakonskem predlogu o jezikovnih manjšinah.

O zadevi nas je najprej opozoril slovenski senator Spetič, nato pa smo se podrobno zanimali, pa tudi posredovali, pri poslancih Bordonu (KPI) in Renzulliju (PSI). Izkazalo se je, da je sporočilo Liste za Trst točno, kasneje pa so se po ogorčenem pritisku obeh poslancev, katerim so se pridružili še demokristjani, zeleni in drugi, stvari spremenile.

Poslanec Bordon se je prvi zavedel manevra, ki je potekal skrito, in ki naj bi se zgodil na nekem zasedanju komisije že maja, pri čemer naj bi šlo za zapisnike in ne za javne razprave. Vse to je na včerajšnji seji komisije poslanec Bordon odločno in javno povedal in tudi ogorčeno protestiral proti nezaslišanemu obnašanju predsednika prve komisije poslanske zbornice Labrioli, članu socialistične stranke. Razprava v prvi komisiji je bila ostra, kasneje pa so tudi na osnovi naših vprašanj in predvsem pa zaradi ogorčenih protestov raznih poslancev prišlo do novega, spremenjenega položaja. Predsednik komisije Labriola je namreč izjavil, da se seveda lahko pridružijo zakonskemu predlogu posl. Camberja tudi drugi, ki so že bili vloženi in, ki se jih bo se vložilo in da tudi ni rečeno, da se mora v komisiji razprava takoj nadaljevati. Možno je, da se začne in zaključi razpravo v senatu. Vse to pa seveda "če tako skupine želijo". Za sedaj ostane formalno veljaven že omenjeni nezaslišani sklep.

Naše informacije so sicer točne, vendar nepopolne in bomo zadevo poglobili. So pa vznemirjajoče, ker govore o najrazličnejših volilnih zakulisnih manevrih, s katerimi se skuša ponovno oživiti skrajno desničarsko nacionalistično vlogo Liste za Trst in to na račun osnovnih zahtev slovenske narodnostne skupnosti. To so nečedni posli in morda vsa ozadja niso samo politična. Čuli smo tudi govorice o masonskih povezavah. Te govorice ne moremo potrditi. Dejstvo pa je, da so vsi demokratični poslanci naše dežele ogorčeni.

Deset dni pred zaključkom šolskega leta

Vlada postavila ultimat šolnikom

Vlada želi zaključiti na vsak način šolsko leto

RIM — Šele včeraj pozno zvečer, in sicer približno ob 22.30, so se v palači Vidoni vsedli za pogajalno mizo vladni predstavniki in predstavniki zveznih sindikatov CGIL, CISL in UIL ter avtonomnega sindikata SNALS in Gilde, da bi se dokončno pomenili o usodi italijanskega šolstva. Do trenutka, ko smo šli v tisk, je bil sestanek še v polnem teku. Na njem je vlada predložila predstavnikom sindikatov ultimat glede denarne plati, ki bo odločno razlikovala primer profesorja, ki bo izbral normalni delovni urnik 18 ur in pa profesorja, ki se bo izrekel za 21 tedenskih delovnih ur. Minister Galloni je pred pričetkom sestanka dejal, da v primeru ponovnega neuspeha, bo vlada primorana na katerikoli način izpeljati letošnje šolsko leto.

Včerajšnji dan je potekal v znamenju preklicov, odlašanj, informalnih sestankov in nesoglasij. V prvih popoldanskih urah so se sestali v privatnem studiu ministra za javne usluge Cirina Pomicina predstavniki zveznih sindikatov, SNALS in Gilde, da bi se dokončno zmenili glede perečega problema načina izplačevanja poviškov. Sindikati si niso bili namreč edini v starostnih mejah poviškov. Nekoliko kasneje so vladni prestavniki javili, da bodo ob 22.30 sklicali sestanek s predstavniki vseh sindikatov, z izjemo cobasov. Na tem sestanku so predložili sindikatom vladni ultimat glede rešitve problema sklenitve nove delovne pogodbe. Minister Pomicino je dejal, da je ta ultimat zelo resna stvar, saj želi vlada s tem poudariti trden namen za čimhitrejšo sklenitev pogodbe, odpravo bojkota ocenjevalni sej in uspešni zaključek letošnjega šolskega leta.

Včeraj je avtonomni sindikat SNALS poslal ministru Pomicinu pismo, ki med drugim zahteva konkretnejšo odpravnino. V pismu je sindikat ponovno omenil tudi vrsto najvažnejših zahtev, in sicer: plače učnega osebja bi se morale nekako poenotiti s prejemki univerzitetnega učnega osebja, profesorski zbor bi moral imeti večjo avtonomijo odločanja, ocenjevalne seje bi morale biti izven šolskih ur, število ur za izvenšolske dejavnosti ne bi smelo preseči 100 ur. Predstavnik sindikata SNALS je včeraj dejal, da v primeru sporazuma v poznih nočnih urah, ga bodo predstavniki sindikata sicer podpisali, a ne bodo preklicali bojkota ocenjevalnih sej.

Zadovoljstvo brez pravega navdušenja v besedah generalnega tajnika KP SZ

Tiskovni konferenci Gorbačova in Reagana sklenili štiridnevni moskovski vrh SZ-ZDA

MOSKVA — Danes ob 11.00 uri bosta zakonca Reagan zapustila Moskvo in odletela v Washington. Z njima bodo zapustili glavno mesto SZ tudi zunanji minister Shultz, člani ameriške delegacije in nekaj tisoč novinarjev, ki so sledili četrtemu vrhu med predsednikom Ronaldom Reaganom in generalnim sekretarjem KP SZ Mihailom Gorbačovom.

Moskovski vrh med Reaganom in Gorbačovom se je sicer zaključil že včeraj, ko sta se oba državna voditelja prepustila novinarjem in podala obračun tridnevnih sestankov, ki jih je sklenil podpis dokončne ratifikacije sporazuma INF. Veliko zanimanja je vzbudila tiskovna konferenca Mihaila Gorbačova, ki je dve uri prijazno odgovarjal na vprašanja novinarjev, predvsem pa je državi (in svetu, saj so njegov poseg predvajali v neposrednem televizijskem prenosu) obrazložil kako vrednoti uspeh majskega vrha.

»Štiri zasedanja v treh letih niso le aritmetika, pač pa pokazatelj napredovanja razprave med ZDA in SZ«, je izjavil Gorbačov, ki je o vrhu z Reaganom dejal, da je bil to »velik dogodek«. Sam Gorbačov pa je neposredno namignil, da si ne kaže delati utvar, saj je najvidnejši rezultat Reaganovega obiska v SZ prav v »izboljšanju medsebojnih odnosov in utrditvi dialoga«. Generalni sekretar KP SZ je na zelo diplomatski način izrazil tudi svoje delno razočaranje nad zaključnim poročilom, ki sta ga prav tako podpisala z Reaganom. Ameriškemu sogovorniku je očital, da bi lahko ohranil resnejše tone, temu pa dodal pripombo: »Mislim, da smo zamudili pomembno priložnost«.

Tudi Reagan je v svojem pozdravu novinarjem opustil enfatične tone, s katerimi je predsinočnjim priznal, da se je premislil glede enačice "SZ-Cesarstvo zla" in se je raje posvetil bodočim odnosom s sovjetskim partnerjem. Tako je izrazil željo, da bi se do novembra še enkrat srečala z Gorbačovom. Predlog o petem vrhu SZ-ZDA pa ni naletel na navdušenje sovjetskega voditelja, ki je izjavil, da bi bilo dodatno zasedanje priporočljivo le v primeru, ko bi se obe velesili res sporazumeli za nova krčenja jedrskih arzenalov, predvsem pa bi morale ZDA opustiti ali vsaj temeljito spremeniti svoje načrte obrambe v vesolju.

Konferenca ZKJ se je končala

Premirje ob kompromisu

BEOGRAD — Kako naj Jugoslavija prebrodi sedanjo družbeno in gospodarsko krizo in kako naj k temu prispeva Zveza komunistov? Na ta vprašanja je v teh dneh v Beogradu odgovarjala konferenca ZKJ, ki je bila sklicana tudi z namenom, da prispeva k preseganju razkoraka med deklariranimi stališči in dejansko prakso.

V uvodnem poročilu in v razpravah delegatov (k besedi se jih je oglasilo nad 400) so bila v ospredju pozornosti zlasti gospodarska vprašanja z nujno reformo gospodarskega sistema, spremembe v političnem sistemu s poudarkom na reformi ustave, odgovornosti in naloge ZKJ. Izhodišče diskusije pa so bila stališča in neizpolnjeni sklepi 13. kongresa, ki je obravnaval ravno to tematiko. Naloga konference je bila, da nekatera vprašanja poglobi, družbenim silam, še zlasti pa vodstvenim organom da nov zagon za ures-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tragedija v rudniku

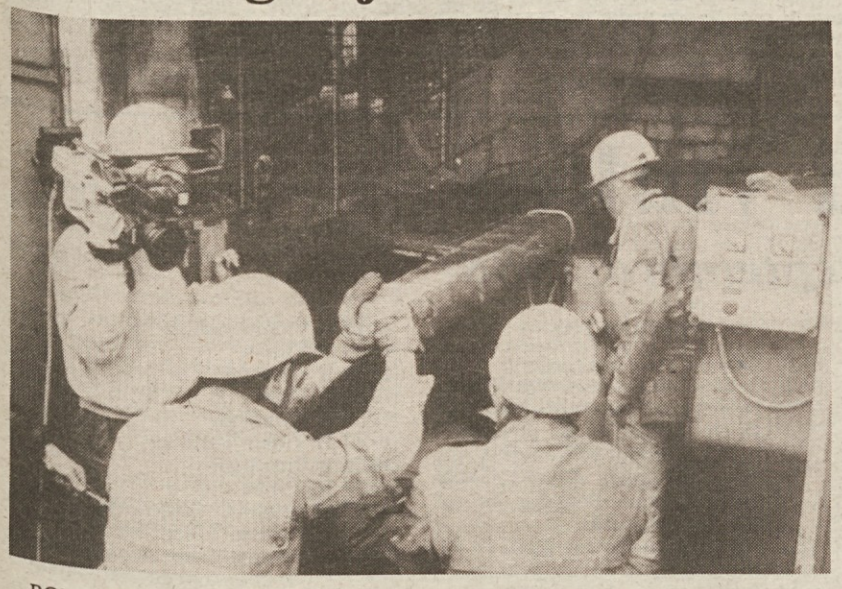

BONN — Petinšestdeset rudajev je včeraj ostalo ujetih v rovih rudnika Stolzenbach pri Brokenu v severnem Hessnu, kjer je eksplodiralo podzemno skladišče trotila, ki so ga rudarji običajno rabili pri izkopavanju lignita. Reševalne ekipe so šele v poznih večernih urah prišle do prvih rovov, kjer je eksplozija povzročila največ škode. Po prvih poročilih, naj bi v severnem rovu umrlo 16 rudarjev (do noči naj bi privlekli do površja le pet trupel) reševalci pa dvomijo, da bo kdo lahko preživel noč v rovih, kjer primanjkuje kisika. Glasnik družbe Preussenelektra, ki upravlja rudnik lignita, je izjavil, da je na dnu rovov še petdeset rudarjev, od katerih 14 turške narodnosti, ostali pa so vsi Zahodni Nemci.

Nesreča se je pripetila nekaj minut po poldnevu, ko je bila jutranja izmena rudarjev še na delu. Podzemska eksplozija je povzročila vidno škodo tudi na površju, kjer so se porušila nekatera poslopja. Po številu žrtev, predvsem pa po številu oseb, ki so še v rovih, je to ena izmed najhujših nesreč zadnjih desetih let v ZRN, končni obračun pa bi bil lahko hujši, saj je reševalnim ekipam le uspelo pravočasno rešiti približno 50 rudarjev.

Na sliki (AP)**: prizorišče nesreče v rudniku Stolzenbach**

Janeza Janšo aretirali zaradi domnevne izdaje vojaške tajnosti

DEJAN VERČIČ

LJUBLJANA — V ponedeljek je ob 6. uri zjutraj osem policistov v civilu v njegovem stanovanju v Ljubljani aretiralo Janeza Janšo, znanega publicista, sourednika dnevnika in spominov Staneta Kavčiča, nekdanjega člana republiškega predsedstva slovenske mladinske organizacije in enega štirih uradnih kandidatov za predsednika ZSMS (volitve bodo konec meseca) in enega redkih slovenskih civilnih strokovnjakov za vojaška vprašanja, po izobrazbi diplomiranega obramboslovca. Včeraj sta ljubljanski javni tožilec, Pavle Car in republiški javni tožilec, Boris Stadler izjavila, da o aretaciji nista bila obveščena, predsednik slovenske mladinske organizacije, Tone Anderlič pa je v osrednjih radijskih poročilih zahteval uradno pojasnilo. Tega je kasneje republiško ministrstvo za notranje zadeve tudi izdalo in v njem potrdilo aretacijo, policijsko preiskavo stanovanja in delovnega mesta v podjetju Mikro Ada zaradi suma izdaje vojaške tajnosti. Pri Janezu Janši naj bi med preiskavo našli zaupen vojaški dokument.

Priči, ki sta uradno prisostvovali preiskavi, Igor Bavčar in Bojan Korsika, pa sta javno izjavila, da sta od preiskovalcev zahtevala, naj se v uradni zapisnik zapiše, da med zaseženimi papirji ni bilo nobenega z oznako "zaupno".

Za vso zadevo je pristojen vojaški tožilec v Ljubljani, polkovnik Živko Mazić. Novinarju Ljubljanskega dnevnika je včeraj povedal, da je Janez Janša osumljen, da je storil kaznivo dejanje po prvem odstavku 244. člena kazenskega zakonika SFRJ (člen se nanaša na podatke, ki so vojaška tajnost). Za to kaznivo dejanje, tudi če ga storijo civilne osebe, je pristojen vojaški tožilec. Ta je še povedal, da je narava kaznivega dejanja takšna, da mu je prepovedano navajati kakršnekoli podrobnosti in da bo tudi morebitno sojenje zaprto pred javnostjo. V izjavi za Ljubljansko televizijo pa je vojaški tožilec, polkovnik Živko Mazić zanikal, da bi on izdal nalog za preiskavo in da bo o priporu odločal šele, ko mu bodo predloženi podatki.

Janezu Janši grozi zapor od treh mesecev do petih let. Pripor lahko traja največ tri dni, potem pa mu ga lahko vojaški tožilec po lastni presoji podaljša. Do zaprtega so že poskušali priti njegova žena, odvetnik in prijatelji, pa jim obiska niso dovolili.

V slovenski javnosti kroži že več protestnih izjav. Tista, ki je nastala v uredništvu Nove revije, bo danes predlagana v sprejem slovenskemu kulturnemu plenumu, ki zaseda v Cankarjevem domu. Drago Jančar pa je v imenu slovenskih članov poslal brzojavko mednarodnemu združenju PEN v London, naj se zavzame za izpustitev Janeza Janše. Sinoči se je v Ljubljani sestalo še več deset slovenskih razumnikov in predstavnikov društev, združenj in gibanj in sprejelo izjavo, v kateri zahtevajo takojšnjo izpustitev Janeza Janše in naj se ta, če bo obtožen, brani s svobode.

Še odmevi na nedeljske upravne volitve

KPI samokritično ocenjuje poraz

RIM — Komunistična direkcija je včeraj pričela z analizo rezultatov nedeljskih delnih upravnih volitev, na katerih je kot znano KPI doživela hudo nazadovanje. Uvodno poročilo je prebral član tajništva Gianni Pellicani, nakar se je razvila debata, ki se bo zaključila danes. Kot vedno so partijski glasniki precej diskretni, zato se bo o stvarnem poteku razprave podrobneje zvedelo šele danes na običajni tiskovni konferenci. Pellicani je bil, kot se je lahko izvedelo, precej kritičen oziroma samokritičen do strankine politične linije in je ocenil nekatere napake, ki so po njegovem označevale partijsko volilno kampanjo. Opazovalci so mnenja, da bo volilni poraz v vseh smislih pospešil postopek za nadomestitev Alessandra Natte, čigar mesto bo prevzel Achille Occhetto. Morda bo do te zamenjave prišlo že na prihodnjem zasedanju centralnega komiteja, ki je napovedan za prvo polovico julija. Nekateri pa se znotraj partije ogrevajo celo za sklicanje izrednega kongresa.

O krizi, ki pesti KPI, je včeraj spregovoril tudi nekdanji generalni sekretar CGIL Luciano Lama, ki je trenutno predsednik senatne skupščine. Lama poudarja, da bodo morali komunisti in socialisti prej ali slej najti nekatere skupne točke in skupna vsebinska izhodišča za izgradnjo levičarske alternative. Nekdanji sindikalni voditelj ne soglaša z ostrimi kritikami in očitki, ki so jih v teh dneh deležni strankini voditelji, posebno Natta in Occhetto in pravi, da se je kriza že pojavljala, ko je KPI vodil Enrico Berlinguer. Politolog Giorgio Galli pa pravi, da bi morala KPI, če hoče premostiti sedanjo krizo, čimprej zamenjati vodstvo in očitno tudi tajnika.

V povolilni razpravi se je oglasil tudi demokristjanski podtajnik Bodrato, ki je dejal, da Craxi s svojimi izjavami si hoče očitno pridobiti nove podpore komunističnih volilcev. Vsem je na dlani, da hočejo socialisti daljnoročno zgraditi s komunisti in z ostalimi levičarskimi silami vladno alternativo Krščanski demokraciji. Bodrato v nadaljevanju tudi ocenjuje nazadovanje KPI, ki se po njegovem mnenju nahaja pred zelo važnimi političnimi izbirami, v nasprotnem primeru je stranka obsojena na zaton. KPI ostaja po mnenju voditelja KD še vedno ideološka politična sila, kjer igra notranji aparat zelo važno, če že ne odločilno vlogo. Bodrato zaključuje svoj poseg z ugotovitvijo, da tudi v Italiji narašča tako imenovana volilna javnost, ki se opredeljuje ne več po strogih ideoloških izbirah, ampak na podlagi konkretnih programov in tudi ljudi oziroma politikov, ki bi morali te programe izvajati.

• *Konferenca ZKJ - Premirje ob kompromisu*

NADALJEVANJE S 1. STRANI

ničevanje sprejetih sklepov. V tem smislu so bila oblikovana-tudi sklepna stališča, ki so, na kratko povedano, naslednja:

— Osnovna in temeljna reforma je uvajanje tržnega sistema in tržnih zakonitosti. To je pot, ki po oceni delegatov lahko omogoči hitrejši izhod iz krize, obenem pa krepi učinkovitost socialističnega samoupravljanja in trdnost samoupravnih proizvodnih odnosov. Razviti je treba enotni jugoslovanski trg s tržnim vrednotenjem proizvedenih dobrin, storitev, kapitala, inovacij in znanja. Temu že osvojenemu stališču je konferenca dodala še poudarek, da ne more biti samo delo, pač pa tudi družbeni kapital temelj za prisvajanje rezultatov dela. Za prestrukturiranje gospodarstva je pa bistvenega pomena socialistično podjetništvo. Konferenca je v nadaljevanju potrdila, da uvajanje trga zahteva tudi novo opredelitev lastnine in da je ob družbeni treba omogočiti tudi druge oblike lastnine, kot sta zasebna in zadružna.

— Reforma gospodarskega sistema predpostavlja tudi reformo političnega sistema, ki mora zasledovati predvsem razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, učinkovitost sistema v krepitvi neodvisnosti in svobode samoupravno združenih delavcev, motiviranost vseh materialnih in duhovnih sil. Zato, so poudaril v sklepih, je treba ustavne spremembe sprejeti že v določenih rokih, nato pa tudi na osnovi problemov, ki so prišli do izraza v javni razpravi, začeti s pripravami na novo, krajšo in razumljivejšo ustavo, ki naj bolje tolmači potrebe sedanje faze socialističnega samoupravnega razvoja jugoslovanske družbe.

— Konferenca je potrdila že večkrat poudarjeno stališče, da mora Zveza komunistov tudi v praksi čimprej opustiti položaj partije na oblasti, kar pomeni odpravo "personalne zveze" med vodstvom ZK in vodstom države, odpravljanje kadrovskega monopola, krepitev demokratičnega soočanja mnenj v Socialistični zvezi. Težišče politične demokracije je na uveljavljanju SZDL in dejavnosti ZK znotraj nje. V sklepih je še rečeno, da mora ZK samokritično prevzeti odgovornost, da vloga SZDL ni bila povsem uveljavljena.

Če ob teh splošnih stališčih in smernicah ni bilo velikega razhajanja, je pa v razčlenitvi problemov vendarle prišlo do ostrih polemik zlasti glede vprašanja odnosa večina-manjšina znotraj ZK in tolmačenja demokratičnega centralizma. Poleg tega pa je bilo veliko kritičnih pripomb na račun dela ZK in njenih vodstvenih organov ob odločni zahtevi, da mora biti ZK enotnejša in učinkovitejša. Razprava pa je tudi jasno pokazala, da obstajata v ZK dve liniji: po eni, ki jo zasledujejo zlasti predstavniki ZK Srbije, je nujno doseči enotnost in se enotni lotiti težav. »Moramo postati enotni in se strezniti ne le zaradi nas samih, pač pa tudi zaradi prihodnjih rodov. Če bi prejšnje generacije razmišljale tako, kot razmišljamo danes, ne bi dosegle niti ene zmage nad osvajalci,« je med drugim poudaril predsednik srbskih komunistov Slobodan Milošević. Druga linija, ki so jo zastopali predvsem Slovenci, pa enotnost povezuje s programom. Enotni da, vendar za točno dogovorjen program.

Kljub besednim polemikam in polemičnim poudarkom med razpravo v delovnih skupinah in na plenarnih zasedanjih med obema linijama ni prišlo do izrazitega konflikta. To se je pokazalo takoj na začetku konference, ko je bilo dokaj neboleče rešeno vprašanje, ali naj delo poteka v skupinah ali na plenarnem zasedanju, in tudi ob koncu, ko so zahteve o izrednem kongresu (zanj so se izrekli nekateri srbski delegati, proti so bili pa slovenski) obšli s kompromisno formulo in zadolžitvijo CK ZKJ, naj do konca leta oceni, kako se izvajajo politične in gospodarske reforme. Če bo CK ZKJ ugotovil, da rezultati niso zadovoljivi, mora oceniti lastno politično odgovornost in sprožiti tudi ugotavljanje odgovornosti centralnih in pokrajinskih komitejev republik in pokrajin. Pri tem lahko uporabi vse statutarne možnosti.

Na ta način je v bistvu konferenca odložila ostrejše soočanje na poznejši čas. V posegih delegatov pa je veliko gradiva in problemov, ob katerih se mora vsa ZK temeljito zamisliti.

VOJMIR TAVČAR

PS: Nekoliko poročevalske naivnosti, predvsem pa težave v telefonskih zvezah so vzrok, da izčrpnejše poročilo o zaključku konference objavljamo danes. Poročilo - čeprav nekoliko manj popolno, ker je bila konferenca v torek zvečer še v teku - je bilo pripravljeno, poročevalcu pa ga ni uspelo oddati. Bralcem se zato oproščamo.

Normalizacija odnosov med Marokom in Alžirijo

CASABLANCA — *Na 28. dan ramadana leta 1408 po arabskem štetju, kar je po naše 15. maja 1988, je predsednik Demokratične in ljudske republike Alžirije Chadli Bendžedid sprejel zastopstvo Kraljevine Maroko, v katerem sta bila dva med najožjimi sodelavci kralja Hasana II., Ahmed Reda Guedira in Driss Basri. Na sestanku, na katerem so sodelovali tudi drugi ugledni alžirski politiki, so se domenili, da obnovijo diplomatske in vse druge stike med Alžirijo in Marokom, ki so jih prekinili dvanajst let prej. V uradnem sporočilu o sporazumu so še točke, ki govore o pravični borbi palestinskega ljudstva, o nujnosti sodelovanja med narodi afriške celine, o pospešenih pripravah za zgraditev velikega arabskega Magreba. Poudarjena je bila tudi veljavnost vseh sporazumov sklenjenih med Marokom in Alžirijo.*

Najpomembnejša točka v tem sporazumu pa je bila brez dvoma tista o podpori vsem prizadevanjem za pravično in dokončno rešitev konflikta v Zahodni Sahari. S tem v zvezi, je rečeno v sporazumu, bodo kmalu priredili referendum o samoodločanju, na katerem naj se prebivalstvo teh krajev odloči kakšna naj bo njegova prihodnost: v okviru Kraljevine Maroko ali pa v samostojni državi.

Maroški ter alžirski dnevniki so dali veliko poudarka temu sporazumu. Če pogledamo dva maroška dnevnika, ki izhajata v francoskem jeziku, lahko ugotovimo, da se je uradni Le Matin du Sahara, omejil na objavo uradnega teksta in na objavo (tudi v naslednjih dneh) vseh veljavnih sporazumov med državama. Dogodku je sicer posvetil veliko prostora, vendar so v glavnem to bile objave uradnih dokumentov. Bolj kritičen pa je bil nekako opozicijski list L'Opinion, ki je poleg uradnih vesti objavil tudi vrsto komentarjev. Seveda so v glavnem zagovarjali maroško stališče v vprašanju Zahodne Sahare.

Še istega dne, še bolj pa v naslednjih, so o tem dogodku obširno pisali, objavljajoč tudi komentarje, španski ter francoski dnevniki. V obeh državah vlada veliko zanimanje za vse to kar se dogaja v državah Severne Afrike, ki so na tak ali drugačen način sodile v njih interesno sfero in ki z gospodarskega stališča še vedno sodijo tja.

Diplomatskih odnosov med Marokom in Alžirijo ni bilo 12 let. Do prekinitve je prišlo potem ko si je Maroko, najprej s tako imenovanim zelenim pohodom stotisočev, istočasno pa z bolj učinkovitim pohodom svojih oboroženih sil, prisvojil Zahodno Saharo, ki je do takrat bila španska kolonija. To veliko ozemlje, ki se razprostira ob Atlantskem oceanu južno od starega Maroka, ima zelo veliko fosfatov. V Maroku imajo kar precej te rude, vendar so si z zasedbo Zahodne Sahare zagotovili nekak svetovni monopol.

Domače prebivalstvo pa je očitno pričakovalo samostojnost po odhodu Špancev. Zaradi tega so se mnogi uprli Maročanom. Nastal je Frente Polisario. Borci tega gibanja so se z orožjem v rokah borili proti maroškim vojakom. Dolgo let so uživali, in do določene mere še uživajo, podporo dobrega dela afriških držav, še zlasti tistih, ki jim niso všeč konservativne sile. Najbolj konkretno oporo je Frente Polisario imel in še ima v Alžiriji.

Vojna v teh puščavskih predelih je bila dolga. Maročani so tja poslali velik del njihove vojske (vojaška služba je v Maroku obvezna, vsakdo mora služiti dve leti), ki je sodobno opremljena, saj Maroko uživa veliko vojaško in tudi gospodarsko pomoč ZDA. Maročani pa so tja poslali tudi nove naseljence. Ti so v deželi bajè že večina. Kar precej upornikov pa se je umaknilo v sosedno Alžirijo. Tam jih bajè biva sto tisoč. Živijo v dvajsetih taboriščih. Odtod so oborožene skupine opravljale diverzantske akcije čez mejo, po napadu pa so se umaknile v varno zavetje alžirske države. Da bi kar se da onemogočali prihod teh skupin (običajno so motorizirane, na džipih), so Maročani zgradili peščeni zid.

Vesti o sklenitvi sporazuma med Marokom in Alžirijo uporniki niso sprejeli z zadovoljstvom. Že naslednjega dne, prav ko so praznovali petnajstletnico prve oborožene akcije, so v kampih znotraj Alžirije povedali, da bodo nadaljevali svojo borbo. Tajnik Frente Polisario Mohamed Abdelasiz, sicer Maročan iz Marakeša (njegov oče biva še vedno v tem lepem mestu), ki pa se je uprl svojemu kralju, je dejal, da bo 20.000 oboroženih upornikov nadaljevalo boj za dokončno osvoboditev Zahodne Sahare. Frente Polisario se upira tudi referendumu.

Gledano iz zornega kota upornikov je to razumljivo. Komentatorji pravijo, da sedaj v Zahodni Sahari živi en milijon ljudi. Da je večina teh že novih naseljencev (tja so se naselili v zadnjih petnajstih letih). Vsi ti bodo imeli volilno pravico in se bodo torej opredelili za priključitev teh krajev Maroku. Nad sto tisoč prvotnih prebivalcev pa je zbežalo v Alžirijo. Bodo ti sploh volili?

Z druge strani pa se izjave Mohameda Abdelasiza, da bodo nadaljevali z borbo proti Maročanom, zdijo najbrž prehude. Kje bodo uporniki imeli oporo, če jim bo alžirska vojska prepovedala prehajanje meje, kot je bilo doslej? Puščava najbrž ne nudi takih pogojev partizanskega vojskovanja kot ga nudijo gozdovi ali gore. Z druge strani pa za današnje bojevanje niso dovolj puška ter junaštvo. Imeti moraš motorna vozila, rakete in sodobno oborožitev. Brez dvoma se bo še vedno našla kaka arabska ali druga država, ki bo podpirala Frente Polisario. Vendar pa je bila podpora Alžirije doslej najbolj učinkovita.

V Alžiru bo 7.junija srečanje poglavarjev arabskih držav. Komentatorji pravijo, da je maroški kralj Hasan II. zahteval od Alžirije normalizacijo odnosov z Marokom, sicer da ne bo šel v Alžir. Španski in francoski komentatorji so mnenja, da je Alžirija tokrat popustila in »pozabila« na pripadnike Frente Polisario.

Videti bo treba koliko časa bo trajal ta sporazum, saj je obče znano, da imajo sporazumi med arabskimi državami kratko življenjsko dobo.

Težja, najbrž nemogoča, bo uresničitev tiste točke sporazuma, v kateri je govor o pospešeni akciji za združitev velikega Magreba. V ta regionalni pojem združujemo Maroko, Alžirijo, Tunizijo, Libijo in Mavretanijo. Kako lahko sploh pride do združitve držav s tako različno politično strukturo, kjer sta na eni strani maroški kralj Hasan II., na drugi pa libijski voditelj Gadafi?

MARKO WALTRITSCH

Poletni vozni red vlakov

Velja od 29. maja 1988 do 24. septembra 1988

H - hitri vlak;
K - krajevni vlak;
B - brzec;
E - ekspresni vlak

TRST-BENETKE-BOLOGNA-RIM-MILAN-TURIN-GENOVA-VENTIMIGLIA-ANCONA-BARI-LECCE

Odhodi iz Trsta

4.25 **H/K** Benetke
5.15 **K** Benetke (§)
5.50 **H** Benetke
6.17 **B** Mestre-Milan-Turin (□)
6.25 **K** Portogruaro (§) (2) (1)
6.50 **E** Benetke
8.12 **H** Benetke
8.50 **E** (Benetke express) Benetke
9.50 **K** Benetke (§)
10.30 **B** (Marco Polo) Mestre-Rim (*)
12.25 **H** Benetke
13.45 **K** Portogruaro (§)
14.15 **H** Benetke
16.10 **E** Benetke-Milan
17.10 **H** Benetke
17.28 **K** Benetke
18.10 **E** Benetke-Bologna-Bari-Lecce (pogradi 2. razreda Trst-Lecce)
18.55 **K** Benetke (§)
19.30 **K** Portogruaro (§)
19.53 **E** (Simplon express) Mestre-Milan Lambrate-Domodossola-Vallorbe-Pariz (pogradi 1. in 2. razreda Trst-Pariz; spalniki Zagreb-Pariz; pogradi 2. razreda Beograd-Pariz)
20.30 **H** Benetke
21.35 **H** Benetke-Milan-Turin; Benetke-Milan-Genova-Ventimiglia (pogradi 2. razreda Trst-Turin; spalniki in pogradi 2. razreda Trst-Ventimiglia; spalniki Moskva-Turin, ob četrtkih)
23.00 **E** Mestre-Rim (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Trst-Rim; spalniki Moskva-Rim, razen ob četrtkih; pogradi 2. razreda Varšava-Rim, ob sredah, petkih in nedeljah; pogradi 2. razreda Budimpešta-Rim, ob torkih, četrtkih in sobotah)

Prihodi v Trst

0.45 **K/H** Benetke (§)
1.50 **H** Benetke
6.40 **K** Portogruaro
7.20 **H** Ventimiglia-Genova-Milan-Benetke; Turin-Milan-Benetke (spalniki in pogradi 2. razreda Ventimiglia-Trst; spalniki Turin-Moskva, ob sobotah)
7.45 **H** Portogruaro (§) (1)
8.13 **E** Mestre-Rim Termini (spalniki in pogradi 1. in 2. razreda Rim-Trst; spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah; pogradi 2. razreda Rim-Varšava, ob torkih, petkih in nedeljah; pogradi 2. razreda Rim-Budimpešta, ob ponedeljkih, četrtkih in sobotah)
8.50 **E** (Simplon express) Pariz-Vallorbe-Domodossola-Milan-Mestre (pogradi 1. in 2. razreda Pariz-Trst; pogradi 2. razreda Pariz-Beograd; spalniki Pariz-Zagreb)
9.20 **H** Benetke (§)
10.13 **E** Lecce-Bari-Bologna-Benetke (pogradi 2. razreda Lecce-Trst)
11.13 **H** Benetke
13.05 **K** Portogruaro (§) (1) (2)
13.30 **E** Milan-Benetke
14.23 **H** Benetke
15.26 **H** Benetke
16.20 **H** Benetke (§)
17.50 **H** Benetke
19.10 **H** (Benetke express) Benetke
19.55 **K** Portogruaro (§)
20.14 **H** Benetke
21.05 **B** (Marco Polo) Rim-Mestre (*)
21.40 **B** Turin-Milan-Mestre (□)
23.20 **K** Benetke
23.49 **E** Benetke

(□) - 1. in 2. razred z dodatkom za brzovlak
(*) - samo 1. razred z obvezno rezervacijo
(§) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih
(2) - do 11.6. in od 19.9. dalje

TRST-OPČINE-LJUBLJANA-ZAGREB-BEOGRAD-BUDIMPEŠTA-VARŠAVA-MOSKVA-ATENE

Odhodi iz Trsta

0.22 **H** Opčine-Ljubljana-Zagreb
9.25 **E** (Simplon expres) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Breograd-Budimpešta-Varšava-Moskva (pogradi 2. razreda Pariz-Beograd; spalniki Pariz-Zagreb; pogradi 2. razreda Rim Budimpešta, ob ponedeljkih, četrtikih in sobotah; pogradi 2. razreda Rim-Varšava, ob torkih, petkih in nedeljah; spalniki Rim-Moskva, razen ob sobotah; spalniki Turin-Moskva, ob sobotah)
13.40 **K** Opčine-Ljubljana (§) (1) (2)
18.38 **H** Opčine-Ljubljana (§) (1) (2)
20.40 **E** (Benetke express) Opčine-Ljubljana-Zagreb-Beograd-Atene (spalniki in pogradi 2. razreda Benetke-Beograd; pogradi 2. razreda Benetke-Atene; spalniki Benetke-Atene ob četrtkih in nedeljah)

Prihodi v Trst

5.10 **E** Zagreb-Opčine
7.27 **E** (Benetke express) Atene-Skopje-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki in pogradi 2. razreda Beograd-Benetke; pogradi 2. razreda Atene-Benetke; spalniki Atene-Benetke ob četrtkih in nedeljah)
9.35 **H** Ljubljana-Opčine (§) (1) (2)
16.28 **H** Ljubljana-Opčine (§) (1) (2)
19.23 **E** (Simplon express) Moskva-Varšava-Budimpešta-Beograd-Zagreb-Ljubljana-Opčine (spalniki Zagreb-Pariz; pogradi 2. razreda Beograd-Pariz; pogradi 2. razreda Budimpešta-Rim, ob torkih, četrtkih in sobotah; pogradi 2. razreda Varšava-Rim, ob sredah, petkih in nedeljah; spalniki Moskva-Rim razen ob četrtkih; spalniki Moskva-Turin, ob četrtkih)

(§) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob nedeljah
(2) - ne vozi 15.8.88

TRST-VIDEM-TRBIŽ-DUNAJ-SALZBURG-MÜNCHEN

Odhodi iz Trsta

5.55 **H** Čenta (avtobusni nadomestni servis Čenta-Trbiž) (§)
7.05 **H** Videm (1)
7.50 **H** (Gondoliere) Videm-Trbiž-Dunaj; Videm-Trbiž-München
10.35 **K** Videm (§)
12.20 **H** Trbiž
13.10 **K** Videm-Karnija (§)
14.05 **H** Videm
14.35 **K** Videm (§)
16.30 **H** Videm (1)
17.00 **K** Videm (§)
17.40 **H** Videm-Benetke
18.00 **K** Videm (§)
19.37 **H** Videm
21.05 **H** (Italien Österreich Express) Videm-Trbiž-München; Videm-Trbiž-Dunaj (pogradi 1. in 2. razreda Trst-Dunaj)
23.15 **K** Gorica (§) (1)

Prihodi v Trst

1.00 **K** Videm (§) (2) (3)
6.30 **K** Gorica (§) (1)
7.00 **K** Videm (§)
7.50 **H** Benetke-Videm (1)
8.45 **H** (Österreich-Italien Express) München-Trbiž-Videm; Dunaj-Trbiž-Videm (pogradi 1. in 2. razreda Dunaj-Trst)
9.30 **H/K** Videm (§) (1)
10.25 **H** Videm
11.55 **K** Videm (§)
14.16 **H** Videm (1)
15.00 **K** Videm (§)
15.35 **H** Videm (§)
16.48 **H** Videm
17.45 **K** Videm (§)
18.50 **K** Videm (§)
19.42 **H** Trbiž-Videm
21.12 **K** Videm (§)
22.13 **H** (Gondoliere) Karlsruhe-Trbiž-Videm; Dunaj-Trbiž-Videm
4.00 **K** Videm (§)

(§) - samo 2. razred
(1) - ne vozi ob praznikih
(2) - ne vozi 15.8.88
(3) vozi samo na dan po prazniku

Na včerajšnji tiskovni konferenci

KD predlagala svoj program v duhu dokajšnjega optimizma

VIDEM — Krščanska demokracija, ki je na vseh dosedanjih deželnih volitvah imela nad eno tretjino glasov v naši deželi in s tem v zvezi tudi sorazmerno enako zastopstvo v deželnem svetu (v zadnji zakonodajni dobi 23 svetovalcev od skupnega števila 62) hoče narediti vse, da bi to zastopstvo ohranila in tudi utrdila. Nedeljski volilni rezultati ji vlivajo upanje v ta dosežek. To so z zanosom včeraj v Vidmu novinarjem povedali najvidnejši demokristjanski prvaki dežele na predstavitvi volilnega programa KD. Široki javnosti ga bodo obrazložili prvič danes zvečer, ko bodo v Vidmu s podtajnikom stranke Bodratom odprli volilno kampanjo.

Deželni tajnik Longo, senator Tonutti, ki je koordiniral delo za sestavo programa, ter predsednik deželne vlade Biasutti, so obrazložili zajeten, razčlenjen in podroben program. KD je mnenja, da se programi ne smejo omejiti na nekaj parol. Volilci se morajo s programi seznaniti. To izhaja iz dejstva, da je tudi pri sestavi programa sodelovalo veliko ljudi.

Krščanska demokracija, ki hoče tudi v bodoče biti os okrog katere naj se vrti politični svet, ponuja volilcem program s tremi projekti.

V prvem je veliko govora o boljši kvaliteti življenja, o spoštovanju ekološkega ravnotežja, o vsak dan večjih potrebah prebivalstva, še zlasti v velikih mestih. Jasno je, da so ekologistična društva močno vplivala tudi na najbolj tradicionalne politike. V drugem projektu je govor o gospodarstvu dežele. Posodobiti se mora toliko, da bo imelo svoje pravo mesto v sproščenem evropskem enotnem tržišču. Zaradi tega so na Deželi že pričeli s preosnovo tozadevne zakonodaje, s tem bodo seveda nadaljevali. V tretjem projektu pa je govor o funkcionalnosti deželnih struktur, o tem da prihaja do decentralizacije. Demokristjani menijo, da morajo Dežela in krajevne uprave na tem področju sodelovati.

V programu ne manjka samokritike. Kar precej pa je polemičnih osti ne le na račun dosedanjih skupin opozicije marveč tudi do dosedanjih partnerjev. Seveda ni to pamflet, marveč kritično ocenjevanje stališč drugih strank, še zlasti najmočnejšega partnerja koalicije, t.j. socialistov.

V uvodnem delu programa je govor tudi o specifičnostih. S tem v zvezi se omenjajo razlike med raznimi pokrajinami, ki jih je treba premostiti. Omenili so tudi Furlane in druge jezikovne skupnosti, ki bi jih bilo treba valorizirati.

Govorili so tudi o slovenski narodnostni skupnosti, ki ji je posvečen poseben odstavek. »Prisotnost slovenske manjšine je znak obogatitve za vso deželno skupnost,« piše v programu KD. Omenili so tudi demokristjanski osnutek zakona o zaščiti, ki so ga predstavili v prejšnjem parlamentu, rečeno je, da se mora o tem izreči rimska vlada. Manjšina pa se mora vključiti v vsedržavno življenje, treba je dobiti pravi in organski zakon o zaščiti, treba pa je upoštevati realnost zainteresiranih skupnosti. S tem v zvezi, se v drugem odstavku zavračajo spremembe volilnega reda, ki bi okrnile potrebe slovenske narodnostne skupnosti.

V programu KD je tudi rečeno, da bo ta stranka podpirala pobude Dežele v korist italijanske skupnosti v Jugoslaviji.

Poudarjena pa je tudi mednarodna vloga dežele Furlanije-Julijske krajine, ki pridobiva v okviru skupnosti Alpe-Jadran na pomenu in ki bo to svojo vlogo še povečala po letu 1992, ko bo prišlo do poenotenja gospodarstva v državah EGS.

MARKO WALTRITSCH

Od četrtka do četrtka

BREZ NASLOVA

STANISLAV RENKO

Sicer smo o smrti staro- in novofašističnega poglavarja Almiranteja in z njim še Romualdija in Grandija že poročali v torek, 24. maja. Zaradi štiridnevne stavke, ki je sledila, pa je poročilo o fašističnem pogrebu v Rimu, ki ga je državna televizija imela za potrebno oddajati neposredno (in nato delno večkrat ponavljati), izostalo. Danes pa je ***dan republike*** *in je prav, da vsaj v tem zapisu omenimo, da so se ob smrti in pogrebu poglavarja protiustavne fašistične stranke obnašali predstavniki strank ustavnega loka in predsednik republike, za katerega je v členu 91 ustave zapisano, da mora pod prisego »spoštovati ustavo«. To pa pomeni, da mora skupaj z vsemi državljani spoštovati člen XII »Prehodnih in končnih določb« ustave, kjer je zapisano: »****Prepovedana je v kakršnikoli obliki reorganizacija fašistične stranke.****« Verjetno pa boljšega dokaza, da je Almirantejeva stranka fašistična, po proglasu republike ni bilo, kot je bil tisti pogreb na rimskem trgu Navona. Omenjena prisotnost pa pomeni, da je zgodovinar Renzo De Felice, kot je po pogrebu v dnevniku »Il Manifesto« zapisala večletna bivša rimska dopisovalka našega dnevnika - lahko zadovoljen zaradi njegovega znanega predloga, da je treba vso protifašistično zakonodajo enostavno preklicati.*

Poleg tega pa se je v svoji avtobiografiji (»I deputati e senatori«, ed. La Navicella, Roma, 1987, str. 9) sam Almirante pobahal, da se je s ponovno izvolitvijo za poslanca izognil sojenju leta 1979 zaradi »rekonstrukcije razpuščene Partito Nazionale Fascista« in da je bil že leta 1947 »primo segretario nazionale« takrat ustanovljene fašistične MSI, čeprav na podlagi omenjenega člena XII kot »odgovoren voditelj fašističnega režima« ni imel volilne pravice in niti izvoljen ni mogel biti. V isti avtobiografiji (str. 10) se je tudi pohvalil, da »je bil več kot eno leto tržaški občinski svetovalec (po junijskih volitvah leta 1979), kjer je vodil skupaj z misovsko svetovalsko skupino, la battaglia anti-trattato di Osimo«. - Naj dodamo, da smo v našem četrtkovem zapisu 5. marca lani pod naslovom »Krohotanje bogov« omenili tudi, da se je v nedeljo, 1. marca 1987, tržaška federacija MSI slovesno uradno preimenovala v »MOVIMENTO SOCIALE ITALIANO - DESTRA NAZIONALE - FEDERAZIONE DI TRIESTE, DELL'ISTRIA E DELLA DALMAZIA«. Takrat so se tržaški fašisti pohvalili, da je poimenovanju botroval sam Almirante, ki pa se slovesnosti zaradi drugih obveznosti ni mogel osebno udeležiti.

*Znano je, da je med mnogimi bralci našega dnevnika zbudila več kot začudenje vest, da je šel tako rekoč prvi kropit pokojnega povojnega fašističnega duceja sam sedanji predsednik republike. Verjetno pa bo morda tudi ogorčenje številnih bralcev ilustriranega tednika GENTE, ki nosi današnji datum (str. 120, ed. Rusconi, Milano) povzročila vest, da je pokojnega fašista isti predsednik obiskal že med njegovo predlansko boleznijo v avgustu isti predsednik republike v rimski kliniki »****Villa del Rosario****« poleg »moltissimi uomini politici«, kjer je ležal en teden. Da je poslal svoj blagoslov istrskemu kongresu optantov v Gorico, pač ni potrebno niti omenjati. Tudi ne gre komentirati velikega poudarka v vsem vsedržavnem tisku s kričečimi naslovi in dolgimi članki o pokojnikovem življenju itd., v glavnem brez poudarka na njegovem škodljivem fašističnem početju.*

No, kot vemo, pa je isti sedanji državni poglavar v preteklih tednih prejel verjetno več kot tisoč dopisnic tržaških antifašističnih občanov - na pobudo - kot je znano, organizacije ANED z zahtevo (v italijanščini) za: »sdemanializzazione del poligono di tiro di Opicina... per dedicare il sito a ***Parco della pace*** *in memoria dei 109 antifascisti fucilati«. Je predsednik ali njegovo tajništvo vsaj enemu tolikih podpisnikov zahteve potrdilo prejem dopisnice z vljudnostnim zagotovilom antifašistične solidarnosti? Pa tudi brez tega zagotovila zaradi njegove prizadevne kropitve in obiskovanja tako razvpitega kršitelja ustave - on, prvi skrbnik izvajanja vseh ustavnih določb?*

*Morda pa mu bolj prija člen 90 ustave, v katerem je zapisano: »****Predsednik republike ni odgovoren za dejanja, ki jih opravi med izpolnjevanjem svojih funkcij, razen za veleizdajo ali za atentat na ustavo.****« Toda: ali je tako težko dokazati, da pokojni Almirante ni počenjal vseh 40 let težkih atentatov? Tudi zgrešenost takega izvajanja predsedniške funkcije je kaj lahko dokazljiva! Prejšnji predsednik republike bi prav gotovo ravnal drugače. In tudi glede openskega* ***Parka miru*** *bi se strinjal in pomagal.*

Kako naj po vsem tem naslovimo ta zapis, da ne bi tvegali žalitve samega sedanjega predsednika republike? Naj bo torej naslov: BREZ NASLOVA.

Vse ob tolažbi, da je fašistična stranka kljub vsej dobrohotnosti spričo »ducejeve« smrti od četrte stranke v državi po nedeljskih delnih upravnih volitvah - kot kažejo rezultati - postala šesta. Gre v tolažbo - omembe »skoraj vredna«.

Vprašanje S. Spetiča poštnemu ministru

RIM — Senator Stojan Spetič (KPI) je poslal ministru za pošto naslednje vprašanje:

»Želel bi vedeti, če poznate oddajo, ki jo je druga mreža RAI oddajala 31. maja in je bila delno posvečena problemom italijanske manjšine v Istri.

Velja se spomniti, da so v oddaji pokazali reportažo o Istri, in kot se zdi, so iz oddaje "rezali" intervju s predsednikom Unije Italijanov iz Istre in z Reke, ki je najvidnejša osebnost tamkajšnje skupnosti in član zveznega parlamenta v Beogradu. Predsednik Unije je v intervjuju objasnil položaj italijanske skupnosti v Istri. Vodja oddaje je v neposrednem prenosu izrekel nekatere neprimerne politične misli in med drugim trdil, da je slovenska manjšina v Italiji bolje zaščitena kot italijanska v SR Sloveniji. To je povedal kljub temu, da bi moral vedeti, da SRS (v nasprotju s Hrvaško), ščiti italijansko narodno skupnost s popolno dvojezičnostjo, z italijanskimi šolami in z oblikami zaščite, ki zaobjemajo tudi delovna mesta. Slovenci v Italiji pa že 40 let čakajo, da bi v duhu ustave izglasovali organski zaščitni zakon, ki bi jim zagotavljal doslej nepriznane pravice. Slovenci v videmski pokrajini nimajo niti pravice, da bi se šolali v materinem jeziku. Zaradi vsega tega je več parlamentarnih skupin vložilo tudi v tej zakonodajni dobi zakonske osnutke v zvezi s Slovenci.

Sprašujem torej pristojnega ministra, če namerava ustrezno nastopiti pri zastopništvu RAI in pri vodstvu druge TV mreže, da bi se takšni dogodki ne ponavljali in če namerava druga TV mreža posvetiti vsaj vprašanju slovenske manjšine v Italiji primerno oddajo, ki bo prikazala resnično stanje Slovencev v Italiji. Od pristojnega ministra bi rad nadalje izvedel, kdaj bodo uresničili zakon št. 103 iz leta 1976, ki je v okviru reforme RAI predvideval tudi oddaje v slovenskem jeziku. V zvezi s tem sem že vložil vprašanje, na katerega pa nisem prejel odgovora.«

Odbor za pouk sklenil naj pride do ločevanja

DUNAJ, CELOVEC — V torek je zasedal na Dunaju do pozne noči odbor pri zveznem ministrstvu za pouk. Ukvarjal se je s predloženim zakonskim osnutkom za dvojezično šolstvo. Enako kakor pred dvema tednoma je tudi v tem odboru bil dan soglasni, štiristrankarski sklep: na šolah Južne Koroške naj bi od naslednjega leta naprej prišlo do ločevanja otrok po jezikovnih, oziroma narodnih kriterijih. Ta sklep torej pomeni, da je državni poslanec zelenih, koroški Slovenec Karel Smolle, tudi tokrat pristal na ločevanje otrok. Sicer skuša zdaj utemeljevati svoj ponovni pristanek na ločitveni model s tem, da je menda dosegel zagotovilo, da bo pri nastavitvi drugih razrednih učiteljev odločala kvalifikacija ter da bo dežela po »objektivnih kriterijih« določila ravnatelje šol, toda že sam uradni zapisnik torkove seje izpoveduje čisto nekaj drugega.

V zapisniku je namreč zapisano: »Pri nastavitvi drugega razrednega učitelja bodo prednjačili tisti, ki imajo zaključen jezikovni tečaj.« To pa ne pomeni nič drugega kot to, da ni dejansko važna višja kvalifikacija učitelja. To pomeni: kdor je zaključil slovensko gimnazijo, kdor ima tudi učiteljski izpit za slovenščino, nima prednosti, slej ko prej ostaja v besedilu edina pripomba, da naj bi se drugi razredni učitelji vpisali v jezikovni tečaj slovenščine (tekst niti ne predvideva izrecno, da bi morali ti učitelji jezikovni tečaj tudi zaključiti z izpitom). Glede ravnateljev šol na dvojezičnem ozemlju pa pravi zapisnik edinole to, da naj koroške oblasti odločajo po »objektivnih kriterijih«, pri tem pa naj bi upoštevali smernice vmesnega poročila strokovne komisije.

Formulacija nikakor ni zadovoljiva, saj so se prav imenovane koroške oblasti tudi pri sestavljanju ločitvenega modela, kaj malo pobrigale za vmesno poročilo strokovne komisije.

Tako ostaja situacija za koroške Slovence nespremenjena: Smolle je skupno s predstavniki SPÖ, ÖVP in FP sklepal v odboru ministrstva za pouk o papirju, ki vsebuje ločevanje otrok, hkrati pa niti v najmanjši meri ne zagotavlja strokovno-jezikovne kvalifikacije drugih (asistenčnih) učiteljev. Zato je Zveza slovenskih organizacij na Koroškem v prvi tiskovni izjavi ugotovila, da taka ureditev za zvezo in za slovensko narodno skupnost nikakor ni sprejemljiva. ZSO ugotavlja: »Torkov sklep in zakonski predlog parlamentu slej ko prej sledita uradnemu koroškemu modelu, ki predvideva ločevanje otrok po jezikovnih kriterijih. Zveza slovenskih organizacij zato ne vidi nikakršnega vzroka, da bi ovrgla sklepe občnega zbora. Zveza poudarja, da je poslanec zelenih Karel Smolle dal svoj pristanek v odboru brez predhodne konzultacije z Zvezo slovenskih organizacij in da Zveza ne daje Smolletu mandata glasovati za takšno ureditev.«

Na koncu izjave pa ZSO tudi ugotavlja, da zakonski osnutek glede nastavitve drugega učitelja jasno krši spoznanja vmesnega poročila strokovne komisije, pa tudi formulacija glede ravnateljev je povsem neobvezna, ker ne daje nobenih garancij.

Kritika na Smolleju pa je prišla tudi iz lastnih (zelenih) vrst. Zvezni poslovodja zeleno alternativne stranke Pius Strobl je v izjavi za tisk ugotovil, da zeleni parlamentarci ne bodo glasovali za zakon, ki vsebuje »apartheidske pozicije«.

ANDREJ MOHAR

V slovenski Istri novo kopališče za naturiste?

PORTOROŽ — Že pred več kot petimi leti so turistični delavci iz slovenske Istre na veliko oznanjali in razglašali, kako bodo uredili kopališča za naturiste, nekateri so obljubljali celo kamp, oziroma naturistično naselje. Doslej pa je vse ostalo le pri besedah.

Poklicali smo direktorja tozda Hoteli Belvedere Žvonimirja Savina, ki nam je povedal, da so imeli načrte za naturistično naselje pri Belih skalah. Tem načrtom pa so po eni strani nasprotovali naravovarstveniki, po drugi strani pa pomanjkanje denarja. Kasneje so nameravali urediti del kampa - v bližini obstoječega na Belvederu, kjer zdaj lahko sprejmejo kakih 500 gostov, bi uredili zemljišče za dodatne zmogljivosti - vendar so tokrat ovira vinogradi, ki so na zemljišču prve kategorije. Tako se lahko kopalci na Belvederu kopajo brez kopalk le na neurejenem - »divjem« kopališču, ki se razteza od Belih skal pa skoraj vse do Strunjana, kar je več kilometrov dolga plaža.

Kopališče za naturiste so obljubljali tudi na rtu pod Polotokom Seča. Tu so namreč pred nekaj leti nasuli precejšen del morja in pridobili zemljišče, ki je vsaj toliko veliko (če ne večje) kot lucijsko kopališče. Direktor tozda Hotel Metropol Mihajlo Tesić pa nam je povedal, da na ta načrt niso pozabili, da je to ena od nalog v srednjeročnem planu delovne organizacije in da bodo letos izdelali načrte, morda pa že prihodnje leto uredili kopališče za naturiste, ki naj bi sprejelo kakih dva tisoč kopalcev. Za vse bolj pretesen turistični kraj bi nove kopališke zmogljivosti pomenil pomembno novost, ki bi jo morali čimprej izpeljati, ne pa s takimi domiselnimi načrti zavlačevati.

BORIS ŠULIGOJ

Od petka Senjam beneške pesmi

Senjam beneške pesmi, najpomembnejša glasbena prireditev v Beneški Sloveniji, je dosegel letos pomemben jubilej. V telovadnici na Ljesah in v priredbi Kulturnega društva Rečan bo ob koncu tedna petnajsti pevski festival.

Nastopi bodo v petek, 3. t. m., in soboto, 4. t. m., vsakokrat ob 20.30. Na sporedu bo po sedem pesmi. Deset najboljše uvrščenih bodo izvedli v finalnem delu v nedeljo, 5. junija, ob 15.30.

Tudi letos bodo na prireditvi sodelovali gojenci šole Glasbene matice iz Špetra, ki bodo ponovili (na raznih instrumentih) izvedene motive. Za glasbeno spremljavo pevcev bodo skrbeli člani ansambla SSS Checco, Roberto, Rajko in Bepo, napovedovala bosta Margherita Trusgnach in Ezio Gosgnach.

DANIELLE STEEL 198.

Njena družina

Prevedla Irena Trenc-Frelih

»Misliš resno?« Bil je ves prepaden.

»Resno.« Pogledala je otroka, ki ga je stiskala k prsim, in se nasmehnila Billu. »Zares bi, veš.« Ugotovil je, da je to cena, ki jo moraš plačati, če imaš enaindvajset let staro ženo, nagnil se je nadnjo in poljubil najprej Anne in potem Maxa.

»Ti si šef.«

Zasmejala se je in njene oči so zasijale povsem drugače. Ni bilo vse tako, kot je pričakovala. Bolečina iz preteklosti ni povsem izginila in sprevidela je, da nikoli ne bo. Toda v njeno življenje je prišel nekdo drug, nekdo, ki ga bo lahko ljubila. Nikoli ne bo izvedela, kje je njen prvi otrok, kakšen je in kaj bo postal, ko bo odrasel, če je ne bo sam poiskal. Odšel je iz njenega življenja, zanjo je bil za vedno izgubljen, toda sama je lahko končno krenila naprej. Bolečina je končno otopela, ni je več rezala. Zdaj ima Maxa... in Billa... in četudi ne bosta imela nobenega otroka več, je pomislila pri sebi... je vesela, da ju ima. Ta dva sta dovolj.

44. POGLAVJE

Na večer, ko naj bi podelili nagrade Ameriške akademije, se je Anne zaskrbljeno obrnila k Billu in vprašala, ali je videti debela. Na sebi je imela svetlo modro obleko, prešito z zlatom, na rokah, prsih in v ušesih pa so se ji lesketali diamanti in safirji in Billu se še ni nikoli zdela tako lepa. Ni bila več tako upadla kot nekoč in izginil je njen pretepeni izraz. Zdela se je mirna in zadovoljna in vse na njej je žarelo.

»Lepša si kot katerakoli filmska zvezda.« Pomagal ji je ogrniti ogrinjalo iz krzna bele norke, potem pa sta odhitela k avtu. Nista hotela zamuditi. Faye in Wardu sta obljubila, da se bosta oglasila pri njiju in ju peljala s seboj. Valerie naj bi prišla posebej z Georgeom, Lionel pa je obljubil, da se bodo dobili v dvorani. In ko so se končno zbrali pred Glasbenim centrom, kjer naj bi bila podelitev, so bili res lepa skupina, moški vsi v črnih večernih oblekah in ženske v dolgih oblekah v barvah draguljev in rahlo podobne po zunanjosti, pa ne zaradi oblek temveč zaradi privlačnosti. Valerie je imela na sebi bleščeče smaragadno zeleno obleko, lase si je začesala navzgor, v ušesih pa so se ji lesketali smaragdi, ki si jih je sposodila od Anne. Faye je bila naravnost sijajnja v svetlikajočem se sivem Norellovem modelu. Bilo jih je vredno pogledati. V New Yorku pa je v kavbojke oblečena Vanessa gledala televizijo z Jasonom in si želela, da bi bila zraven.

»Ne moreš si zamisliti, kako razburljivo je to, Jase.« Oči so se ji zasvetile, ko je zagledala znane ljudi, in kamera se je znova in znova sprehajala po Valinen obrazu. Letos je celo Jason občutil to napetost. Poprej mu ni bilo nikoli dosti do akademijskih nagrad in sploh ni gledal podelitev, dokler ni v njegovo življenje prišla Vanessa. Zdaj pa sta bila pripravljena presedeti pred televizorjem tudi vso noč. Prestala sta podelitve bolj dolgočasnih nagrad, za posebne učinke, za humanistične cilje, glasbene učinke, scenarije in pesmi.

Naslednje nagrade je podeljeval Clint Eastwood, ker je Charltona Hestona zadržala prazna zračnica. Nagrado za najboljšo režijo je letos dobil Fayin prijatelj. George je bil sicer nominiran, vendar ni dobil nagrade za najboljšo moško vlogo, pa tudi njun film ni bil nagrajen. Potem so pozvali Faye, naj preda naslednjo nagrado.

Knjiga je izšla pri ***Založništvu tržaškega tiska***
in je na razpolago v ***Tržaški knjigarni***

Nova koristna pobuda naše openske posojilnice

Poslovni sporazum med zavodoma HPO in Mediocredito Regionale

Hranilnica in posojilnica na Opčinah je pred kratkim stopila v stik z zavodom Mediocredito Regionale in z njim sklenila poslovni sporazum, ki sega med drugim na področje olajšanih posojil. S tem namerava spodbuditi podjetništvo oziroma maloindustrijce na Tržaškem in Goriškem, saj ponuja izredne kreditne ugodnosti. Na srečanje, ki ga je priredila v Prosvetnem domu na Opčinah, je povabila dr. Franca Mucchina, odgovornega za novi tržaški urad zavoda Mediocredito Regionale. Predstavnik te ustanove je na predavanju izčrpno obrazložil možnosti poslovanja s Krožnim skladom za gospodarske pobude (FRIE) in zakon št. 1329 z dne 28. novembra 1965, znan tudi kot zakon Sabatini.

Mediocredito v splošnem finansira obrtništvo, malo industrijo itd. S tremi deželnimi kreditnimi zavodi (Tržaška hranilnica ter Cassa di risparmio di Gorizia in Cassa di risparmio di Udine e Pordenone) pa upravlja tudi sklad FRIE. Kljub očitkom, da je zavod zelo počasen, se njegovega posredovanja poslužuje že mnogo bank. Razlogov za počasnost je več, poglaviten pa je najbrž strogost obstoječih zakonov pri nadzorstvu podjetij, ki hočejo izkoristiti ugodnosti FRIE. Iter te ponudbe, od predložitve prošnje do njene dokončne odobritve, se tako navadno zavleče do približno enega leta. Poslovanje s krožnim skladom je torej ugodno le za večje količine denarja (delovanje FRIE sega do 200-300 milijonov lir). Zelo važen za naše področje je zakon 26 (paket Trst-Gorica), ki predvideva »uvoz« podjetništva in je nakazal večje vsote za FRIE in mnogo razbremenitev, kar je najbolj zanimivo za podjetnike (ne plačajo npr. INVIM) oziroma podjetja (ne plačajo registra). Tudi v Trstu in Gorici lahko torej kdor koli zaprosi za posojilo FRIE, ki finansira do 70% programa. Mucchino je nakazal tri važna navodila za kredite krožnega sklada. Načelno mora imeti posameznik jasne pojme in mora predstaviti dober program. Imeti mora tudi dobro finančno kritje (banke se ne splača zaprositi za ostalih 30%, na denar FRIE je namreč treba precej čakati, tako da gre banko prositi za predfinansiranje morebitnih omenjenih 70%, razpolagati pa je že treba s 30%). Potrebuje pa še konkretna jamstva, ki morajo po zakonu biti »realna« (hipoteke, bančna poroštva, nepremičnine idr.). Nepremičnine ocenjujejo vsekakor v razmerju 1:2, se pravi, da morajo veljati dvojno. Važen je tudi Sklad za Trst, ki mu je zakon 26 prav tako nakazal denar. Tu imamo 2 tipa finansiranja: prispevke na račun kapitala, ko gre za nove pobude (30%, maksimum 1 milijarda lir) in za obnovitev oz. razširitev obstoječih objektov (15%, maksimum 400 milijonov lir); prispevke na račun obresti, ko gre za znižanje obrestne stopnje FRIE na 7% (maksimum 25 milijonov). Ne gre spregledati, da razni krediti ne smejo skupno presegati 90% programa (če npr. podjetnik dobi od FRIE 70%, bo od Sklada za Trst lahko dobil največ 20%). Posojilo Krožnega sklada lahko dobimo v kateri koli banki, prošnjo lahko oddamo pred naložbo kot tudi po njej, rok finansiranja pa znaša navadno 10 let. Prošnjo mora vsekakor oddati upravitelj podjetja, ne pa morebitni gospodar. Kot jamstvo so lahko tudi stroji, le-ti pa so ocenjeni v razmerju 1:4.

V deželi in po vsej Italiji se mnogi poslužujejo zakona Sabatini, v Trstu in Gorici pa je bolj malo poznan. Kar zadeva kupoprodajo strojev, je zakon zelo koristen, ima pa določene omejitve. Prodajalec in kupec morata bivati v deželi, stroji morajo biti novi, za njih pa ne sme biti predviden vpis v PRA oz. evidenčna tablica. Pri nakupu v tujini mora biti predstavnik tovarne, ki proda stroj, Italijan. Finansiranje lahko dobijo tudi avtoprevozniki na račun tretjih.

Zakon Sabatini predvideva prodajo na obroke z menicami, finansiranje pa je dejansko 100-odstotno. Postopek je zelo lahek, pozitivna plat pa je v tem, da postane prodajalcem prodaja lažja, saj v mesecu dni že dobijo celotno vsoto. Kupcu ni potrebno nikakršno jamstvo (edino jamstvo, ki pride v poštev, je stroj sam), prvih 12 mesecev pa ne izplača niti lire. Poleg tega mu polovico obrestne stopnje, ki jo mesečno določa zakladno ministrstvo, izplača to ministrstvo samo, tako da kupec dolg zlahka odplača. Najvišje možno finansiranje je 3 milijarde lir, rok zapadlosti pa znaša 5 let.

ALJOŠA GAŠPERLIN

Industrijska proizvodnja za 3% večja kot lani

Gospodarstvo v SZ

Moskovska Pravda je pred dnevi objavila podatke Centralne statistične uprave SZ o izpolnitvi državnega gospodarskega načrta za prvo četrtletje letos. Iz njih izhaja, da se je industrijska proizvodnja povečala za 3% v primerjavi z istim razdobjem lani. Prav tako so izboljšali delovno storilnost — za 5,4%. To je precejšen porast v primeri s preteklimi leti, ko so pogosto beležili tudi občuten padec delovne storilnosti ali proizvodnje. V komentarjih pišejo, da je vzrok za takšen napredek v tem, ker so prešla mnoga podjetja na lasten gospodarski račun in samofinanciranje, to pa je spodbudilo delavce k boljšemu delu. Novi sistem je v skladu z načeli sovjetske perestrojke, uporabljajo pa ga poizkusno v 760 organizacijah s kolhozi in sovhozi vred. Po novem dela že 51 milijonov zaposlenih, ki ustvarijo nad 60% celotnega narodnega dohodka.

Še nekaj statističnih podatkov o izpolnitvi sovjetskega gospodarskega načrta. V prvem četrtletju letos so proizvedli 468 milijard KwH električne energije, načrpali 156 milijonov ton nafte in 197 milijard kubičnih metrov naravnega plina ter izkopali 202 milijona ton premoga. V tem razdobju so poslali na tržišče 41 milijonov ton jekla. Manj so napredovali pri lahki in živilski industriji. V prvih treh mesecih letos so začeli z delom novi obrati, ki jih je financirala zvezna vlada. Vrednost teh naložb znaša 17,3 milijarde rubljev.

Delavci so zaslužili povprečno 210 rubljev mesečno, kar je 8 rubljev več v primerjavi z istimi tremi meseci lani. Kolhozniki so prejemali 3% več kot v razdobju januar-marec 1987. V SZ imajo delavci tudi »indirektne zaslužke«, kakor pravijo. Ti zajemajo socialno zavarovanje, brezplačne sindikalne dopuste, štipendije, socialne podpore ipd. Sklad teh »zaslužkov« je znašal v prvih treh mesecih letos 40 milijard rubljev ali 2 milijardi več kot lani.

M. L.

iz nekdanje gospodarske kronike

miloš likar

Gospodarjenje v Senožečah

Novice, 27. maj 1868

Kamor koli gledaš, vidiš skrbi do napredka in blagra v našem trgu pod sedanjim županstvom, ktero se še le komaj 20 mesecev na svoji ladji ziblje. Ali ne vidiš novih poljskih in gozdnih cest, kako so pripravne umnemu kmetijstvu? Ne vidiš lepih cest in ulic po trgu, ktere vse so pod prejšnjim županstvom take bile, da so celo koze težko po njih plezale? Ali ne vidiš tiste podrtine v sredi trga kakšna je bila in kako je sedaj olepšana z lepimi rajdami čvrsto rastočih orehov, kteri obiskovalcem osmih novih sejmov hladno senco obetajo. Tedaj brate! osem novih sejmov je sedanje županstvo tudi pridobilo, prejšnja županija pa ni mogla še dveh pridobiti. Kaj ne hodiš v farno cerkev, da bi tudi tamo videl notri, zunaj in okoli.

Razlaščanje pred 120 leti

Edinost, 29. maj 1928

V Ajševici, na Ajdovskem polju, v Vipavi in Bovcu so oblastva zasedela precej obsežne kose zemlje revnim, da jih spremene v letališča. Prizadeti posestniki so že dobili odločbe, s katerimi se jim naznanja zasedba, kar je pa gotovo le uvod k popolni razlastitvi. Oblastvo so vodili v tej reči izključno vojaški oziri, o katerih ne gre, da bi mi sodili, ker je to zadeva generalov. Nas zanimajo le gospodarske posledice in radi teh so se oglasili v Gorici posestniki. Posebno prizadet je Bovec, kjer je zasedena polovica plodne zemlje in so nekateri gospodarji izgubili vse posestvo razen hiše.

Nastopila so vprašanja: 1. nekateri posestniki so na zasedenem zemljišču posejali različne sadeže, npr. krompir in žele vedeti, kaj bo s temi pridelki? 2. Drugi so bili ravno v tem, da obdelajo zemljo. Ali smejo ti še na njej delati in sejati? 3. Kaj bo s krmo? Na Bovškem imajo nekateri v hlevih živino, a ne več zemlje. Kje naj jemljejo seno? 4. Kdo bo plačal odškodnino, kakšna bo in kedaj se odšteje? Ako se ne uredi v kratkem to vprašanje, pridejo nekatere družine po nedolžnem v največjo bedo.

Državni poslanec dr. E. Besednjak se je obrnil v zadevi na gospoda prefekta, ki mu je rekel, da gre za vojaško stvar in naj se oglasi pri vojaškem poveljstvu. Prefekt je pripomnil, da pridejo letališča v upravo goriške dežele. Divizijsko poveljstvo v Gorici in deželni odbor nista mogla dati pojasnil, ker je ukaz za zasedbo prišel naravnost iz Padove, kjer ima sedež poveljništvo za zrakoplovstvo. Dr. Besednjak se je odpeljal v Padovo, da bi poročal prizadetim posestnikom. Tam je zvedel, da je prišel ukaz o zasedbi naravnost iz Rima in se ne da na njem nič spreminjati. Glede krme so v Padovi rekli, da je v oblasti deželne uprave dovoliti kmetom pašo in košnjo, kakor so jo imeli doslej, ravno tako smejo seve posestniki pobirati sadeže, toda vse to le do trenutka, ko pričnejo dela na letališču.

Borzni pregled
Banca Agricola
Kmečka banka Gorica
NAJBOLJŠI POSREDNIK ZA VAŠE FINANČNE INVESTICIJE

TRŽAŠKA BORZA

	30. 5.	1. 6.
URADNE KOTACIJE		
Generali	81650	84050
Lloyd	15150	15210
Lloyd risp.	6730	6950
RAS	38200	39900
RAS risp.	14500	15100
Sai	13500	14200
Sai risp.	7000	7200
Montedison	1462	1537
Montedison risp.	720	738
Pirelli	2350	2470
Pirelli risp.	2340	2460
Pirelli risp. nc	1440	1465
Snia	1815	2010
Snia risp.	1760	1.880
Snia risp. nc	1020	1100
Rinascente	3310	3430
Rinascente priv.	2050	2080
Rinascente risp.	2250	2300
Premuda	1900	1850
Premuda risp.	1850	1850
SIP	1980	2060
SIP risp.	2110	2160
Bastogi	219	230
Comau	2010	2075
Fidis	5300	5350
Gerolimich	89	90
Gerolimich risp.	87	89
SME	1700	1785
Stet	2740	2880
Stet W 10	600	620
Stet W 9	340	320
Stet risp.	2600	2620
Tripcovich	7415	7900
Tripcovich risp. nc	2700	2650
Att. Immobiliari	2500	2525
FIAT	8496	8795
FIAT priv.	5320	5550
FIAT risp.	5350	5610
Gilardini	11800	11550
Gilardini risp.	9450	9700
Dalmine	210	215
Marzotto	4500	4550
Marzotto risp.	4500	4580
Marzotto risp. nc	3590	3610
NEURADNO TRŽIŠČE		
I. C. C. U.	550	550
SO. PRO. ZOO.	950	950
Carnica Ass.	11000	11500

MILANSKA BORZA: VREDNOTNICE S STALNIM DONOSOM

	1. 6.	spr. %
VEČLETNI BLAGAJNIŠKI ZAPISI		
BTP februar 1990 12,5%	103,5	—0,24
BTP april 1989 12%	101,8	—
BTP februar 1989 12,5%	101,85	+0,10
BTP januar 1989 12,5%	101,7	—0,10
BTP januar 1990 12,5%	103,35	—0,05
BTP julij 1988 12,5%	100,01	—0,10
BTP maj 1989 10,5%	101	+0,10
BTP marec 1989 12,5%	102,1	+0,15
BTP nov. 1988 12,5%	101,45	+0,15
BTP okt. 1988 12,5%	100,95	+0,05
BTP januar 1990	97,8	+0,10
ZAKLADNIŠKA KREDITNA PISMA		
CCT ECU 1982/89 13%	107,3	—0,19
CCT ECU 1982/89 14%	104,5	—0,10
CCT ECU 1983/90 11,5%	107,35	+0,23
CCT ECU 1984/91 11,25%	109,2	+0,65
CCT ECU 1984/92 10,5%	109,1	—0,37
CCT ECU 1985/93 9%	104,25	+0,14
CCT ECU 1985/93 9,6%	105,9	—0,19
CCT ECU 1985/93 8,75%	103,4	—0,29
CCT ECU 1985/93 9,75%	106,2	—0,28
CCT januar 1991	99,1	—
CCT julij 1993	95	+0,96
CCT december 1990	99,6	+0,10
CCT februar 1991	98,8	—0,15
CCT februar 1997	92,25	—
CCT junij 1993	94,15	+0,05
CCT marec 1991	99,1	+0,10
CCT november 1993	96,1	+0,10
CCT september 1993	94,2	—
CCT avgust 1992	98,4	+0,41
CCT avgust 1993	94,5	+0,27
CCT 1983/93 2,5%	91,7	—
CCT avgust 1988	100,35	—
CCT avgust 1990	99,1	—0,05
CCT avgust 1991	100,1	—0,05
CCT avgust 1995	92,9	+0,22
CCT avgust 1996	92,2	—0,05
CCT april 1991	100,65	—0,10
CCT april 1992	97,9	—0,15
CCT april 1995	91,7	—0,05
CCT april 1996	92,25	—0,05
CCT december 1990	101,8	—
CCT december 1991	99,85	—
CCT december 1995	93,3	+0,11
CCT december 1996	92,5	—0,22
CCT ECU febr. 1994	103,3	—0,05
CCT ECU maj 1994	95	+0,26
CCT EFIM avg. 1988	100,3	—
CCT ENI avg. 1988	100,4	—
CCT februar 1991	101,8	+0,10
CCT februar 1992	98,65	—
CCT februar 1992 9,8%	100	—
CCT februar 1995	96,7	—0,36
CCT februar 1996	94	—0,11
CCT februar 1997	92,5	—0,11
CCT januar 1990 12,5%	102,85	—
CCT jan. 1990 BB 12,5%	102,45	—
CCT jan. 90 USL 12,5%	102,6	+0,10
CCT januar 1991	101,85	—
CCT januar 1992	99,55	+0,25
CCT januar 1992 11%	100,9	—
CCT januar 1996	93,8	—0,16
CCT januar 1996 IND	95,9	+0,84
CCT januar 1997 IND	92,6	—
CCT junij 1991 IND	100,8	—
CCT junij 1995 IND	92,15	—0,05
CCT junij 1996 IND	92,8	+0,11
CCT INAM jan. 89 12,5%	101,4	—
CCT julij 1988 EM 83	100,2	—
CCT julij 1990 IND	99,2	—
CCT julij 1991 IND	100,2	—0,05
CCT julij 1995 IND	93,1	+0,11
CCT julij 1996	92,5	+0,05
CCT maj 1991 IND	100,7	—
CCT maj 1992	95,6	+0,10
CCT maj 1995 IND	91,75	—0,11
CCT maj 1996	92,3	+0,11
CCT marec 1991 IND	100,6	—0,20
CCT marec 1995 IND	92,10	—0,11
CCT marec 1996	92,8	—0,11
CCT marec 1997 IND	92,1	—
CCT nov. 1990 IND	99,1	—0,10
CCT nov. 1990 EM 83	101,8	—
CCT nov. 1991 IND	100,25	—
CCT nov. 1995 IND	93,1	—0,16
CCT nov. 1996 IND	92	—0,05
CCT oktober 1993 IND	95,35	+0,05
CCT okt. 88 EM 83	100,55	—0,05
CCT oktober 1990 IND	99,1	—
CCT oktober 1991 IND	100,3	—
CCT oktober 1995 IND	92,75	—0,05
CCT oktober 1996 IND	92,5	—
CCT sep. 1988 EM 83	100,6	+0,10
CCT sep. 1990 IND	99,1	—
CCT sep. 1991 IND	100,2	—
CCT sep. 1995 IND	92,8	—
CCT sep. 1996 IND	92,35	+0,11
CTS marec 1994 IND	71	—0,56
ED SCOL 1975/90 9%	103	—
ED SCOL 1976/91 9%	102	—
ED SCOL 1977/92 10%	102,2	+0,29
REDIMIBILE 1980 12%	105,75	+0,05
RENDITA — 35 5%	76,4	—

MILANSKA BORZA: VODILNE DELNICE

	1. 6.	spr. %
ŽIVILSKA INDUSTRIJA - KMETIJSTVO		
Alivar	8200	+3,81
Buitoni	8700	+2,71
Eridania	3350	+3,07
Perugina	4120	+0,68
ZAVAROVALSTVO - BANČNIŠTVO		
Alleanza Ass.	45400	+3,41
Alleanza Ass. risp. por.	46900	+0,66
Assitalia	15180	+2,84
Ausonia	2250	+3,44
Latina Ass. ord.	14650	+7,24
Generali Ass.	83400	+2,08
Italia Ass.	9940	+4,60
Abeille	83000	+1,71
La Fondiaria spa	59600	+2,14
La Previdente	22550	+3,96
Lloyd Adriatico	15210	+1,73
RAS fraz.	39900	+3,23
RAS risp. port.	15105	+1,71
Toro ord.	15600	+2,63
Unipol priv.	16190	+4,44
Banca Comm. Italiana	1997	+2,30
Banco di Roma	4910	—0,40
Credito Italiano	1027	+0,78
Interbanca ord.	13420	—
Mediobanca	16900	+4,64
PAPIRNA INDUSTRIJA - CEMENT		
Cart. Burgo ord.	12450	+1,63
L'Espresso	20900	+0,96
Mondadori	16150	—
Mondadori priv.	7115	+3,41
Poligraf. Editoriale	4090	—0,12
Cementir	2510	+2,65
Italcementi	95000	+0,52
Unicem	16000	+0,56
Unicem risp.	8010	+1,52
KEMIJSKA INDUSTRIJA - OGLJIKOVODIKI		
Calp	2350	+1,29
Fidenza Vetrar 1000	5790	+1,22
Italgas	1696	+1,55
Mira Lanza	38400	+0,39
Montedison 1000	1520	+2,98
Montefibre	1482	+5,78
Pirelli	2470	+4,66
Pirelli risp.	2460	+4,63
Recordati ord.	7540	+5,16
Saffa	6635	+0,68
Siossigeno	23500	+0,42
Snia BPD	1975	+6,81
Snia Fibre	1353	+3,67
Snia Tecnopolimeri	4000	+2,56
TRGOVINA - KOMUNIKACIJE		
Rinascente	3426	+1,96
Silos Genova	482	+1,90
Standa	16050	+0,50
Standa risp. port.	5510	+2,01
Alitalia cat. A	2465	+1,60
Alitalia priv.	1479	+0,27
Italcable	9400	+3,63
SIP	2063	+1,87
SIP risp. port.	2194	+1,80
Sirti	7310	+2,30
ELEKTROTEHNIKA - FINANCE		
Ansaldo Trasporti	3940	+0,51
Tecnomasio	1610	+0,62
Bastogi	232,50	+6,16
Bonifiche Siele	24500	—0,40
Bonifiche Siele risp.	8550	+0,82
CIR - Comp. Ind. Riunite	2570	+5,02
CIR risp.	5140	+2,18
Cofide	5320	+6,29
Comau Finanziaria	2075	+2,46
Editoriale SpA	2560	—
Euromobiliare	6300	+1,61
Ferruzzi Agric.	1265	+3,34
Fidis	5550	+6,63
Fimpar	1195	+1,27
Finarte	2990	—
Fiscambi Holding	6610	+0,15
Fiscambi risp.	1800	—
Fornara	2025	—
Gaic	28600	+2,14
Gemina	1240	+5,26
Gemina risp.	1155	+4,14
Gerolimich	90	+1,12
Gerolimich risp. port.	89,50	+4,06
IFI priv.	14680	+2,87
IFIL fraz.	3000	+1,72
IFIL risp. port. fraz.	1741	+2,11
Iniziativa Meta	9465	+2,37
Iniziativa Meta risp.	3325	+0,75
Italmobiliare	95000	+3,09
Pirelli & C.	4080	+2,51
Riva Finanziaria	9740	+0,51
Sabaudia Finanziaria	1750	+0,06
Sabaudia risp. nc	1051	+4,78
Saes	1440	—0,68
SME	1849	+8,70
SMI Metalli	2014	—
SMI risp.	1899	—0,05
SOGEFI	4785	+1,91
Stet	2911	+2,68
Stet risp. port.	2710	+4,43
Tripcovich	7900	+5,33
Tripcovich risp. nc	2650	—1,85
NEPREMIČNINE - GRADBENIŠTVO		
Attiv. Immobiliari	2525	+0,59
Calcestruzzi	7900	+1,93
Cogefar	4290	+2,14
Del Favero	3490	+5,72
Grassetto SpA	8700	+1,16
IMM Metanopoli	973	—0,40
Risanamento Napoli	12700	+1,19
Vianini	2861	+0,21
MEHANSKA IN AVTOMOBIL. INDUSTRIJA		
Aeritalia ord.	2220	+1,83
Danieli & C.	4515	+1,68
Data Consyst	8220	+0,61
Fiar SpA	12300	+0,57
Fiat ord.	8725	+2,64
Fiat priv.	5500	+3,77
Fiat risp.	5500	+2,63
Franco Tosi	13210	+0,22
Gilardini	11550	+0,34
Magneti Marelli	2250	+3,68
Merloni	1520	+0,66
Necchi ord.	2190	—0,22
Olivetti ord.	9548	+3,11
Olivetti priv.	5299	+0,93
Pininfarina	8890	+0,11
Rodriquez SpA	9950	+0,60
Safilo	5010	+0,22
Safilo risp.	4940	—1,59
Saipem	2050	—2,38
Saipem risp.	2170	+2,11
Teknecomp	1120	+1,08

mladi in delo

javni natečaji

UNIVERZE

Univerza v Trstu razpisuje javni natečaj za diplomiranega tehnika odseka elektrotehnike, elktronike in informatike. Natečaja se lahko udeležijo diplomirani inženirji, ki nimajo še 40 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon). Prošnjo z overovljenim podpisom mora kandidat napisati na kolkovanem papirju ali posebnem kolkovanem formularju in jo poslati na naslov: Al Magnifico Rettore, Università degli studi di Trieste, Piazzale Europa 1. Vzorec za prošnjo lahko kandidati dobijo tudi v tajništvu tržaške univerze. Rok za predložitev prošenj ***zapade 2. junija 1988***. Za podrobnejše informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 3. 5. 1988.

MINISTRSTVA

Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo razpisuje javni natečaj za 74 tehničnih inšpektorjev centralnega in periferičnih sedežev. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti agronomije, gozdarstva ali živinoreje, ki nimajo še 36 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon). Prošnjo z overovljenim podpisom mora kandidat poslati na naslov: Direzione generale degli affari generali e del personale, Divisione VI concorsi, via XX Settembre 20, 00100 Rim. Rok za predložitev prošenj ***zapade 10. junija***. Kandidati morajo poleg agronomije in prava Evropske skupnosti obvladati tudi angleščino ali francosčino. Za podrobnejše informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 10. maja 1988.

Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo razpisuje javni natečaj za 27 administrativnih svetovalcev centralnega in periferičnih sedežev. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti prava, ekonomije, političnih ved, ki nimajo še 36 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon). Prošnjo z overovljenim podpisom mora kandidat poslati na naslov: Direzione generale degli affari generali e del personale, Divisione VI concorsi, via XX Settembre 20, 00100 Rim. Rok za predložitev prošenj ***zapade 10. junija***. Kandidati morajo poleg ustavnega, civilnega in administrativnega prava ter politične ekonomije obvladati tudi angleščino ali francosčino. Za podrobnejše informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 10. maja 1988.

Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo razpisuje javni natečaj za 71 tehničnih izvedencev centralnega in periferičnih sedežev. Natečaja se lahko udeležijo agrarni, tehnično industrijski ali agrotehnični izvedenci, ki nimajo še 36 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon). Prošnjo z overovljenim podpisom mora kandidat poslati na naslov: Direzione generale degli affari generali e del personale, Divisione VI concorsi, via XX Settembre 20, 00100 Rim. Rok za predložitev prošenj ***zapade 10. junija***. Za podrobnejše informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 10. maja 1988.

Ministrstvo za zunanje zadeve razpisuje javni natečaj za 25 prostovoljcev za diplomatsko kariero. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti v ekonomiji, pravu, ekonomskih, bančnih in političnih vedah, ki imajo že 21 let in jih nimajo še 31. Kandidat mora govoriti francosko in angleško in mora poznati mednarodno pravo. Prošnjo za vpis na natečaj mora kandidat napisati na kolkovanem papirju in jo z overovljenim podpisom poslati kot priporočeno pismo s povratnico na naslov: Ministero degli affari esteri, Direzione generale del personale e dell'amministrazione, Ufficio V, Rim. Rok za predložitev prošnje ***zapade 13. junija.*** Za podrobne informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 29. 4. 1988.

Ministrstvo za zunanje zadeve razpisuje v sodelovanju z Organizacijo združenih narodov javni natečaj za pet funkcionarjev (Junior professional officers) ekonomskega, juridičnega in knjigovodstvenega sektorja. Natečaja se lahko udeležijo tisti, ki so diplomirali na teh fakultetah po 31. decembru 1956. Kandidati morajo obvladati angleščino ali francoščino. Prošnje, ki bodo morale biti napisane na posebnem formularju bodo morale prispeti v Center združenih narodov do ***30. junija 1988***. Formularje lahko interesenti dobijo v uradih: Ministrstva za zunajje zadeve, DGPA Ufficio V, Piazzale della Farnesina 00194 Rim; Centra za informacije združenih narodov, pizza San Marco 50, 00186 Rim in na sedežih SIOI v Rimu, Milanu, Torinu, Firencah in Neaplju.

ostali javni natečaji

ACI Italijanski avtomobilski klub razpisuje javni natečaj za asistenta administracije svojega obmejnega sedeža na mejnem prehodu Rabujes, za asistenta administracije svojega obmejnega sedeža na mejnem prehodu Pesek in za asistenta administracije svojega obmejnega sedeža na mejnem prehodu Rdeča hiša. Natečaja se lahko udeleži, kdor je izpolnil šolanje na višji srednji šoli, nima še 36 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon) in bo do 3. junija bival v pokrajini, kjer se bo vpisal na natečaj. Prošnjo z overovljenim podpisom in potrdilom o stalnem bivališču mora kandidat napisati na kolkovanem papirju in jo poslati na naslov: Automobil club d'Italia, Servizio personale e affari generali, Ufficio assunzione, formazione, aggiornamento ed impiego, Ulica Marsala 8, Rim. Kandidat mora poznati nekaj informatike in statut avtomobilskega kluba ACI in mora obvladati nemščino. Rok za predložitev prošenj ***zapade 3. junija 1988.*** Za podrobnejše informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 26. 4. 1988. Lahko jih pa dobijo tudi na pokrajinskih in obmejnih sedežih ACI.

Konzorcij za upravljanje in razvoj Centra za znanstvene in tehnološke raziskave v tržaški pokrajini razpisuje javni natečaj za funkcionarja druge stopnje kadrovanja Centra za dokumentacijo. Natečaja se lahko udeležijo mladi, ki so končali šolanje na višji srednji šoli. Rok za vpis na natečaj zapade ***15. junija***. Ostale informacije in kopijo razpisa lahko interesenti dobijo na sedežu konzorcija Centra za raziskave v Padričah 99, Trst ali po telefonu št.:040/226011.

Državni inštitut za socialno skrbstvo razpisuje javni natečaj za 35 administrativnih sodelavcev deželnih sedežev v Furlaniji-Julijski krajini. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti prava, političnih ved in ekonomske fakultete, ki še nimajo 35 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon). Prošnjo za vpis na natečaj mora kandidat poslati na naslov: Direzione generale dell'Istituto nazionale della previdenza sociale, Servizio personale, reparto IV, ulica Ciro il Grande 21, 00100 Roma Eur. Rok za predložitev prošenj ***zapade 13. junija***. Za podrobne informacije glej posebno izdajo Uradnega lista - natečaji in izpiti - z dne 13. maja 1988.

Goriška krajevna zdravstvena enota št. 2 razpisuje javni natečaj za zdravstvenega direktorja. Natečaja se lahko udeležijo diplomanti medicinske fakultete, ki še nimajo 50 let (razen izjem, ki jih predvideva zakon) in so že tri mesece pred rokom za vpis na natečaj vpisani v poklicni seznam. V poštev bodo prišli tisti kandidati, ki izpolnjujejo pogoje navedene v Deželnem vestniku št. 56 z dne 9. maja 1988. Rok za vpis na natečaj bo naknadno objavljen v posebni izdaji Uradnega lista - natečaji in izpiti - in ***bo zapadel 45 dni po objavi***. Prošnje za vpis na natečaj z overovljenim podpisom morajo kandidati poslati na naslov: Unità sanitaria locale n. 2 Goriziana, Ulica Vittorio Veneto 24, 34170 Gorica. Ostale informacije lahko interesenti dobijo tudi na sedežu KZE št. 2 v uradu za osebje v Gorici tel.: 0481/87451.

Občina Ronke razpisuje javni natečaj za specializiranega drelavca - šoferja. Natečaja se lahko udeleži, kdor je končal obvezno šolanje, je že polnoleten in še nima 35 let (razen izjem, kijih predvideva zakon). Kandidat mora imeti tudi vozniško dovoljenje kategorije D in dvoletno delovno izkušnjo kot šofer težkih vozil. Rok za predložitev prošenj ***zapade 10. junija 1988*** ob 13.30. Za podrobnejše informacije glej Deželni vestnik št. 52 z dne 29. 4. 1988. Pojasnila o razpisu pa lahko interesenti dobijo tudi na tajništvu Občine, Trg Unità 1, Ronke. Telefon: 0481/778759.

delo dobi

Pošten vrtnar, ki želi vzdrževati vrt. Kogar zanima, naj telefonira na številko: 040/722516.

Mizarski vajenec po možnosti iz dolinske občine. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, Tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro: »C8«.

Čevljarski vajenec, ki ne sme imeti več kot 16 let. Interesenti naj telefonirajo od 11,30 do 16. ure na številko: 040/910557.

Zidar za opravljanje občasnih del. Interesenti naj telefonirajo ob večernih urah na številko: 040/631408.

Prodajalno osebje, ki hoče prodajati proizvode za drogerije in trgovine kozmetike. Interesenti naj telefonirajo na številko: 040/567165.

Prodajalno osebje part-time, ki bo lahko samostojno in kadarkoli prodajalo razno blago. Interesenti naj telefonirajo ob uri obeda na številko: 040/639491.

Finančni svetovalci. Zaposlitev v Furlaniji-Julijski krajini, Liguriji, Piemontu, Kalabriji, Siciliji in Sardiniji jim ponuja delniška družba Gener Comit, ki jo sestavljata zavarovalnica Generali in banka Commerciale italiana. Gener Comit hoče okrepiti svoje delovanje na finančnem, zavarovalnem in ekonomskem sektorju. Možni so zelo zanimivi zaslužki in strokovna izobrazba. Interesenti naj pošljejo svoj kratek življenjepis na naslov: GenerComit Distribuzione, San Marco 875, 30124 Benetke.

Sposobna tipkarica, ki zna uporabljati kompjuter. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "C7".

Strežno in kuharsko osebje. Zaposlitev ponuja priznana restavracija na Krasu. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "C6".

Fant, ki se želi zaposlitiv Nemčiji. Začasno zaposlitev do oktobra mu ponuja slaščičarna. Zagotovljena je dobra plača, hrana in nočnina. Interesenti naj telefonirajo po 20. uri na številko: 0049/287112043.

Trgovski potnik, ki je dobro vpeljan v prehrambeni in okrepčevalni sektor ter v prodajo na debelo. Dodelili bi mu ekskluzivne artikle in ekskluzivno področje poslovanja. Interesenti naj telefonirajo od 13. do 15. ure na številko: 040/214438.

Učitelj ali učiteljica telovadbe. Interesenti naj pišejo na poštni predal št. 6/M, 34100 Trst.

Dekleta, ki se želijo zaposliti v slaščičarni. Ponujajo jim zaposlitev od polovice junija do polovice septembra ali pa julija in avgusta na Jonski obali Kalabrije (Siderno). Interesentke naj telefonirajo na številko: 0434/767929.

Vestna otroška varuška. Zaposlitev ji ponuja družina z dvema otrokoma. Interesentke naj telefonirajo na številko: 040/764101.

Kuhar in pomožni kuhar dobita takojšnjo zaposlitev za poletno sezono. Zaposlitev jima ponujajo v Gradežu tel: 0481/941023.

delo išče

22-letna knjigovodkinja išče zaposlitev kot uradnica. Ima že nekaj delovnih izkušenj v podjetju za izvoz in uvoz. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Z18".

21-letno dekle išče zaposlitev kot otroška varuška ali katerokoli primerno zaposlitev. Kogar zanima naj telefonira na številko: 040/412543.

Dekle išče zaposlitev kot uradnica. Dokončala je tečaj strojepisja, komercialne prakse in informatike (COBOL), obvlada zadovoljivo nemščino in srbohrvaščino. Ponudbe pošljite na naslov: Primorski dnevnik, tajništvo, Ulica Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Z19".

20-letno dekle išče kakršnokoli zaposlitev. Ponudniki naj telefonirajo na številko: 040/200782.

17-letno dekle išče katerokoli zaposlitev. Ponudniki naj telefonirajo na številko: 040/200617.

Hišna pomočnica išče honorarno zaposlitev ob četrtkih in sobotah. Ponudniki naj telefonirajo na številko: 822103.

17-letni fant s končanim prvim letnikom natakarske šole (IRFOP) nujno išče delo za poletno sezono. Ponudniki naj telefonirajo na številko: 040/910747.

prispevki prispevki prispevki prispevki prispevki prispevki prispevki prispevki prispevki prispevki prispevki

Ob 7. obletnici smrti Danila Baše (30. 5. 1981) darujeta žena Lucia in hči Annamaria 15.000 lir za TPK Sirena in 15.000 lir za MePZ M. Pertot-Barkovlje.

V spomin na drago Tončko Bidovec-Colja darujeta Just in Sonja Colja 50.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na prijateljico Gizelo Gruden daruje Ivanka Mihelič 20.000 lir za SKD I. Gruden.

Namesto cvetja na grob Ivana Rebule daruje družina Pipan (Nabrežina) 20.000 lir za SKD I. Gruden.

Namesto cvetja na grob Angela Pečinčevega daruje Drejc 50.000 lir za SKD I. Gruden.

Namesto cvetja na grob Ivana Rebule darujejo Zorka Perčič (Šempolaj) 10.000 lir, Nada Gruden (Šempolaj) 10.000 lir ter Pepi Gruden z družino (Šempolaj 1/b) 15.000 lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na grob pok. Edvarda Debenjaka darujejo starši otrok državnega vrtca iz Doline 65.000 lir za ŠD Breg in 65.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Franca Budina daruje hči Gabrijela z družino 50.000 lir za MePZ Primorec-Tabor in 50.000 lir za MePZ Rdeča zvezda.

Namesto cvetja na grob Romana Malalana darujeta Andrina in Žarko Ban 40.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na Romana Malalana in Mileno Grahonjo por. Zahar daruje družina Škabar (Bani 30) 30.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na Ano Sancin vd. Foraus darujejo Nela, Paolo in Giancarlo 30.000 lir za MPZ V. Vodnik.

V počastitev spomina Josipa Gorupa darujeta Ivanka in Stanka Hrovatin 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V počastitev spomina Josipa Gorupa darujejo Drago, Saša in Nasta 50.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Opčine, Bani in Ferlugi, 50.000 lir za sekcijo KPI Opčine-Bani, 50.000 lir za knjižnico P. Tomažič in tovariši in 50.000 lir za SKD Tabor.

V spomin na pok. Mirko Milič daruje gospa Ivanka Pirjevec 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Lojzke Lombar-Peterlin darujejo Mara in Odo Kalan 50.000 lir, Vera Sancin 10.000 lir ter Marija in Avguštin Pečar 10.000 lir za ŠZ Sloga.

V spomin na nono Lojzko darujeta Matevž in Ambrož 100.000 lir za ŠZ Sloga.

V spomin na pok. Edvarda Debenjaka darujejo sodelavke učiteljice Nadje 40.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Romana Malalana darujejo Valerija, Alice in Štefanija 60.000 lir ter družina Vidali 20.000 lir za Zadrugo Ban.

V spomin na nepozabne starše in na sestro Karlo darujeta Lidija in Nada Kapun 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V počastitev spomina Lojzke Lombar darujeta Milica Kravos in Mira Stegù 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 7. obletnici smrti mame Angele Grobiše daruje hči Marinka 20.000 lir za Godbeno društvo v Nabrežini.

V spomin na Josipa Gorupa daruje družina Milana Ferluge 30.000 lir za SKD Tabor.

Roza Počkar daruje 10.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

Namesto cvetja na grob Danila Carlija daruje Lidia Pellegrini 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Jožka Gorupa darujeta Anica in Marčelo Malalan 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Jožijevo mamo daruje Edi z družino 20.000 lir za ŠZ Sloga.

V počastitev spomina g.e Milene Grahonje por. Zahar daruje Nadja 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Petra Cesarja darujeta Lidija in Miloš Kalc 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Romana Malalana darujejo za cerkev v Banih: Milka, Rino, Luciana in Irene 20.000 lir, Vinko in Vida Ražem 20.000 lir, Marija Vodopivec 20.000 lir ter sestrična Marija Saffaro 20.000 lir za cerkev v Banih.

Namesto cvetja na grob pok. Romana Malalana darujeta družini Križmančič in Žerjal (Gropada 98) 30.000 lir za Zadrugo Ban.

Namesto cvetja na grob pok. Romana Malalana darujeta hči Carmela in Silvo 20.000 lir za Zadrugo Ban in 30.000 lir za MPZ Vesela pomlad.

V počastitev spomina očeta Draga Gorupa daruje Angela Škerlavaj-Sferzi 20.000 lir za SKD Tabor.

Namesto cvetja na grob Milene Zahar darujeta Milena in Mirko Štoka 10.000 lir za PD Slovenec.

V spomin na Mileno Zahar darujeta Rado in Majda Mennucci 15.000 lir za PD Slovenec in 15.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec.

Ob 18. obletnici smrti dragega očeta Ladislava se ga spominja hči Tatjana Carli (Trebče 183) in daruje 25.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Edija Debenjaka daruje Tatjana Carli 25.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Edija Debenjaka darujejo sosede 25.000 lir za KD Lipa, 25.000 lir za ŠD Zarja, 25.000 lir za ŠZ Sloga, 30.000 lir za vzdrževanje spomenika v Bazovici in 30.000 lir za cerkev v Bazovici.

Namesto cvetja na grob Tončke Bidovec daruje Olga Ban 20.000 lir za Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Josipa Gorupa-Gori darujeta Milena in Danila Poženel 15.000 lir za knjižnico P. Tomažič - Opčine.

Namesto cvetja na grob Edija Debenjaka darujeta Danila in Milena Poženel 15.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Bazovici.

V spomin na Ano Sancin vd. Foraus darujejo hčeri in sin 150.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Nadjinega očeta daruje skupina študentk pedagoške akademije 50.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na drago mamo Lojzko Lombar-Peterlin daruje družina 100.000 lir za revijo Mladika, 100.000 lir za openski cerkveni pevski zbor, 100.000 lir za opensko cerkev in 100.000 lir za ŠZ Sloga.

Ob 7. obletnici smrti Frančiške Grgič darujejo sestere Evgenija, Marija ter Zofija 30.000 lir za KD Slovan.

Namesto cvetja na grob Antonije Bandi daruje Bernarda Ota 10.000 lir za bolnega fanta.

V spomin na drago prijateljico Tončko darujeta družini Gregorič in Morassut 30.000 lir za Združenje bivših aktivistov na Tržaškem ozemlju.

Namesto cvetja na grob Ane Sancin vd. Foraus daruje Bruna Kocjančič 30.000 lir za KD V. Vodnik.

V spomin na Ano Sancin vd. Foraus daruje družina Vojteh Lavriha 30.000 lir za KD V. Vodnik.

Namesto cvetja na grob svakinje oz. tete Tončke Bidovec-Colje darujejo Ivanka, Alenka in Danica Colja 50.000 lir za SKD Vigred.

V spomin na drago mater daruje Boris Bandi 100.000 lir za Zvezo borcev Boljunec.

Namesto cvetja na grob Milene Zahar daruje družina Mauri (Boršt 149) 10.000 lir za Sklad M. Čuk.

V počastitev spomina Karla Pahorja darujejo za svetoivanski Marijin dom Karla, Mira, Pina Golob 30.000 lir, Pini Kocjančič ter Boži in Marta z družinama 35.000 lir.

V spomin na sestro Marto Tomažič-Fičur daruje Nela Sodomaco-Foraus 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob Tončke Bidovec daruje Vanja Turina 20.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Tončke Bidovčeve daruje Zora Fabjančič 20.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Jožefa Gorupa darujejo Andolškovi 30.000 lir za sekcijo VZPI-ANPI Opčine.

V spomin na Romana Malalana darujejo Andolškovi 30.000 lir za Zadrugo Bane.

V spomin na Tončko Coljevo daruje Pavla Kukanja 50.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

V zahvalo za voščila daruje M. S. 10.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Angela Škrbec daruje 5.000 lir za Društvo slovenskih upokojencev.

Ob 9. obletnici smrti moža Rudolfa Križmančiča daruje žena Roza 20.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Edija Debenjaka daruje Lučko Križmančič 30.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Zoro Mezgec-Milič daruje Valerija 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

Predstavili so ga včeraj na sedežu SIP

Po petih letih ima Trst spet samostojen telefonski imenik

Telefonska družba SIP je včeraj začela z razdeljevanjem novih telefonskih imenikov za leto 1988/89. Imenik, ki so ga predstavili na tiskovni konferenci, se letos bistveno razlikuje od lanskega, saj so ponovno natisnili seznam telefonskih naročnikov samo za tržaško pokrajino. Kot znano, je bil lanski imenik skupen za Trst in Gorico. Ohranili pa so sistem ločenih imenskih seznamov za posamezne občine tržaške pokrajine, z razliko, da je tržaška občina tokrat na prvem mestu. Seznam rumenih strani (pagine gialle) in vodič Tuttocittà pa sta zaenkrat še skupna, vendar ju bo SIP že prihodnje leto natisnila ločeno.

Na podlagi preteklih izkušenj se je SIP tudi letos opredelila za novo naslovno stran, na kateri je posnetek iz notranjosti cerkve sv. Jožefa iz Ricmanj. Razveseljivo je tudi, da je poleg italijanskega imena za ta kraj v oklepaju navedeno še slovensko ime, v krajšem tekstu, ki opisuje zgodovino vasi, pa lahko preberemo pojasnilo »San Giuseppe della Chiusa con il nome locale e originale di Ricmanje«.

Od marca 1987 do marca letos je zaprosilo za telefonski priključek kar 5 tisoč prebivalcev, v času veljavnosti novega imenika, se pravi do marca prihodnjega leta, pa bo spremenilo telefonsko številko prav tako 5 tisoč uporabnikov. Služba SIP se sicer zaveda, da je sprememba za marsikoga neprijetna, vendar telefonska služba s

tem želi posodobiti celotno omrežje. Pomembni so tudi številni popravki, ki jih SIP vnese pred vsako izdajo novega imenika. V letošnjem jih je tako kar 21 tisoč, zato je toliko bolj važno, da naročniki vrnejo stare imenike v trenutku, ko dobijo nove in da čimprej javijo tržaški upravi telefonske službe napake v tekstu ali druge netočnosti. Trst in okolica pa sta glede telefonskih priključkov tako rekoč na samem vrhu vsedržavne lestvice s 130.800 naročniki. To pa pomeni, da je na vsakih 100 prebivalcev 48 telefonskih naročnikov. Pri SIP pa je prijavljenh 191 tisoč telefonov, kar predstavlja vsedržavni rekord, saj jih na vsakih sto prebivalcev kar 71 razpolaga z enim ali več telefonskimi aparati.

Družba SIP je na Tržaškem letos uvedla nekaj novih telefonskih služb, in sicer: na št. 1637 lahko dobimo dnevne informacije o športnem avtomobilizmu, na št. 1631 pa vse športne vesti. Doslej se je bilo treba za te vesti povezati z Bologno. Na svoj račun pridejo letos tudi ljubitelji horoskopa, saj nudi SIP poleg že tradicionalnega dnevnega horoskopa tudi tedensko napoved zvezd, in to na št. 1952.

Kljub številnim novostim in trudu SIP, da bi bila telefonska služba čimboljša, pa se mnogi uporabniki pritožujejo, da nekatere službe delujejo slabo, z zamudo in ne ustrezajo potrebam (in tarifam). SIP je lani vložila 18 milijard lir za splošno posodobitev omrežja, za letošnje leto pa ima v načrtu naložbe za dobrih 24 milijard. Za plačevanje telefonske naročnine pa je uvedla novost, ki je zaenkrat samo poskusnega značaja. Na osrednjem sedežu na Oberdanovem trgu je namreč namestila poseben stroj, kjer je mogoče naročnino plačati brez posredovanja uradnikov za okenci, dovolj je, da ima uporabnik točno odšteto vsoto denarja. Gre nekako za telefonski "bankomat", ki je prvi v deželi, preizkušajo pa ga tudi v Rimu in Savoni. Če se bo poskus obnesel, bodo naprave namestili na več mestih in tako znatno skrajšali vrste čakajočih ob izteku plačilnega roka. (mi)

V priredbi Pokrajine in ACT

Dobrodošla, a prepozna pobuda za prometno vzgojo šolarjev

Za vsakega Tržačana je doživetje mestnega prometa, živčnega čakanja pri semaforjih in kaotične vožnje skozi mestne ulice verjetno med najneprijetnejšimi vsakdanjimi izkušnjami; vseeno je, ali se skozi mesto peljemo z osebnim avtomobilom ali z avtobusom. Takemu neprijetnemu vsakdanu botrujejo seveda neprimerna ureditev prometa, nezadostna služba javnih prevoznih sredstev, pomanjkanje parkirišč, a včasih tudi neprimerno prometno vedenje voznikov in samih pešcev. Zato, da bi vsaj v bodočnosti (in v pričakovanju prepotrebnih upravnih ukrepov) postala vožnja po mestu prijetnejša in da bi se sami boljše vedli ter izkoristili javne prevoze, je treba tudi spremeniti odnos do prometa in do prevozov. V tem smislu je smotrna prometna vzgoja otrok zelo pomembna, če želimo, da bi vsaj v prihodnosti imeli bolj urejeno in čisto ter manj nevarno mesto, v katerem bi bilo res prijetno živeti.

Takega mnenja so tudi na odborništvu za prevoze in promet Pokrajine Trst — ustanovili so ga šele lani, ko so ukinili deželna prometna območja — ki je v sodelovanju s Konzorcijskim podjetjem za prevoze priredilo za konec šolskega leta vzgojno kampanjo za osnovne in nižje srednje šole z naslovom »Ustavimo se... da bomo šli naprej«, ki so jo predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci (prepozen datum prireditve in njeno sovpadanje z volilno kampanjo sicer kažeta na to, da je pobudi botrovala tudi volilna računica).

Kako torej omogočiti otrokom, ki bodo nekoč sami vozniki in ki posredno lahko vplivajo tudi na starše, da bi imeli pozitiven odnos do prometa? Po naročilu odborništva za promet in prevoze, kateremu načeljuje Giovanni Cervesi, je podjetje Lo Studio & Associati pripravilo knjižico s sodobno pravljico, ki pripoveduje o skupini otrok, ki se je naveličala neurejenega mestnega prometa in sama poskrbela za boljšo ureditev prometnih znakov. Vseh 10 tisoč osnovnošolskih otrok tržaške pokrajine bo dobilo v darilo knjižico (ki so jo sicer tiskali le v italijanščini, ker baje ni bilo dovolj denarnih sredstev za slovenski prevod!), za reklamiziranje pobude pa so po vsej pokrajini nalepili več tisoč lepakov. Prvi del vzgojne kampanje, ki bi se morala nadaljevati v prihodnjem šolskem letu, bo zaključilo tekmovanje v teku po mestnih ulicah, in sicer v ponedeljek, 6. junija, (s pričetkom ob 11.30 na Trgu Unità) katerega se bodo udeležili nižješolski dijaki. Vsi udeleženci tekmovanja, ki ga prirejajo v sodelovanju s Šolskim skrbništvom, bodo prejeli v dar bombažno majico.

Po prvem (tudi predvolilnem?) koraku pa čaka novo odborništvo še ogromno dela, saj je vprašanje prometa in prevozov v naši pokrajini res kočljivo.

Pripravila jih je Skupina 85

Prireditve ob 130-letnici rojstva Juliusa Kugyja

Skupina 85 bo priredila te dni vrsto prireditev v počastitev 130-letnice rojstva Juliusa Kugyja. Že danes popoldne (ob 17.30) bodo v prostorih Državne ljudske knjižnice v Ul. Teatro romano 17 odprli dokumentarno razstavo o življenju in delu tega alpinista, glasbenika in pisca. Razstava bo odprta jutri in pojutrišnjem od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure, v nedeljo pa od 10. do 12. ure.

Jutri bo v dvorani Baroncini (Ul. Trento 8) okrogla miza o osebnosti in delu Juliusa Kugyja. V razpravi bodo sodelovali Rinaldo Derossi, Klaus Kummerer, Tone Strojin, Duilio Tagliaferro, Livio Poldini, Adriano Dugulin in Piero Spirito. Okrogla miza se bo začela ob 16.30.

V soboto, 4. junija, bo Skupina 85 priredila društveni izlet v Trento z vodenim obiskom botaničnega vrta Juliana in Trentarskega etnografskega muzeja.

Pokroviteljstvo nad tridnevnimi prireditvami v počastitev 130-letnice rojstva Juliusa Kugyja je prevzela Občina Trst, pri pobudi pa so sodelovali Club alpino italiano, Državna ljudska knjižnica, Mestni gledališki muzej C. Schmidl, Mestni naravoslovni muzej, Mestna knjižnica Hortis, Osterreichischer Alpenverein, Planinska zveza Slovenije in Gualtiero Lonzar.

Objavili spored septembrskih 24. študijskih dni Draga '88

Društvo slovenskih izobražencev bo letos že triindvajsetič priredilo študijske dneve Draga 88, ki se bodo pričeli 2. septembra. Prireditev bo potekala v parku Finžgarjevega doma v Narodni ulici 89 na Opčinah. Organizatorji so že sestavili spored, a kot ponavadi še niso "izdali" imen predavateljev.

V petek, 2. septembra, bodo prireditelji ob 17. uri predstavili občinstvu vse goste, pol ure kasneje pa bo spregovoril znan slovenski javni delavec na temo »Manjšinstvo z evropske perspektive«, ki bo orisal položaj, upanja in pričakovanja petdesetih milijonov manjšincev naše celine.

V soboto, 3. septembra, bo ob 16. uri na vrsti predavanje o tradiciji in ideologiji v usodi srbskega naroda v 20. stoletju. Poslušalce bo s tem problemom seznanil znani književnik, ki si je za svoje predavanje izbral naslov: »Glas od Donave v slovenski tribuni«.

V nedeljo, 4. septembra, bo ob 10.30 na sporedu razmišljanje z naslovom: »Ločitev duhov: v razhod ali pluralizem?« Za predavateljsko mizo bo sedel priznan strokovnjak. »Kam plovemo« pa bo naslov zadnjega posega na letošnjih študijskih dnevih. O slovenskem kulturnem prostoru v njegovem zgodovinskem in psihološkem trenutku bo ob 16.30 spregovoril slovenski kulturnik.

pismo uredništvu

Naša šola - eden maloštevilnih združevalnih momentov manjšine

Spoštovano uredništvo!

Pred časom ste objavili pismo, v katerem je neznani pisec obravnaval šolsko tematiko v sedanjosti in bodočnosti. Zazdelo se mi je, da si želi pisec debate in soočanja. Govorilo se je o obstoju šole glede na številčno stanje in vpliv določene številčnosti ali enorazrednic na psihologijo otrok. Imel sem vtis, da se je zdelo piscu umestno združevanje šol. Tako bi imeli manj šol ampak s številčnimi razredi in vzporednimi po starostni dobi. Po mojem to nehote izpade razdiralno. Pisec si želi čim večjo učinkovitost in kvaliteto šole, vendar moramo nekaj pomisliti. Našo manjšino so že močno oklestili in pripadajo k njej samo taki člani, ki se zavedajo lastnih značilnosti. Kdor je podvomil o lastnem slovenstvu, je že odpadel. Iz tega sledi, da se starši, ki zapišejo otroke v slovensko šolo, povsem zavedajo njihovega stanja. Iz zgodovine vemo, da je stalo odprtje vsake naše šole precej truda in so nam to vedno zelo neradi dovolili. Ni vzpodbujajoče, da sami nehote pristanemo na njihovo zaprtje. Obstoj šole, čeprav enorazrednice, nam pomaga k ohranitvi določenih delovnih mest (v bistvu je slovenska šola eno maloštevilnih manjšinskih podjetij). Zanimiv je primer šole D. Kette. Edina šola v strogem centru bo verjetno zaprla vrata. Za časa ZVU so dovolili odprtje po mnogih peticijah in zdaj kaže na našo prisotnost v centru. Čeprav maloštevilčna, mislim, da ne bi imelo to nobenih negativnih posledic. Otroci, mislim, da tega ne občutijo. Že od vrtca naprej so navajeni na maloštevilčnost in na nepoudarjanje starostnih razlik. Za to gre v glavnem zasluga vrtnaricam in pedagogom. Stane jih več truda in to vsi premalo cenimo. Maloštevilčnost in dobra volja pedagogov lahko doprineseta k izrednemu vzponu kvalitete. S tem lahko taka šola postane magnet za mlačneže, odpadnike in za take, ki iščejo svoje pretekle korenine. Vsi vemo, da ljudje radi zahajajo v elitne prostore. Možnost imamo, da jim ta pojem ustvarimo s tako strukturo šole. Pravijo, da podpira tudi materialno, to je z gmotno podporo, svoje šolarčke neka tržaška verska skupnost. Pri manjšinskih denarnih zavodih bi lahko kaj takega pomislili. V nasprotnem primeru bi lahko vzdrževali dodatne pedagoge tako, da bi lahko vsi naši šolarji zaključili višješolsko izobrazbo. Mislim, da ni slučajno, da je nastala taka večinska reakcija v Trstu do manjšine v trenutku, ko so se zavedli, da smo praktično intelektualno neodvisni in v veliki meri tudi materialno. V takih razmerah je smiseln obstoj šole, čeprav z enim šolarčkom in s tremi učitelji. Zakon je enkrat toliko v našo korist. Kvaliteta pridobi in s tem celotna manjšina. V preteklosti je to jasno dokazala židovska skupnost.

To je le nekaj misli. Nisem šolnik, imam pa otroke in mi je zelo pri srcu idejno poslanstvo naše šole, enega maloštevilnih globalno-združevalnih momentov manjšine.

S spoštovanjem
(sledi podpis)

Posvetovalnica na Valmauri tarča vandalov

Med uporabniki in delavci družinske posvetovalnice na Valmauri vladata v zadnjih časih veliko ogorčenje in zaskrbljenost, saj je bila posvetovalnica na Ul. Valmaura 65/a v zadnjih časih tarča vrste vandalskih dejanj. Od 25. aprila dalje so se neznanci štirikrat znesli nad prostori posvetovalnice in povzročili precejšnjo škodo. Kljub nadzorstvu organov javnega reda, ki so jih upravitelji posvetovalnice obvestili že po prvem dogodku, so neznanci 22. maja dosegli višek svojega divjanja: vlomili so v prostore, povzročili ogromen nered ter vse stene in predmete pomazali s peno iz aparata za gašenje požarov. Z zadnjim dejanjem so tudi dosegli svoj cilj, saj je bilo delovanje posvetovalnice nekaj dni zaradi čiščenja in popravil povsem prekinjeno.

Organi javnega reda še niso izsledili krivcev, delavci posvetovalnice pa so utemeljeno zaskrbljeni, saj bi se takšna dejanja utegnila ponoviti tudi v prihodnosti. Zato so pozvali odgovorne pri tržaški Krajevni zdravstveni enoti, naj se enkrat za vselej in z najprimernejšimi sredstvi zavzamejo za zaščito posvetovalnice in naj zagotovijo njeno delovanje.

Predstavniki uporabnikov v upravnem svetu posvetovalnice so nam poslali tudi tiskovno sporočilo, v katerem poudarjajo, da so posvetovalnice pomembna ustanova v službi vsega prebivalstva. Za njihovo ustanovitev, piše nadalje v tiskovnem sporočilu, so se namreč ženska gibanja borila dolga leta, tako da bi bilo res nedopustno, ko bi se upravni organi ne zavzeli za zaščito njihovega delovanja.

Kraški marmor skuša prodreti v Francijo

Na Trgovinski zbornici je bila včeraj slovesnost ob podpisu dogovora med predstavniki Konzorcija za kraški marmor in skupino osmih arhitektov, ki je sestavila tako imenovani načrt "Trois portes aux frontieres de la France" (Tri vrata na meji s Francijo). Z njim se namreč predstavlja na posebnem natečaju v Franciji, medtem ko je namen dogovora in upanje njegovih podpisnikov, da bi načrt uresničili v kraškem marmorju in tako tudi tujini predstavili značilnosti tega žlahtnega kamna.

Razstavo načrtov številnih arhitektov bodo odprli jutri v pariški Grand Halle de La Valette. Med njimi je torej tudi skupina osmih arhitektov iz naših krajev, ki jo sestavljajo: sežanski arhitekt Matjaž Garzarolli, Mirna Kirac, Evelina Bette, Celli-Tognon, Pietro Cordara, Franco da Pozzo, Giancarlo Stacul in Mauro Trani. Dela je izbrala posebna žirija, natečaj pa sodi v okvir proslav 200-letnice francoske revolucije, saj bodo nekaj najboljših načrtov za spomenike tudi uresničili. V primeru ugodnega izida natečaja, bodo naši arhitekti svoje spomenike izdelali v kraškem marmorju.

psihiatrija deset let po reformi (2)

Razvejana podoba današnjih dejavnosti

V uvodnem članku smo že omenili, da je Franco Basaglia postal direktor psihiatrične bolnišnice v Trstu leta 1971. Toda kaj je temu imenovanju botrovalo? Kakšen politični trenutek je preživljala pokrajinska uprava, ki je bila pristojna za umobolnico? Vprašanji smo zastavili kolegu Lucijanu Volku, takratnemu socialističnemu odborniku. »Botroval je predvsem čas. V 70. letih je bila zlata doba odprte miselnosti in občutljivosti do družbenih problemov tako v krajevnem kot v vsedržavnem merilu. Po Basaglievi izkušnji odprte bolnišnice v Gorici so tudi tržaški politični in družbeni krogi začutili potrebo, da se odpravi sramoto umobolnice. In prav odprava psihiatrične bolnišnice je bila v povolilnih pogajanjih eden od pogojev PSI za vstop v levo-sredinsko koalicijo. Čas je bil zrel, da je predlog naletel na podporo KD oziroma njenih najbolj odprtih predstavnikov, kot je bil predsednik Pokrajine Michele Zanetti. Naj omenim, da je pokrajinska uprava v tistih letih priredila tudi mednarodno konferenco o manjšinah in da je torej resnično bila občutljiva za probleme, ki se jih danes krčevito otepa.«

Kakšni so bili odnosi z Basaglio, ki je bil znan po svoji radikalni miselnosti ? »Ah, sploh ni šlo brez težav. Kot strokovnjak je namreč Basaglia imel malo potrpljenja do upraviteljev. Ni mu ustrezalo, da je upravni aparat s težavo in počasi sledil hitrim spremembam, ki jih je predlagal kot na tekočem traku. Sicer je Pokrajina takrat vložila veliko finančnih sredstev, predvsem na področje javnih del, vendar investicija ni bila nekoristna, saj z novimi strukturami sedaj lahko razpolagajo Univerza, KZE, šole...«

Kako so na novost reagirale druge politične sile? »Uprava je sledila reformi s prepričanostjo, brez pomislekov in s popolno podporo komunistov, torej opozicije. Izjema so bili le misovci in predstavniki najbolj zakrknjenega ter nazadnjaškega Trsta, ki se je nekaj let pozneje, po podpisu Osimskega sporazuma, pojavil v znamenju melone.«

Leta 1971 je bilo v psihiatrični bolnišnici 1058 bolnikov, od katerih večina (830) na prisilnem zdravljenju. Basaglieva ekipa je v začetku štela 13 zdravnikov, 336 bolničarjev in 3 socialne delavke; sedaj je psihiatrov 32, število bolničarjev je praktično nespremenjeno, socialnih delavk pa je 17. Poglejmo še skupni strošek: leta 1971 je psihiatrična služba stala 6 milijard lir, leta 1985 pa 15. Če pri tem upoštevamo 400-odstotno inflacijo, lahko ugotovimo, da bistvenega poviška ni bilo, čeprav se je obseg storitev bistveno povečal. Kakšna je danes slika psihiatričnih služb? Zelo razvejana. V sedmih centrih za umsko zdravje (pri Sv. Vidu, Sv. Jakobu, v Barkovljah, pri Domju, Sv. Ivanu, v Nabrežini in v središču mesta v Ul. Gambini) so leta 1986 oskrbovali skupno 2400 "starih" in 1037 "novih" pacientov (porabnikov); osebje je opravilo okrog 31 tisoč ambulanstnih pregledov, na domovih pa okrog 23 tisoč. Dnevno so zabeležili 144 tisoč prisotnosti, ponoči pa 17 tisoč. Prisilni ukrep zdravljenja je potrebovalo le devet bolnikov. Mesečno finančno podporo sta prejemala 602 porabnika, 103 pa štipendijo KZE za delovno vključevanje. Družbeno-skrbstvenih dejavnosti je bilo okrog 8 tisoč, drugih dejavnosti (izleti itd.) 2500. V okviru psihiatrične službe je tudi 40 stanovanjskih skupnosti, v katerih živi 240 porabnikov. Pod okriljem psihogeriatrične službe je v kompleksu bivše umobolnice še 40 nepremičnih gostov. V službi za nujno psihiatrično pomoč v glavni bolnišnici so istega leta sprejeli 155 oseb, ambulantnih pregledov je bilo okrog 3000, svetovanj na drugih medicinskih oddelkih pa 340. Skupno so zabeležili 664 prenočitev. Že več let dela nadalje v okviru psihiatrične službe ekipa psihiatrov in socialnih delavcev, ki se ukvarjajo z mladimi zaporniki.

Podoba dejavnosti s tem še zdaleč ni popolna. Omeniti je namreč treba še tri laboratorije za umetniško, glasbeno in gledališko dejavnost (udeležuje se jih poprečno 90 porabnikov) in tri zadruge, v katerih je zaposlenih 190 oseb. Zadruga Lavoratori riuniti se ukvarja s čiščenjem, pripravljanjem obedov, z vrtnarstvom, tiskanjem in knjigovezništvom. Zadruga Il posto delle fragole ima v zakupu gradbeništvo, estetski salon, bar, mizarsko delavnico in rekreativne ter kulturne dejavnosti. Tretja, kmetijska zadruga Monte San Pantaleone, pa se ukvarja s pridelovanjem in prodajo zelenjave ter s prirejanjem tečajev za strokovno usposabljanje.

NADJA FILIPČIČ

Zaključene priprave za upravne volitve ob koncu meseca
Po 15 kandidatnih list tudi za Občino in Pokrajino

Tudi za obnovitev tržaškega pokrajinskega in občinskega sveta se je prijavilo, kot že za deželne volitve, 15 kandidatnih list (kar je za tržaško pokrajino nov rekord, saj se je leta 1982 predstavilo "samo" 13 volilnih znakov), kar daje potrditev nevarnosti razprševanja glasov, ki prav gotovo ne prispeva k oblikovanju in učinkovitemu vodenju krajevnih uprav. Na generalnem tajništvu tržaške Občine, oziroma na kancliji tržaškega prizivnega sodišča so se do včeraj opoldne, ko je potekel rok za vložitev kandidatnih list za tržaški občinski svet in rajonske sosvete, oziroma za pokrajinski svet, predstavili poverjeniki istih 15 strank, ki so že do predsinočnjim vložile svoje kandidatne liste za deželne volitve, le v nekoliko drugačnem časovnem zaporedju, zaradi česar bodo tudi njihovi volilni znaki različno razporejeni na 4 glasovnicah, ki jih bomo prejeli 26. in 27. junija. Razlika bo tudi v tem, da dve skupini, in sicer Furlansko gibanje in skupina zelenih, nista predložili kandidatnih list za rajonske volitve, tako da je list le 13.

Stalnica na vseh štirih glasovnicah (za deželne, pokrajinske, občinske in rajonske volitve) bo prisotnost znaka KPI na prvem, KD pa na zadnjem mestu, za kar so se aktivisti obeh strank posebno potrudili, da bi bili prvi ali zadnji pri vložitvi kandidatnih list. Vmes pa bodo, po drugačnem razporedu od glasovnice do glasovnice, razvrščeni znaki PRI (povzemamo po seznamu za pokrajinske volitve), MSI, Liste za Trst, Furlanskega gibanja, PSDI, radikalne Mestne laične in zelene liste, PSI, PLI, Tržaškega indipendentističnega gibanja, Proletarske demokracije-Tržaškega gibanja (razen za deželne volitve, kjer je to gibanje vključilo svoje kandidate v listo DP), Slovenske skupnosti, Zelenih in gibanja Giustizia e libertà (odpadniki iz PRI). V primerjavi s prejšnjimi volitvami so pri deželnih volitvah izginile liste Vsedržavne stranke upokojencev (ti so zdaj stopili v volilni kartel v okviru PSDI), Zveza mestnih list Furlanije-Julijske krajine (večina jih je najbrž pristopila k Zeleni listi, ki so jo sponsorizirali radikalci) in Komunistična revolucionarna liga, ki je izginila. Na deželnih volitvah pa se v zameno prvič predstavljajo Zelena lista (radikalci in nekateri naravovarstveniki), zeleni in gibanje Giustizia e libertà. Na občinskih in pokrajinskih volitvah v primerjavi z letom 1982 ni več list upokojencev in Liste tricolore (ki so zdaj vstopili v kartel pod znakom socialdemokratov) ter Komunistične revolucionarne lige, pač pa so se na novo pojavile liste radikalcev, bivših republikancev in zelenih.

Potem ko so stranke in gibanja opravile te formalne dolžnosti, se je torej končala faza predvolilnih priprav, ki je obsegala pripravo programov in izbiro najprimernejših kandidatov. Sedaj se bo, do usodnih zadnje nedelje in ponedeljka v mesecu, sprožila pravzaprav šele prava volilna kampanja, ki se doslej še ni razplamtela do polne mere, čeprav so razne stranke, zlasti večje, že priredile nekaj zborovanj in izrazito predvolilnih manifestacij.

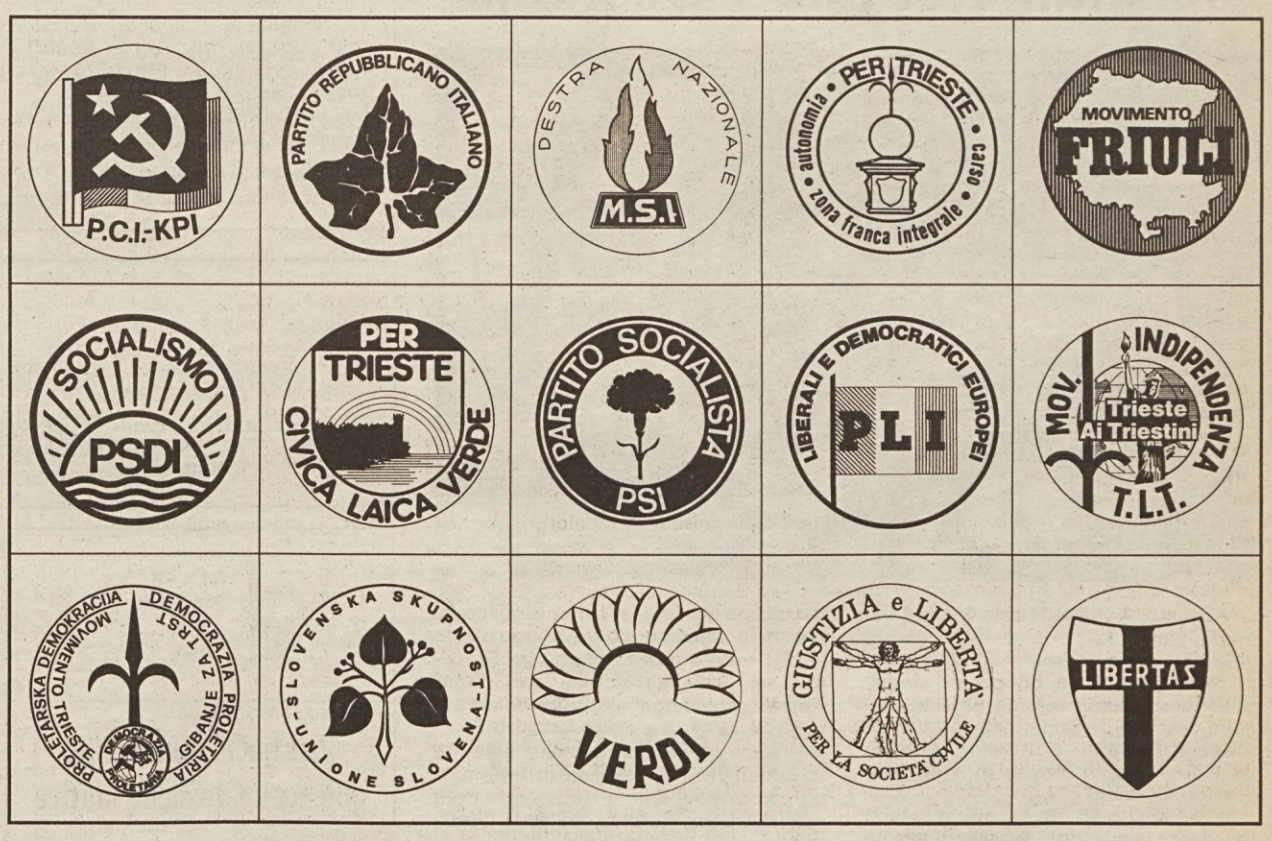

Od leve proti desni in od zgoraj navzdol objavljamo 15 volilnih znakov po razporedu za pokrajinske volitve

Stanovanja »La Comune« bosta prevzela zavoda IACP iz Trsta in Vidma

Deželni odbor je na predlog odbornika za javna dela Adriana Bombena včeraj sprejel sklep, na osnovi katerega bosta avtonomna zavoda za ljudska stanovanja (IACP) iz Trsta in iz Vidma v prihodnjih šestnajstih letih prejemala stalne deželne prispevke, ki jima bodo omogočili odkup nepremičnin falirane zadruge "La Comune" iz Trsta. Tržaški IACP bo prejemal 1.280 milijonov lir letno, videmski pa 570 milijonov lir letno.

Deželni odbor pa je na včerajšnji seji hkrati preklical prispevke, ki jih je svoj čas podelil tržaški stanovanjski zadrugi "La Comune". Vse to je odbor lahko storil na osnovi deželnega zakona štev. 29. iz leta 1987, ki omogoča deželni upravi, da podeljuje zavodom za ljudska stanovanja izredne prispevke, da bi z njimi lahko odkupili nepremičnine faliranih zadrug. Očitno je deželni svet lani sprejel ta zakon prav z namenom, da bi omogočil rešitev kočljive zadeve okrog "La Comune".

Sklicali skupščino delavcev Ireta

Predstavniki sindikalnih organizacij CGIL, CISL, UIL so se pretekli teden srečali s tovarniškim svetom in vodstvom tovarne IRET, da bi preverili stanje v podjetju. Vodstvo je namreč sporočilo, da bo poslalo v dopolnilno blagajno še drugih 21 delavcev, poleg 133, ki so v tem režimu že 15 mesecev. Sindikat meni, da je bodočnost podjetja čedalje bolj vprašljiva in da je v nevarnosti vsa njegova proizvodnja. Zaradi ukrepov vodstva je tovarniški svet sklical skupščino vseh delavcev, tudi tistih, ki so v dopolnilni blagajni, za torek, 7. t.m., ob 15. uri.

S kvartetom Slovenske filharmonije

Končan nepričakovano uspešen ciklus glasbe našega stoletja

Kvartet Slovenske filharmonije je pretekli ponedeljek zaključil ciklus koncertov glasbe 20. stoletja, ki ga je pripravila Pokrajina Trst v sodelovanju z Združenjem Continuum Musicale. Zasnovan je bil tako, da je bil vsak koncert posvečen določeni temi, vsi skupaj pa so nazorno prikazali raznolike težnje moderne glasbe od začetka stoletja do danes.

Ponedeljkov koncert je bil posvečen mladim skladateljem z območja Alpe-Jadran; to sta bila Slovenca Jani Golob (poslušali smo njegov Godalni kvartet op. 2, ki ga je spisal nalašč za kvartet Slovenske filharmonije) in Maksimiljan Strmičnik, Avstrijec Thomas Pernes in Italijan Fabio Nieder, ki je predstavljal našo deželo. Nieder je bil tudi navzoč pri krstni izvedbi svoje skladbe Un saluto, due danze, tre canzoni.

Čeprav so bile skladbe dokaj zahtevne, so resnično navdušile številno občinstvo. Navdušenje in številnost občinstva sta bila pravzaprav presenečenje ciklusa, saj je odziv daleč presegel pričakovanja organizatorjev. Roberto Repini, pobudnik tega niza koncertov, je nadvse zadovoljen z uspehom, ki je dokazal, da si tržaški ljubitelji glasbe želijo takšnih kvalitetnih prireditev, pa čeprav se zgodi, da sta istočasno dva podobna koncerta. Tudi združenje Trieste Prima je namreč priredilo prav v maju niz koncertov sodobne glasbe, zato je upati, da bo v prihodnje več usklajevanja v prirejanju raznih pobud. Pri Združenju Continuum musicale pa že razmišljajo, da bi priredili podoben ciklus tudi prihodnje leto. (bov)

Negativna ocena 6-letnega mandata

Ostre kritike komunistov dosedanjim občinskim odborom

Tržaška občinska uprava zaključuje šestletni mandat z oceno, ki ji ne dela časti. Tako je vsaj mnenje komunistične svetovalske skupine v tržaškem občinskem svetu, kot ga je utemeljevala na včerajšnji tiskovni konferenci. Politično (negativno) oceno delovanja občinskega odbora je opravil načelnik svetovalske skupine KPI Calabria, ki je predvsem naglasil, da je za čedalje slabše upravljanje tržaške Občine kriva večina, ki jo je označevalo konfliktno zavezništvo med Listo za Trst, demokristjani in socialisti, ki je vsililo politično linijo zaostrovanja nasprotij (zlasti v odnosu do slovenske narodnostne skupnosti in pa do razmerja Trst-Furlanija), namesto da bi spodbujalo sožitje in sodelovanje za skupen razvoj.

Dopolnili so ga svetovalci Visioli, ki je očital občinskim odborom, ki so si sledili v zadnjem mandatu, pomanjkanje vsake načrtnosti pri vodenju kulturne politike in da so zelo slabo upravljali tudi obstoječe kulturne ustanove; De Rosa, ki je naglasil, da je uprava opustila vsako resno upravljanje teritorija in da je razvrednotila vlogo občinskih tehničnih služb; Spaccini, ki je ostro kritiziral neustreznost delovanja Občine na šolskem področju; Pacorjeva, ki je oporekla odboru, da ni imel pravega razumevanja za potrebe ostarelih in da je bil povsem neučinkovit pri delovanju zdravstvenih in skrbstvenih služb. Monfalcon je predočil hude pomanjkljivosti občinske uprave pri reševanju (oziroma pri nereševanju) hudega problema uničevanja mestnih odpadkov. Spričo takih razmer, so poudarili komunistični občinski svetovalci kot sklep tiskovne konference, je absolutno nujna nova perspektiva, tako politična kot upravna, za tržaško Občino.

V okviru fotografske razstave o morju

Prihodnjo nedeljo si bo moč s kopnega ogledati morsko dno

V okviru fotografske razstave z naslovom »Morje je kljub vsemu živo« (Il mare vive nonostante tutto), ki jo je v miramarskem gradiču pripravila tržaška sekcija Mednarodnega sklada za varstvo narave WWF, bodo v nedeljo, 5. junija, ob 11. uri, predstavili nekatere aparature bodočega stalnega centra za ogled morskega dna, ki ga bodo ustanovili prav v gradiču Miramarskega parka. Obiskovalcem bodo prikazali, kako si je mogoče s kopnega ogledati morsko dno. Pri prikazu bodo uporabili premično podvodno sredstvo, opremljeno s televizijskimi kamerami in samostojne podvodne telekamere za neposredni televizijski prenos (organizatorjem jih je posredovala turinska družba Fulgor mare), poleg tega pa bo s pomočjo stereoskopskega sistema Zeiss mogoče opazovati mikroskopske morske organizme, ki jih ni mogoče videti s prostim očesom. Praktičnemu prikazu bosta sledila voden obisk fotografske razstave in predvajanje podmorskih diapozitivov F. Coscianija.

V organizaciji društva Tone Penko

Zanimiva botanično-geološka ekskurzija na Planinsko polje

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko prireja v nedeljo, 5. junija, v sodelovanju s Prirodoslovnim društvom Slovenije botanično-geološko ekskurzijo na Planinsko polje pri Rakeku. Botanični del bo vodil magister botanike Andrej Seliškar iz Ljubljane, ki bo udeležencem obrazložil značilnosti krajevne flore in vegetacije. Opazovanje površinskih kraških pojavov ter ogled dveh jam — Skednene in Vranje — pa bo vodil magister geografije Andrej Mihelec, prav tako iz Ljubljane.

Zbirališče za izletnike s Tržaškega, ki si morajo sami priskrbeti prevoz z osebnimi avtomobili, je določeno ob 7.30 pred tramvajsko postajo na Opčinah, srečanje s kolegi iz osrednje Slovenije pa je predvideno ob 9. uri na mostu čez Unico pri Uncu. Prireditelji priporočajo udeležencem izleta, naj bodo primerno opremljeni in naj vzamejo s seboj še zlasti škornje in svetilko za ogled jam.

Afganistanski predsednik pomilostil Fausta Biloslava

Tržaški fotoreporter agencije Albatros Fausto Biloslavo bo verjetno že danes zapustil kabulski zapor, se vkrcal na letalo in odletel proti Rimu. Afganistanski predsednik Nadžibulah je namreč preko generalnega tajnika italijanskega zunanjega ministrstva Bruna Bottaia prejel pismo italijanskega predsednika Cossige in obljubil, da bo pomilostil obtoženca. Vest je včeraj uradno potrdilo ministrstvo za zunanje zadeve, ki je novico sporočilo materi zaprtega fotoreporterja. Kot je objavil radio Kabul, je afganistanski predsednik celo že podpisal pomilostitveno odredbo, tako da bo Biloslavo verjetno že jutri dopotoval v Italijo.

V soboto je Nadžibullah že pomilostil francoskega fotografa Alaina Guilloja, za katerega se je osebno zavzel francoski predsednik Mitterand. Marsikdo je pričakoval, da bosta predsednika Francije in Italije istočasno poslala kabulskim oblastem prošnjo za izpustitev obeh novinarjev, ki sta delila isto celico v zaporu Puli Čarki. Ker se to ni zgodilo, so se nekateri zbali, da je italijanska vlada zamudila ugoden trenutek.

Fausta Biloslava so afganistanske čete aretirale 14. novembra lani, njegova družina v Trstu pa je izvedela za aretacijo šele 3. decembra. Do 16. marca je moral 26-letni fotoreporter v negotovosti sedeti v ječi, končno pa ga je posebno sodišče obsodilo na 7 let zapora zaradi vohunjenja v korist zahodne velesile. Vojaki so ga aretirali v severozahodnem delu države, ko je s svojo kamero posnel nekaj prizorov iz spopadov med gverilci in režimskimi vojaki.

Na milanskem sedežu agencije Albatross Press Agency so z veseljem sprejeli vest o pomilostitvi svojega kolege. Agencijo, edino v Italiji, ki se ukvarja z vojnimi reportažami, so leta 1984 ustanovili trije tržaški desničarsko usmerjeni študentje: Almerigo Grilz, Fausto Biloslavo in Gian Micalessin. Grilz je umrl na bojnem polju v Mozambiku med snemanjem spopada. Treba je povedati, da italijanska občila niso sprejemala agencije s posebno naklonjenostjo, predvsem zaradi neofašistične preteklosti njenih ustanoviteljev.

Biloslavove osvoboditve pa se seveda posebo veselijo sorodniki. Njegova mati Grazia včeraj kar ni mogla verjeti novici, da bo verjetno že jutri lahko objela svojega sina.

Generalni poveljnik finančnih stražnikov na obisku v FJK

Včeraj je prispel na dvodnevni obisk v našo deželo generalni poveljnik finančnih stražnikov general Gaetano Pellegrino. Ogledal si je predvsem oddelke in postaje tistih finančnih stražnikov, ki delujejo ob italijansko-jugoslovanski meji, še posebej na mejnih prehodih pri Škofijah in na Fernetičih. Spremljal ga je generalni inšpektor za severovzhodno Italijo Aldo Vitali, sestal pa se je z vrsto častnikov in predstavnikov posameznih oddelkov.

Finančni stražniki v Furlaniji-Julijski krajini se delijo na dve legiji, ena od katerih ima sedež v Trstu, druga pa v Vidmu. Na čelu obeh je področno poveljstvo, ki ima svoj sedež v Trstu in ki mu trenutno načeljuje general Carlo Valentino.

General Gaetano Pellegrino bo danes obiskal oddelke finančnih stražnikov, ki delujejo pretežno ob italijansko-avstrijski meji. Omenimo naj, da je generalno poveljstvo finančnih stražnikov 4. septembra 1986. Za seboj pa ima dokaj bogato vojaško kariero, v okviru katere je svoj čas poveljeval tudi nekaterim oddelkom redne vojske v naši deželi. Bil je med drugim poveljnik 32. oklopne brigade "Mameli", ki je spadala pod divizijo "Ariete", a ki so jo potem razpustili.

Umrl upokojenec ki ga je v soboto podrl avtomobil

V katinarski bolnišnici je včeraj okrog 5. ure zjutraj umrl za posledicami prometne nesreče 58-letni upokojenec Aldo Lipossi iz Ul. Buozzi 2 v Trstu. Ponesrečil se je v soboto, 28. maja, in sicer okrog 10.40, ko je skušal prečkati Ul. Flavia pri hišni številki 59 izven prehoda za pešce. Po ulici se je prav tedaj peljal s svojim bmw 35-letni Euro Montino iz Ul. Venier 5 v Trstu. Voznik si očitno ni čakal, da bo upokojenec stopil na cestišče, tako da ni utegnil pravočasno pristaviti svojega vozila ali se vsaj na kak način izogniti nepričakovani oviri.

Na začetku je kazalo, da se upokojenec ni posebno hudo poškodoval. Na torakalnem oddelku katinarske bolnišnice so ga namreč sprejeli s prognozo 10 dni zdravljenja. Zdravniki so tedaj Liposiju ugotovili udarce na obrazu, udarec v prsi, verjetni zlom rebra in udarec v trebuh. Očitno pa so bile poškodbe veliko hujše, saj je upokojenec pet dni po sprejemu v bolnišnico umrl. Izvide o nesreči so v soboto opravili tržaški mestni redarji, ponesrečenca pa je v katinarsko bolnišnico prepeljal rešilec Rdečega križa. Kot predpisuje zakon, bodo na truplu opravili obdukcijo, da bi ugotovili natančnejše vzroke smrti.

†

Dne 31. maja je zaključila svojo življenjsko pot naša draga

Ivanka Gruden

vd. Stubelj

Pogreb bo danes, 2. t. m., ob 13. uri iz hiše žalosti.

Žalujoča sinova Jurij in Srečko ter hči Anica z družinami, brat Josip in nečaki.

Posebna zahvala dr. G. in C. Posarelli, zdravnikom in osebju bolnišnice S. Santorio.

Šempolaj, Salež, Nova Zelandija, 2. junija 1988

Sekcija Zveze borcev Boljunec izreka iskreno sožalje svojemu tajniku Borisu Bandiju in družini ob izgubi drage matere Antonije.

V spremstvu predstavnikov kulturnih društev

Učenci iz Gropade in Padrič obiskali vrstnike v Šoštanju

V soboto, 7. maja, je šola Karel Destovnik-Kajuh iz Gropade in s Padrič obiskala istoimensko šolo v Šoštanju, to je kraju, kjer je bil pesnik doma. Stiki med obema šolama so tradicionalni, več let že sodelujeta s tamkajšnjim Kulturnim društvom Svoboda padriško društvo Slovan in gropajsko društvo Skala.

V Šoštanj so šli otroci, njihovi starši in seveda učiteljice, pridružili so se jim tudi predstavniki padriškega in gropajskega kulturnega društva. Sprejem v Šoštanju je bil prijateljski, saj so se ponovno pozdravili stari znanci.

V jutranjih urah je bil uradni del srečanja. Goste iz Gropade in s Padrič sta pozdravila ravnatelj šole Karli Kordeš in predsednik KD Svoboda. Učenci šoštanjske šole so se nato predstavili z zanimivim programom, ki je prikazal velike ekološke probleme, ki grozijo Šoštanju in njegovi okolici. Rudnik premoga spreminja morfologijo tal. Zemlja se ugreza, v bližini mesta je nastalo jezero, ki je pogoltnilo majhno vasico, ogrožen pa je tudi sam Šoštanj. Industrijski obrati v bližnjem Velenju in sam premogovnik izpuhtevajo strupene pline, ki močno onesnažujejo okolje. Kisli dež, ki pada na bližnje in tudi oddaljene gozdove, povzroča izjemno škodo. Zaradi tega je bilo veliko protestov po vsej Sloveniji, saj postajata Velenje in Šoštanj simbol globokega ekološkega neravnovesja, ki grozi s pravo katastrofo.

Učenci gropajsko-padriške šole pa so podali recital s petjem in telesnimi gibi, ki pripoveduje o življenju in delu partizanskega pesnika Kajuha. Gostitelji so nato pripravili popoldan v prijateljskem vzdušju. Otroke iz Gropade in s Padrič so »prepustili« njihovim vrstnikom iz Šoštanja. Vsak otrok je bil gost neke družine; starši, učiteljice in drugi spremljevalci pa so se odpeljali na domačijo, ki leži med prelepimi in tihimi gozdovi, na njej pa se ukvarjajo s kmečkim turizmom. V bližini domačije je utica z merilnimi napravami, ki merijo onesnaženost zraka. Ko strokovnjaki izmerijo prevelike koncentrate strupenih plinov, znižajo proizvodnjo premogovnika. Na domačijo so prišli tudi harmonikarji in nato šoštanjski oktet.

Obisk se je zaključil z nastopom šoštanjske godbe na pihala in s polaganjem vencev pred spomenik Karla Destovnika-Kajuha.

Poletni center za italijanske in slovenske otroke

Tržaška sekcija Zveze žensk Italije bo tudi letos priredila poletni center za slovenske in italijanske osnovnošolske in predšolske otroke. Poletni center prirejajo v Dijaškem domu Srečko Kosovel letos že četrtič in bo tako kot v prejšnjih letih potekal v znamenju spoznavanja in sožitja.

Poletni center bodo priredili v dveh izmenah, ki bosta skupaj trajali od 27. junija do 22. julija. Center bo deloval od ponedeljka do petka po urniku otroških vrtcev, med 8. in 17. uro, predvidene pa so številne dejavnosti, kot so animacija, izleti, igre in ročna dela. Lanska tema, na katero so bile oprte vse dejavnosti, je bila narava, letos pa bo poletni center potekal pod geslom miru in sožitja. Običajne dejavnosti bodo tokrat skušali obogatiti tudi z uporabo sodobnih avdiovizualnih sredstev, kot so diapozitivi in video kasete.

Za informacije in vpisovanja se interesenti lahko obrnejo na tajništvo Zveze žensk Italije v Ul. del Toro 12, ali telefonirajo na številko 761618. Tajništvo je odprto ob ponedeljkih, sredah in petkih od 9. do 12. ure.

izleti

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko vabi člane in prijatelje, da se udeležijo botanično-geološke ekskurzije na Planinsko polje pri Rakeku, ki jo prireja Prirodoslovno društvo Slovenije. Ekskurzija bo v nedeljo, 5. junija. Odhod ob 7.30 izpred tramvajske postaje na Občinah. Prevoz z lastnimi avtomobili.

Mladinski odsek SPDT priredi v nedeljo, 5. junija, tradicionalni IZLET PO DOLINI GLINŠČICE za osnovnošolsko mladino iz tržaške pokrajine. Zbirališče bo ob 9. uri na glavnem trgu v Boljuncu ali ob 8.15 na Trgu Oberdan pred postajo openskega tramvaja. Izlet bo potekal po Dolini Glinščice do Botača ter do Jezera (botanični vrt, jama). Na travniku bo nagradni poligon. Udeležencem se priporoča ustrezna obutev, hrana pa bo iz nahrbtnika. V primeru slabega vremena izlet odpade.

SPDT prireja v nedeljo, 19. junija, avtobusni izlet na Platak in Snježnik ob priliki srečanja s PD Ilirska Bistrica in PD Kamenjak z Reke. Odhod ob 6. uri izpred sodnjiske palače, foro Ulpiano. Vpisovanje na ZSŠDI.

koncerti

Verdi

Ciklus simfonične komorne glasbe: v soboto ob 18.00 bo orkester gledališča Verdi pod vodstvom znanega italijanskega dirigenta Marcella PANNIJA izvajal skladbe Mozarta in Stravinskega. Vstopnice so na razpolago pri blagajni gledališča.

Glasbena matica Trst - šolsko leto 1987/88 - ZAKLJUČNE AKADEMIJE GOJENCEV GLASBENE MATICE, evangeličansko-luteranska cerkev, Trg Panfili, v torek, 7. junija 1988, ob 20.30 BEATRICE ZONTA - klavirski recital. Na sporedu: L. van Beethoven, C. Saint-Saëns, F. Liszt, G. Coral. Vabljeni!

razstave

V Kraški galeriji razstavljajo do 15. junija F. DEGRASSI, R. DE MATTIA, M. ISRAEL, N. LAURENI in E. ŽERJAL.

Na Pomorski postaji razstavlja do 5. junija likovnik ENNIO TEDESCHI.

V Galeriji Studio PHI (Ul. S. Michele 8/1) bo do 19. junija na ogled fotografska razstava GAETANA ZANNIBONIJA.

V Ljudski knjižnici (Ul. Teatro Romano 7) bodo 11. junija ob 17.30 odprli fotografsko razstavo Fabia Balbija z naslovom "Sahara N'Ajjer".

V galeriji Studio Tommaseo (Ul. del Monte 2/1) bo do 4. junija na ogled razstava likovnikov R. GHIAZZA in G. C. PAGLIASSO.

V galeriji Cartesius (Ul. Marconi 16) bodo v soboto, 4. junija, ob 18.30 odprli razstavo likovnikov HELGE CMELKE in ROBERTA SVOBODE.

šolske vesti

Osnovna šola Boršt vabi na večer z diapozitivi, ki bo jutri, 3. junija, ob 20. uri v Srenjski hiši na razstavo ročnih del in likovnih izdelkov, ki bo v šolskih prostorih v nedeljo, 5. junija, od 10.30 do 12.30 in od 17. do 20. ure ter v ponedeljek, 6. junija, od 8. do 11. ure.

Osnovna šola F.S. Finžgar in otroški vrtec iz Barkovelj vabita na zaključno šolsko prireditev v soboto, 4. t. m., ob 11. uri v prostorih barkovljanskega društva, Ul. Cerreto 12.

Celodnevna osnovna šola Mara Samsa-Domjo in Ivan Trinko-Zamejski-Ricmanje ter otroška vrtca iz Ricmanj in od Domja vabijo na zaključno športno prireditev jutri, 3. t. m., ob 19.30 v Kulturnem centru A. Ukmar-Miro pri Domju.

čestitke

Dobrodošel, mali ERIK! Ani in Robiju čestitajo Tjaša in vsi domači.

Zgodilo se je! V soboto se bosta Enrico RAVALICO in Oriana BRESCIANI vzela. Vse najboljše jima želi zadruga Nebojsega.

NOVI TRŽAŠKI TEATER - IL NUOVO TEATRO DI TRIESTE

Jutri, 3. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

premiera

Boris Kobal in Sergej Verč v satiričnem kabaretu

OPROSTI, NE JURIŠ?

Sodelujejo: *osvoboditelj Trsta Matija* ***Koritinik-Andaluzija****, kominformist* ***Gigi****, partijec* ***Anton Rebolj****, šolnica* ***gdč. Pizziga****, praktikant na Primorskem dnevniku* ***Marietto****, čast. gospod* ***Marjan Hlebcè****, prof.* ***Joža Pirhovec, Samo Pahor in drugi.***

Ponovitvi v Kulturnem domu v Trstu: v soboto, 4. junija, ob 20.30, v nedeljo, 5. junija, ob 18. uri

Vstopnice so v predprodaji pri blagajni Kulturnega doma od dne 10. do 12. ure in eno uro pred pričetkom predstave.

Otroški kviz
kaj veš - kaj znaš

Športna šola TRST prireja v sodelovanju z **Deželnim sedežem RAI-postaja TRST A in s Slovenskim stalnim gledališčem**

Režija: *Boris Kobal* - ***Sodelujejo:*** *Maja Blagovič, Vladimir Jurc,* ***ansambel*** *Happy day* ***in čarodej*** *Vikj.*

Prireditev v sredo, 8. t. m., ob 18. uri Kulturnem domu.

GLASBENA MATICA TRST

Šolsko leto 1987/88

Zaključne akademije gojencev Glasbene matice

Evangeličansko-luteranska cerkev, Trg Panfili

jutri, 3. junija 1988, ob 20.30

Milena Kovacich, Varka Kozlovič, Marko Sancin, Marko Ozbič, Jana Radovič - ***klavir***

Ambra Cossutta, Erik Žerjal - ***violina***

Barbra Briščik, Tanja Carli, Massimiliano Viola - ***kitara***

Alessandro Samez, David Žerjal - ***harmonika***

Martina Ozbič Catrina Gozzi - ***flavta, kjunasta flavta***

Marko Ozbič - ***klavirska spremljava***

Vabljeni!

Osnovna šola "Marica Gregorič - Stepančič"

vabi ob 10-letnici poimenovanja učence, učitelje in prijatelje na

Zaključno šolsko prireditev

ki bo v soboto, 4. junija, ob 17. uri v šolskih prostorih.

kino

ARISTON - 16.30, 22.00 **Il pranzo di Babette**, dram., Danska 1987; r. G. Axel; i. S. Audran, B. Federspiel.

EXCELSIOR I - Dvorana rezervirana.

EXCELSIOR II - 18.00, 22.00 **All'improvviso uno sconosciuto**.

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 **Un mercoledì da leoni**, dram., ZDA 1982; r. J. Milius; i. J.M. Vincent, W. Katt.

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Sex star**, porn., □□.

NAZIONALE II 16.30, 22.15 **Strike commando**, i. Reb Brown.

FENICE - 17.00, 22.15 **Fiori nell'attico**, dram., ZDA 1987, r. J. Bloom; i. L. Fletcher, K. Swanson.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Cenerentola**, ris., prod. Walt Disney.

MIGNON - 16.30, 22.15 **Stregata dalla Luna**, i. Cher.

EDEN - 16.00, 20.00 **Folli passioni erotiche**, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.30, 22.15 **Saigon**, dram., ZDA 1987; r. Ch. Crowe; i. W. Dafoe, G. Hines, □.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 **Russicum, i giorni del diavolo**, akcij., It. 1988, r. P. Squitieri, i. T. Williams, R. Rusic.

CAPITOL - 16.15, 21.45 **L'ultimo imperatore**, dram., It./ZDA 1987, 203'; r. Bernardo Bertolucci, i. John Lone, Joan Chen.

LUMIERE FICE - 18.40, 22.00 **Pink Floyd the wall**, r. Alan Parker.

ALCIONE - 16.00, 22.10 **Pericolosamente insieme,** dram., ZDA 1986, r. Ivan Reitman, i. Debra Wriger, Robert Redford.

RADIO - 15.30, 21.30 **Una donna scandalosa**, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

Oglasni oddelek

sprejema oglase in razna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure po tel. **7796-611**

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

Ciklus OTROŠKE URICE v NŠK

VESOLJSKO JAJCE POLONCE KOVAČ PRISTANE V NŠK

Osnovnošolski otroci so vabljeni, da pridejo v NŠK, Ul. sv. Frančiška 20/I, jutri, 3. junija, ob 17. uri.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 2. junija 1988

ERAZEM

Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.47 - Dolžina dneva 15.29 - Luna vzide ob 23.32 in zatone ob 6.27.

Jutri, PETEK, 3. junija 1988

KAREL

PLIMOVANJE DANES: ob 05.31 najnižje -67 cm, ob 12.21 najvišje 30 cm, ob 17.18 najnižje -6 cm, ob 22.59 najvišje 45 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,8 stopinje, zračni tlak 1007,7 mb. ustaljen, veter 22 km na uro jug, vlaga 64-odstotna, nebo pooblačeno, morje razgibano, temperatura morja 20,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI STA SE: Jessica Loi in Verdiana Calmo.

UMRLI SO: 63-letna Antonietta Sulligoi, 57-letni Claudio Valenti, 44-letni Elio Carcassoni, 59-letna Laura Lussi, 75-letna Zora Mezgec, 64-letni Teodoro Ferlatti, 58-letni Aldo Lipossi, 76-letna Carmela Gismano, 93-letni Antonio Moscarda, 87-letni Angelo Raffo, 83-letni Mario Lindi, 88-letna Luigia Klavora.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 30. maja, do sobote, 4. junija 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

FERNETIČI (tel. 416212), SV. ROK, Mazzinijev drevored (Milje) (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

FERNETIČI (tel. 416212), SV. ROK, Mazzinijev drevored (Milje) (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

FERNETIČI (tel. 416212), SV. ROK, Mazzinijev drevored 1 (Milje) (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

razna obvestila

Tečaj "Priprava na poroko-zakon" se bo vršil dne 6., 8., 10., 13. in 15. junija, ob 20. uri v Sežani v župnišču (Ul. 28. avgust 4) in vsako soboto (7 predavanj), ob 19. uri v Kopru v Rotundi, Ul. Izolska vrata. Sodelujejo zdravniki, zakonski pari in duhovniki. Kdor se poroči, naj ne odlaša na zadnji mesec pred poroko!

Podporno društvo v Rojanu vabi na 97. REDNI OBČNI ZBOR, ki bo v nedeljo, 5. junija, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih v Ul. Apiari v Trstu (Rojan). Dnevni red: 1. predložitev letnega obračuna 1987, 2. diskusija, 3. razno.

razne prireditve

OPZ in MPZ VESELA POMLAD vabita na 7. PRAZNIK MLADIH PEVCEV v Finžgarjev dom na Opčine. V soboto, 4. junija, ob 20.30 bo v dvorani koncertni nastop priznanih mladih glasbenikov GLASBENE MATICE iz Trsta ter MPZ in DPS VESELA POMLAD. V nedeljo, 5. junija, ob 16. uri bo na prostem kulturno-zabavna prireditev, pri kateri bodo sodelovali: OPZ in MPZ ZVONČEK z Repentabra, otroška folklorna skupina iz Trebč, svetovni prvak v igranju na diatonično harmoniko Zoran Lupinc, ansambla ZVEZDE in TAIMS, iluzionist Roman Frelih ter domača zbora. Med sporedom bo nagradno žrebanje.

SKD Barkovlje, Ul. Cerreto 12, vabi na 2. SREČANJE PEVSKIH ZBOROV v nedeljo, 5. junija, ob 18. uri. Nastopajo: MPZ Vasilij Mirk - Prosek-Kontovel, ŽPZ Grbec iz Škednja ter MePZ Krka iz Novega mesta.

KD I. Grbec - Škedenj priredi v soboto, 4. junija, ob 20.30 SPOMIN NA BODOČNOST. Gostuje mladinska skupina P. Tomažič pod vodstvom Pie Cah. Vabljeni!

Godbeno društvo Nabrežina prireja v soboto, 4., in nedeljo, 5. junija, na igrišču Sokola v Nabrežini PRAZNIK GODBE. V soboto, 4. junija, ob 17. uri odprtje praznika, ob 18.30 koncert Godbe na pihala iz Ricmanj in Godbenega društva Nabrežina, ob 20.30 ples z ansamblom Pomlad. V nedeljo, 5. junija, ob 17. uri odprtje praznika, ob 18. uri koncert Godbe San Michele iz Tržiča, ob 20.30 ples z ansambolm Pomlad. Delovali bodo dobro založeni kioski. V primeru slabega vremena bo praznik tudi v ponedeljek, 6. junija.

KD Valentin Vodnik - 1978/1988 priredi 7. JUNIJSKE VEČERE v Dolini od 1. do 24. junija. V sredo, 8. junija - Gostilna Pri Studencu, večer umetniške besede (Fritz, Jesih, Partljič, Košuta)- Koncerti - cerkvica sv. Martina; v petek, 10. junija - DPZ Vesna iz Križa; v petek, 17. junija - Zbora Mladinskega centra Claret iz Trsta; v petek, 24. junija - MePZ Milan Pertot iz Barkovelj. Začetek posameznih prireditev ob 21. uri. Vabljeni!

ŠD Mladina - baletni odsek priredi v soboto, 4. junija, ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu ZAKLJUČNI LETNI NASTOP.

PD Slovenec s sodelovanjem vinogradnikov iz Boršta in Zabrežca priredi v Hribenci XVIII. PRAZNIK VINA. V soboto, 4. t. m., od 20.30 dalje ples z ansamblom Taims, v nedeljo, 5. t. m., od 17.30 koncert pihalnega orkestra Breg, nastop skupine Glas harmonike KD Venturini ter splet plesov folklorne skupine Stu ledi, od 20.30 dalje ples z ansambom Taims, v ponedeljek, 6. t. m., od 20.30 dalje ples z ansamblom Pomlad. Vabljeni!

prispevki

V spomin na teto Mileno Zahar darujejo Gabrijela, Ksenija in Vilma 30.000 lir za PD Slovenec, 30.000 lir za cerkev v Borštu in 30.000 lir Sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Tončke Colje daruje Milena Lipovec 20.000 lir za Združenje aktivistov na Tržaškem ozemlju.

Namesto cvetja na grob Ivana Rebule darujeta Anita in Ludvik Pierc (Saležˇ) 20.000 lir za SKD Vigred.

mali oglasi

JUTRI, 3. t. m., odpre osmico Kocjančič v Prebenegu.

OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mavhinjah.

OSMICO je odprl Igor Milič v Saležu. Toči belo in črno vino.

OSMICO so odprli pri "Batkovih" v Repnu št. 32. Točijo belo vino in teran.

PRODAM vespo PX 125, letnik 1984, cena po dogovoru. Tel. na št. 251016 ob večernih urah.

PRODAM vespo 125 PX E, letnik 1984, v odličnem stanju. Tel. na št. 0481/884077 v večernih urah.

HIŠNA POMOČNICA išče honorarno delo ob četrtkih in sobotah. Tel. 822103.

PRODAM A 112 autobianchi, letnik 1981, v dobrem stanju. Tel. 0481/882380.

BIOENERGIJA - DA NE BO BOLELO - Alternativna metoda zdravljenja, s katero beležimo odlične rezultate pri nervozah, depresijah, revmatičnih obolenjih, obolenjih hrbtenice, čirih na želodcu in dvanajstniku... Štefanova ul. 25, Ljubljana, tel. 003861/559467, od 10. do 19. ure - ob delavnikih.

PRODAM hišo v Nabrežini Center št. 82, na ogled vsak dan.

NA PROSEKU dam v najem dva prostora (42 oz. 29 kv. m) primerna za urad ali podobno dejavnost. Klicati ob delavnikih (razen torka), tel. 225214 od 18. do 20. ure.

17-LETNI FANT s končanim prvim letnikom natakarske šole (IRFOP) nujno išče delo za poletno sezono. Tel. 910747.

GOSTILNO V PREBENEGU dajem v najem. Tel. ob uri obedov na št. 231741.

menjalnica

1. 6. 1988

Ameriški dolar	1268.—	Japonski jen	9,50
Nemška marka	740.—	Švicarski frank	887.—
Francoski frank	218.—	Avstrijski šiling	105.—
Holandski florint	660.—	Norveška krona	201.—
Belgijski frank	35.—	Švedska krona	211.—
Funt šterling	2335.—	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1950.—	Španska peseta	10,50
Danska krona	192.—	Avstralski dolar	980.—
Grška drahma	8,50	Debeli dinar	0,55
Kanadski dolar	1000.—	Drobni dinar	0,55

BCKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001 Agencija Domjo 831-131 Agencija Rojan 411-611

Odločen protest sindikata zaradi angleških Zaročencev

Eden od superprojektov italijanske prve televizijske mreže - snemanje petdelne nadaljevanke Manzonijevih Zaročencev že nekaj časa razburja duhove, privedlo pa je tudi do protesta sindikata italijanskih igralcev FILIS-CGIL. V okviru prvega kongresa sindikata, ki bo v soboto, 4. junija, v rimskem gledališču Vittoria, je sindikat sklical tudi tiskovno konferenco, na kateri bo utemeljil svoj protest. RAI 1 snema namreč štiri epizode enega najbolj znanih italijanskih klasikov v angleščini s pretežno tujimi in le nekaterimi italijanskimi igralci. Nato bo nadaljevanka prevedena v italijanščino za sinhronizacijo. Ob prepisih in prevodih bo verjetno ostalo kaj malo originalnega.

Za sindikat italijanskih igralcev predstavlja tako početje nevaren primer, saj bi prav RAI kot javna ustanova morala skrbeti za italijansko kulturno identiteto tudi z realizacijo prestižnih projektov. Tak pristop pa ogroža gledališke delavce, predvsem režiserje, scenariste in igralce. Poleg tega RAI ni upoštevala in spoštovala kolektivnih dogovorov, sindikalne organizacije pa seveda tudi ni obvestila o svojih načrtih glede tega projekta.

Zaročence je prvi posnel Sandro Bolchi pred 20 leti. Proračun tokratnega snemanja (nadaljevanka v petih delih, ki bodo trajali vsak po poldrugo uro) bo znašal 14 milijard, nastopalo naj bi skupno 279 igralcev. Protagonista bosta 22-letni Danny Quinn (sin bolj znanega Anthonyja) in prav tako 22-letna Francozinja Delphine Forest. Med italijanskimi igralci ima verjetno najvažnejšo vlogo Alberto Sordi kot Don Abbondio, ob njem pa se še pojavljajo Giampiero Albertini kot Nibbio in Franco Nero kot fra Cristoforo.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Pot od Ljubljane do Vrhpolja

Nada Kostanjevic, ki živi v Vipavi kot mačeha 38-letni mongoloidni hčerki Miji in krušna mati 11-letnemu Robertu in 16-letnemu Samu, je tako nadaljevala svojo zgodbo.

»Ko je hčerka obiskovala posebno šolo v Ljubljani, se je pokazalo nasprotovanje nekaterih starejših moževih sorodnikov, češ da tam nima nobene verske vzgoje.«

V Ljubljani se je gospa Nada dobro znašla, saj je tam kot dekle obiskovala gospodinjsko šolo. Pozanimala se je in odkrila, da neki duhovnik poučuje verouk za prizadete. »Pripravil jo je na birmo in dekle je bilo v Ljubljani tudi birmano.«

Kmalu nato je gospa začela pričakovati lastnega otroka. Veselje ob tem spoznanju se je prepletalo s skrbjo, kako naprej. »Vedela sem, da se v službo v Novo Gorico kmalu ne bom mogla več voziti. Mija pa je potrebovala denar za posebno šolo.« Takrat namreč še niso dobivali nobenega dodatka za pomoč prizadeti hčerki.

»Mož pa je bil občinski uslužbenec. Na občini so izvedeli za našo situacijo, poklicali so ga na razgovor...« Sklenili so, da bodo prispevali za hčerkino šolanje, vendar je bil postavljen pogoj, naj se šola v bližji regiji.

»Tako smo Mijo vpisali v posebno šolo v Strunjan. Tja sem jo hodila obiskovat tudi, ko se mi je rodil sin, kar z njim, malim dojenčkom v naročju.«

Izkazalo se je, da je bilo tudi iz zdravstvenih razlogov za Mijo v Strunjanu bolje, ker ji ljubljanska megla in zrak nista ustrezala. V Strunjanu je uspešno obiskovala osnovno šolo, dokler ni začela delovati posebna osnovna šola v Vrhpolju pri Vipavi. »To je bilo veliko boljše. Tja sem se lahko vozila s kolesom.« Medtem je Mijin mali polbrat odraščal in deklica ni kazala nobenega ljubosumja, čeprav so

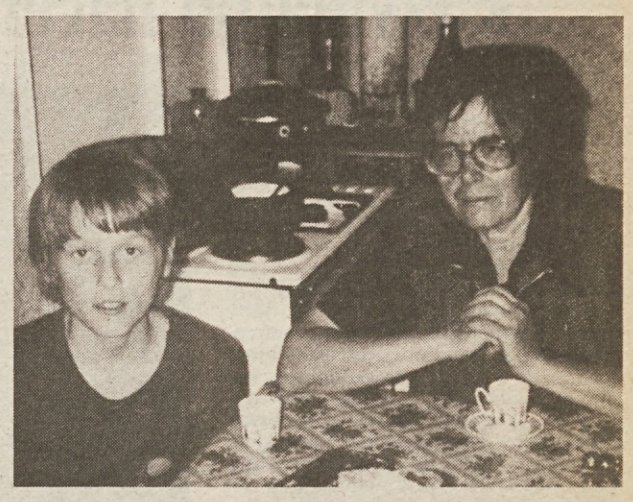

Nada Kostanjevic s starejšim rejencem Samom

jo nekateri sosedje začeli dražiti: »Aha, tvoja mama bo prodala fantka nam, da bo samo tebe rada imela.« In Mija je odgovarjala, da ni treba, da jo ima rada, saj ni njena mama, ampak ne sme fantka prodat, ker ga ima ona rada. In če so rekli, da je to le njen polbrat, se je razjezila: »To je moj celi brat; saj ga nikjer nič ne manjka!«

(se nadaljuje)

OTROK IN DRUŽINA

Kljub precejšnji zamudi, ki so ji botrovali objektivni razlogi, naj posvetimo nekaj besed majski številki te revije za vzgojo.

Uvodni članek se spoprijema z zelo aktualnim vprašanjem o slabem ravnanju z otroki. Dimenzije tega početja so še neizmerjene in vejetno neizmerljive. Zato ne bo odveč, če se starši z večjo pozornostjo posvetijo potrebam najmlajšega sveta.

V pomoč jim bo tudi ta članek dr. Anice Kos z naslovom Slabo ravnanje z otroki. Odgovoril bo na vprašanje, kaj storiti, ko otroka težko prenašate, kdaj kaznovanje otroka preseže normalno mero, kdo trpinči otroke, in še na celo kopico manjših dilem.

Stalna sodelavka revije Marja Strojin se kot kompetentni strokovnjak loteva razmerja dom - šola v prispevku Dom in otrokove šolske težave. Pouk je sicer pri kraju, šolske težave pa se v teh zadnjih mesecih največkrat najbolj zaostrijo.

O otroku kot ustvarjalcu igre piše mag. Ljubica Marjanovič-Umek. Ukvarja se z otrokovo potrebo po lastnem kotičku.

Rubrika iz dnevnika socialne delavke je tokrat posvečena zgodbi prizadetega Antona - lastnika kmetije, ki ni mogel več skrbeti sam zase.

O dednosti govori prispevek iz knjige dr. Ludvika Horvata Razvojna prishologija, ki jo je izdala Državna založba Slovenije.

V rubriki vprašanja in odgovori pojasnjuje prof. Slavica Pogačnik-Toličič ob otrocih, ki takoj uničijo vse igrače, zakaj to počenjajo; svetuje pa tudi, kam na posvet z občutljivo hčerko. V isti rubiki piše dr. Matej Kunaver o operaciji phimoze - kožice, ki prekriva penis.

Že utečeno se razvrstijo pred nami ostale rubrike. Nosečnost in prvi dnevi z novorojenčkom govori o preventivnem delu pri splošnih vedenjskih motnjah v predšolski dobi. Pozdralvjeni otroci - v pisani prilogi. Pred poklicno odločitvijo z nasveti Marjane Modic. Arhitekt svetuje o naših naseljih, ki so včasih po namenu, ki so ga dobila, le spalne soseske.

Poleg teh ustaljenih rubrik se v reviji nadaljuje še zapis Hilde Melvinger S ptico v nebo - o doživljanju ob avtističnem otroku. Dr. Pavao Brajša piše o motnjah spolnosti, dr. Martina Tomori o širokih mejah normalnosti mladostniškega razvoja ter o vedenjskih motnjah kot o izrazu mladostnikovega konflikta z okoljem.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina
9.35 Variete: Dadaumpa
10.40 Rubrika: Okrog nas
11.30 Nadaljevanka: Jack London
12.00 Dnevnik - kratke vesti
12.05 Variete: Pronto... è la Rai?
13.30 Dnevnik
14.15 Dok. oddaja: Quarkov svet
15.00 Rubrika: Primissima
15.30 Aktualno: Italijanska kronika in kronika motorjev
16.00 Otroška oddaja: Big!, vmes igre in risanke
17.35 Aktualna oddaja: Spaziolibero
18.05 Kviz: Parola mia
19.30 Rubrika: Knjiga - prijateljica
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Film: I rivoltosi di Boston (pust., ZDA 1961, r. R. Stevenson, i. H. Stalmaster, L. Patten)
21.55 Nanizanka: Diciottanni
22.25 Dnevnik
22.35 Nanizanka: Diciottanni
23.05 Kulturna oddaja: Podmorska preteklost (3. del)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Dokumentarec: Umetniki danes

RAI 2

8.00 Prva izdaja in telovadba
9.00 Matineja: Italija se prebuja
10.00 Rubrika: V dobrem počutju
11.05 Inf. odd.: Zdrava prehrana
11.30 Kviz: Paroliamo
11.55 Variete: Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.40 Nanizanka: Quando si ama
14.30 Dnevnik in športne vesti
15.00 Glasbena oddaja: D.O.C.
15.40 Kolesarstvo: 71. dirka po Italiji
16.55 Oddaja iz parlamenta
17.05 Rubrika: Il piacere di vivere
18.05 Nan.: Uno psicologo per tutti
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Cuore e batticuore
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 TV film: Scene da un matrimonio (dram., Šved. 1973, r. Ingmar Bergman, i. Liv Ullmann)
22.20 Dnevnik - kratke vesti
22.30 Filmska oddaja: Totòjev planet
23.30 Dnevnik
23.50 Aktualna oddaja: Aids
0.35 Film: La terza strada della piccola borghesia (dram., SZ 1927, r. A. M. Room, i. V. Fogel)

RAI 3

10.00 Aktualna oddaja: Meridiana - Televizijska zgodovina, igre in zanimivosti
12.00 Šport: tenis, turnir Roland Garros (iz Pariza)
14.00 Deželne vesti
14.30 Šport: tenis, turnir Roland Garros (iz Pariza)
17.30 Športni dnevnik: Derby (pripravil Aldo Biscardi)
19.00 Dnevnik
19.45 Kolesarstvo: 71. dirka po Italiji (povzetki 11. etape)
20.00 Izobraževalna oddaja: Otroški laboratorij - Otrok šolar in otrok občan
20.30 Aktualna oddaja: Scenarij (ured. Andrea Barbato)
21.30 Film: Mani sporche sulla città (krim., ZDA 1974, r. Peter Hyams, i. Elliot Gould, Robert Blake, Allen Garfield)
23.00 Dnevnik
23.10 Filmske novosti
23.15 Znanstvena rubrika: Delta
23.50 Dnevnik - zadnje vesti
0.05 Rubrika: 20 let prej

RTV Ljubljana

10.00 Mozaik. Šolska TV: Glasbena vzgoja - Zborovska delavnica
10.50 Film: Voljča ura (Šved.)
16.45 Video strani
16.40 Mozaik. Šolska TV (pon.)
17.50 Otroška nanizanka: Indijanske legende
18.15 Folklorna oddaja: Slovenski ljudski plesi - Prekmurje (s folklornimi skupinami iz Velike Polane, Beltinec in iz Gornjih Petrovcev, ki plešejo v domačem okolju)
18.45 Risanka
19.00 Vreme, Obzornik in TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Tednik
21.10 Nadaljevanka: Izgube (VB, scenarij Stewart Parker; rež. Tony Bicat, i. Stephen Rea, Catherine Brennan; v 6 delih; 1. del; sodobna ljubezenska zgodba je postavljena v nemirno okolje Severne Irske)
22.05 Dnevnik
22.20 Jubilejna teveteka
23.25 Video strani

TV Koper

12.00 Tenis: turnir Roland Garros (iz Pariza), do 19. ure
13.30 TVD Novice
13.40 Športne vesti: Sportime
16.00 TVD Novice
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja

Danes v Odprti meji med drugim:

TRST — Zapadel je rok za predložitev kandidatnih list
VIDEM — Volilni program KD
TRST — Srečanje MO SKGZ, ZKMI in uredništva Mladine
DOLINA — Začetek 7. junijskih večerov
TRST — Razgovor s soavtorjem knjige o Rižarni Vojmirjem Tavčarjem

19.30 TVD Vsedanes
20.15 Nogomet: Danska-SZ (posnetki)
22.00 TVD Novice
22.10 Športne vesti: Sportime
22.30 Kolesarska dirka po Italiji (11. etapa, Parma-Colle don Bosco)
23.00 Tenis: turnir R. Garros (povzetki)

CANALE 5

7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija
7.20 Risanke
9.00 Nanizanka: Arcibaldo
9.30 Nadaljevanka: General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30 Nadaljevanka: Sentieri
14.30 Kviz: Fantasia
15.00 Film: Luv vuol dire amore? (kom., ZDA 1967, r. Clive Donner, i. Jack Lemmon, Peter Falk)
17.05 Nanizanka: Alice
17.35 Kviz: Doppio Slalom
18.05 Nanizanke: Il mio amico Webster, 18.40 I cinque del quinto piano, 19.10 I Jefferson
19.40 Kviza: Tra moglie e marito, 20.30 Telemike
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.30 Filmska rubrika: Première
0.40 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.40 Squadra speciale

RETEQUATTRO

8.30 Nanizanka: La grande vallata
9.15 Film: Peccatori in blue jeans (dram., Fr. 1958, r. marcel Carnè, i. Pascale Petit)
11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Flò, Mimì, Isidoro & Dingbat
14.30 Nadaljevanke: La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore
18.15 Kviza: C'est la vie, 18.45 Gioco delle coppie
19.30 Nanizanka: Quincy
20.30 Film: Poker di sangue (vestern, ZDA 1968, r. Henry Hathaway, i. Dean Martin, Robert Mitchum)
22.40 Aktualno: News Speciali
23.25 Šport: golf
0.25 Nanizanki: Vegas, 1.20 Missione impossibile

ITALIA 1

8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.25 Wonder Woman, 10.20 Kung Fu, 11.20 Agenzia Rockford, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold
13.50 Variete: Smile
14.30 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.00 Nanizanka: Hardcastle & McCormick
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Nana, Marky, Denni, Clementine
18.00 Nanizanki: Hazzard, 19.00 Chips
20.00 Risanki: Principessa dai capelli blu, 20.15 Maple Town
20.30 TV film: Supercopter
22.25 Nan.: Casa Keaton
22.55 Rubrika: Fish eye
23.25 Nanizanka: Hardcastle and McCormick
0.25 Film: Il simbolo del sesso (dram., ZDA 1974, r. David Lowell Rich, i. Connie Stevens, Shelley Winters)

TELEPADOVA

11.30 Nadaljevanka: Dancing Days
12.30 Nadaljevanka: I Ryan
13.30 Risanke
14.15 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 15.15 Dancing Days, 16.30 Piume e paillettes
17.00 Nanizanka: Mary Hartman
17.30 Risanke
19.30 Nanizanka: Gunsmoke
20.30 Film: Dove, come, quando.. l'appuntamento (kom., It. 1977, i. Renzo Montagnani, Barbara Bouchet)
22.30 Kviz: Colpo grosso
23.30 Šport: boks
0.30 Nanizanka: Mod Squad

TELEFRIULI

12.50 Vesti
13.00 Rubrika: Zdravstvo danes
13.30 Nanizanka: Leonela
14.30 Dražba
15.30 Risanke
16.30 Glasbena oddaja: Music box
18.15 Nad.: La casa rossa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Dokumentarec: Dimenzija Evropa
20.30 Nanizanka: Wagner
21.30 Rubrika: Delta
23.00 Rubrika: Dan za dnem
23.30 Dražba
24.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELEQUATTRO

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, (7.40) pravljica; 8.10 Od Milj do Devina (pon.); 8.40 Za vsakogar nekaj; 9.00 Kuhajte z nami; 9.20 Zdravniški nasveti; 9.40 Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Zbornik: Svet, v katerem živimo (1. del); 11.30 Potujmo! Kam, kdaj in kako; 12.15 Kratke, izmišljene in druge zgodbe Bojana Štiha; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Roman: Vojna in mir (67. del); 15.15 Zbornik (2. del); 15.30 Glas. telefon; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Srečanja; 18.30 Naši toni.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Šola; 8.35 Koncert; 9.05 Glasba; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Glasba; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Učenci glasbenih šol; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak želja; 17.00 Studio; 18.00 Kvartet godal; 18.15 Razmišljamo, ugotavljamo; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Big band RTV Lj; 20.00 Napevi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Glasba; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke.

RADIO KOPER (slovenski program)

13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu Radia Koper; 14.40 Reportaže in zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Manufaktura; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Mladim poslušalcem; 18.30 Naša pesem 88; 19.30 Prenos Radia Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.35 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Prisrčno vaši; 8.00 Mini-show; 8.40 Po vaši izbiri; 9.15 Jugoton; 9.32 Glasbeni občutki; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na prvi strani; 10.10 Mavrica; 10.35 Vstop prost; 11.00 Srečanje; 11.05 Danes; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Album; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Leteči zmaj; 15.45 Počitnice; 18.33 Bazar; 19.00 Zborovska glasba.

RADIO OPČINE

10.00 Za vsakogar nekaj; 15.00 Lestvica diskoteke Amadeus; 18.00 Gremo v gledališče; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost; 20.30 Oddaja za obrtnike; 21.00 Radijski bazar, vmes Kupim-prodam-podarim, sledi Nočna glasba.

Javno zborovanje ob 40-letnici Ustave v Sovodnjah

V odgovor na provokacije omikan poziv k izvajanju načel o zaščiti manjšin

Številni občani, predstavniki društev in organizacij so se predsinočnjim zbrali v občinski telovadnici v Sovodnjah, kjer je občinska uprava priredila javno zborovanje ob 40-letnici italijanske republiške Ustave. Ni šlo zgolj za proslavljanje, pač pa za kritično razmišljanje o uveljavljanju osnovnih ustavnih načel o rabi jezikov in varstvu jezikovnih manjšin. Po uvodnem pozdravu župana Vida Primožiča je v imenu Sovodenjske občine spregovoril podžupan Vladimir Klemše. Obrazložil je, da so pomembno obletnico nameravali obeležiti drugače, toda dogodki v zadnjem času so postavili vprašanje v drugačno luč. Omenil je dogodek v Rupi, ko so fantje postavljali mlaj, simbol prebujajočega se življenja in svobode. Prepoved rabe slovenščine je ob tisti priložnosti ponižala vso našo narodnostno skupnost. Zato so predstavniki Občine takoj po dogodku protestirali pri pristojnih oblasteh in jih opozorili na dejstvo, da prihaja do takih dogodkov tudi zaradi zakonsko neurejenega statusa slovenske narodnostne skupnosti.

Za predstavnikom občinske uprave so po vrsti spregovorili še Marko Marinčič (SKGZ), Giuliano Bon (v imenu sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL), Mirko Špacapan (SSk), Jože Cej (PSI) in Ivan Bratina (KPI). Predsednica SSO Marija Ferletič, ki se ni mogla

odzvati vabilu organizatorjev, je posredovala pozdravno pismo.

Govorniki so poudarili pomembnost ustavnih načel demokracije, enakopravnosti, družbene solidarnosti. Še posebno pomembna sta 3. in 6. člen Ustave, ki nalagata točne dolžnosti Republiki v odnosu do narodnostnih manjšin. Po štiridesetih letih lahko ugotavljamo, da ta načela še niso uresničena in tudi od pomanjkanja zakona, ki bi zadovoljivo rešil vprašanje zaščite slovenskega jezika in kulture, odvisijo nekatere epizode, ki smo jim žal priče v zadnjem času. V Rupi je prišlo do grde epizode, do provokacije. Prav taki dogodki, ki so jih nekateri povezali z nevarnimi pojavi rasizma, pa spodbujajo hkrati k večjim prizadevanjem za uveljavljanje slovenščine. Ob upravičenih zahtevah do oblasti, ki so pristojne za izvajanje zakonskih načel, je pri tem treba ustvariti tudi v družbi boljše odnose spoštovanja in razumevanja med pripadniki večinske in manjšinske narodnosti.

V nedeljo v Kulturnem in Dijaškem domu

Več kot sto goriških otrok na Vrtiljaku mladosti

Kako lepo, da skupaj smo se zbrali,/ z različnih krajev sem pripotovali,/ veliki, majhni, suhi in debeli,/ ker nekaj smo povedati želeli.

Naš vrtiljak naj se vrti,/ veselo se igrajmo vsi,/ na vrtiljak vas vabimo,/ zato podajmo si roko.

Tako bo v nedeljo v veliki dvorani Kulturnega doma zapelo sto in več otrok z Goriškega. Na Vrtiljaku mladosti, tako so namreč prireditelji imenovali pobudo, bodo sodelovale skoraj vse mladinske in otroške skupine, ki delujejo v okviru kulturnih društev, ZSKD oziroma Dijaškega doma Simon Gregorčič. Nedeljska pobuda, čeprav z drugačno vsebino, hoče nadaljevati in obogatiti Pesem pomladi, ki je pred leti v Kulturni dom privabljala naše najmlajše pevske skupine.

V letošnji sezoni so pri Zvezi slovenskih kulturnih društev pospešili delo z mladimi, tako na vaseh kakor tudi v samem mestu. V okviru kulturnih društev so nastale mladinske gledališke in interesne skupine, ki so pod vodstvom animatorjev že pokazale, kaj znajo. Vzporedno pa se je začelo v mestu ustvarjati jedro otroške dejavnosti. Nastala je Skupina mladih Gorica, ki se je povezala z Dijaškim domom (tu se namreč srečujejo). Želja prireditelj pa je, da bi ta zamisel dobila širše okvire in to že v naslednji sezoni.

Nedeljski Vrtiljak mladosti se bo pričel ob 17. uri z animacijo v živo pod vodstvom Stena Vilerja. Na odru bodo nastopili člani Gledališke skupine Danica, Gledališke skupine Briški grič (mlajši in starejši), Dijaškega doma (mlajši in starejši), Skupine mladih Gorica, godbe na pihala Kras iz Doberdoba (mlajša skupina) ter pevskega zbora O. Župančič iz Štandreža. V drugem delu nedeljskega popoldneva, potem ko se bodo vsi preselili v prostore Dijaškega doma, bo sledilo družabno srečanje ob zvokih ansambla Misel, tekmovanje v poligonu, čarovnije priznanega čarodeja ter nastop skupin za športno ritmično gimnastiko pri ŠZ Dom.

V preddverju Kulturnega doma bosta na ogled razstavi mladinskega tiska ZTT ter igrač iz blaga, ki jih pripravlja Laura Kanjo.

Planinski avtobus za Glinščico in Mačkolje

Čez deset dni bo v Mačkoljah pri Dolini sedemnajsto srečanje zamejskih planinskih društev s planinci iz matične domovine. Srečanje, ki se je pričelo leta 1961 na Golici, prireja tokrat SPD Trst, ki bo zlasti za udeležence iz raznih krajev Slovenije poskrbelo za vodene izlete v Dolino Glinščice in okolico ter za, seveda za tiste, ki bodo to želeli, tudi ogled Trsta in nekaterih spomenikov.

Vsakoletnega srečanja se bodo udeležili tudi člani SPD Gorica. Toliko bolj, ker bodo v prihodnjih letih sami prireditelji take manifestacije. V Dolino, oziroma Mačkolje se bodo popeljali s posebnim avtobusom, seveda v kolikor bo dovolj prijav (vpisujejo v trgovini Bavcon). Udeleženci nameravajo tudi na organiziran in voden pohod, ki se bo pričel ob 9.30 v Boljuncu, skozi Glinščico v Mačkolje. Zmerne hoje je približno tri ure. Izlet je primeren za vse, saj steza ni zahtevna. Priporočajo pa primerno obutev.

Tradicionalno planinsko srečanje bo v Mačkoljah v nedeljo, 12. junija. Priložnostni program se bo pričel v zgodnjih popoldanskih urah.

Dvanajst list v konkurenci za obnovo pokrajinskega sveta

S predstavitvijo zadnjih treh list se je včeraj zaključil rok za vlaganje kandidatnih seznamov za obnovo goriškega pokrajinskega sveta. Včeraj dopoldne so se na goriškem sodišču javili predstavniki PSI, gibanja Giustizia e libertà, ki je nastalo po odcepu notranje levice od republikanske stranke, ter Zelena lista, ki je svojo kandidatno listo vložila tik pred potekom roka ob 12. uri in si tako zagotovila zadnje mesto na glasovnici.

Vsega skupaj bo torej na pokrajinskih volitvah sodelovalo 12 kandidatnih list. Na glasovnicah bodo razporejene v sledečem vrstnem redu: MSI, KPI, SSk, PSDI, Alleanza verde (disidentska skupina Zelenih, s simbolom ptice), KD, Furlansko gibanje, PRI, PLI, PSI, Giustizia e Libertà in Lista verde (s simbolom sonca, ki se smeje).

Nekaj težav so s predstavitvijo kandidatne liste imeli včeraj predstavniki Giustizia e libertà, ki so morali - kot je predvideno za grupacije, ki nimajo predstavništva v parlamentu - listo opremiti s 350 overovljenimi podpisi volilcev. Kaže, da je pri tem bilo nekaj nepravilno overovljenih podpisov, ki pa so jih predložitelji liste nadomestili z drugimi, tako da gibanje ne bi smelo tvegati izključitve z volilne preizkušnje.

S političnega prizorišča gre zabeležiti še tiskovno poročilo PSDI o najnovejših volilnih izidih. Socialdemokrati so zadovoljni, ker njihova stranka kljub nasprotnim predvidevanjem, ni beležila večjih izgub. Nadalje polemizirajo s PSI v Gorici glede razsežnosti "bega" proti tej stranki, ki naj bi ne zadeval 50 ali 80, pač pa komaj 20 bivših članov PSDI. Obenem obsojajo "vsak poskus nadaljnjega kaljenja odnosov med obema socialističnima strankama", a hkrati napadajo "ubežnike", ker se po presedlanju niso odpovedali stolčkom, ki so jih zasedali kot predstavniki PSDI.

Kontingent za maj-junij

Meso in sladkor proste cone

Trgovinska zbornica obvešča, da sta v prodaji kontingenta mesa in sladkorja proste cone za dvomesečje maj-junij 1988. Upravičenci bodo lahko nabavili predvidene količine do 30. junija letos. Za občane Gorice in Sovodenj je predvidenih 3,9 kg govejega mesa, za upravičence v ostalih občinah pokrajine pa po 2,7 kg. Cena za kontingente proste cone je 9.800 lir za kilogram prvovrstnega mesa, 4.500 lir pa za meso slabše kakovosti. V prosti prodaji sta odgovarjajoči ceni 14.170 in 7.380 lir kilogram.

Za sladkor je cena proste cone 820 lir, proti ceni 1.375 lir na kilogram v redni prodaji, vsak upravičenec pa bo za dvomesečje imel pravico do 6 kilogramov sladkorja. Za sladkor bo treba oddati kupon št. 5, za meso pa kupon št. 6.

Nezaslišano, a resnično

Zaradi težav z osebjem naj bi ukinili goriško sodnijo

Čudno se sliši a je vendar res. V združenju Associazione nazionale magistrati, v katerem so zbrani italijanski sodniki, so predlagali ukinitev številnih sodnih uradov širom po državi. Združenje sodnikov to utemeljuje z dejstvom, da je premalo sodnikov in da ti ne morejo zadostiti vsem potrebam. Prav tako manjka pomožno osebje na sodnijah. Med sodišči, ki naj bi jih zaprli, naj bi bilo tudi goriško. Zaprli naj bi tudi preturo v Gradišču ob Soči.

Že res, da na goriškem sodišču že leta in leta manjkajo sodniki. Res pa je tudi, da so razne goriške ustanove večkrat protestirale pri pravosodnem ministru. V Gorici se zainteresirani sprašujejo kako je sploh mogoče ukiniti sodišče v središču pokrajine. Tajnik goriškega združenja prostih poklicev odv. Gianluigi Devetag nam je poslal pismo v katerem obsoja tako početje osrednjega združenja italijanskih sodnikov, ter meni, da morajo goriške ustanove onemogočiti to namero.

razna obvestila

Kulturno društvo Danica na Vrhu vabi člane in prijatelje na sestanek, ki bo danes, v četrtek, 2. junija, ob 21. uri.

izleti

Ženski odsek Kulturnega društva Jezero v Doberdobu priredi 5. junija izlet v Bologno. Prijave v trgovini pri Mili.

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet z letalom v Sovjetsko zvezo (Moskva, Soči) in za plovbo po Volgi. Vpisujejo odborniki. Sedež društva v Ulici della Croce je odprt v četrtek zjutraj.

SPD-Rekreacija prireja izlet v nedeljo 5. junija na Valvasorjev dom. Odhod vlaka iz železniške postaje v Novi Gorici ob 7. uri.

Sindikalna zveza upokojencev ter sekcija VZPI-ANPI iz Doberdoba priredita 18. junija avtobusni izlet v Kamnik. Izlet stane 15 tisoč lir, prijave sprejemajo v trgovini pri Mili najkasneje do 10. junija, tam obenem nudijo tudi vsa potrebna pojasnila.

kino

Gorica

CORSO 17.00 22.00 »Cenerentola«. Risanka, Walt Disney.

VERDI 18.30-21.30 »L'insostenibile leggerezza dell'essere«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30-22.00 »Il profumo del male«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto.

COMUNALE Danes zaprto.

Nova Gorica

SOČA 18.30-23.00 »Prvi na potezi«.

DESKLE Danes zaprto.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore, Ul F.lli Rosselli, tel. 72340.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Umberto Tartaglione iz splošne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija in na glavno pokopališče, ob 10. uri iz Vidma Giulio Marini na glavno pokopališče, ob 11. uri Ivan Vittorio iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturn in na glavno pokopališče.

Umrl je Joško Jelerčič

Na solkanskem pokopališču smo se včeraj popoldne poslednjič poslovili od Joška Jelerčiča - Vojka. Prišli so vsi, številni prijatelji in znanci njegovi in njegove družine, predvsem pa tisti, ki so z njim delili težka in častna vojna leta in tisti, ki so v vseh teh povojnih letih delali z njim in bili z njim v službenem ali prijateljskem odnosu. Prišli so, da se poslovijo od tovariša, prijatelja, človeka, ki ga je bila ena sama dobrota, eno samo veliko čuteče srce za vsakogar in za vse, človeka čiste, prozorne poštenosti in resnicoljubnosti.

Kdo je bil Joško Jelerčič - Vojko? Komaj štirinajstleten fant je prišel iz rodnih vipavskih Jakovc v Trst, da bi se tu izučil trgovskega poklica, saj so doma imeli kmetijo in majhno vaško trgovinico. Zaposlil se je v znani Šmučevi trgovini na Ul. Battisti. Z marljivostjo, resnostjo in osebno prikupnostjo si je hitro pridobil popolno zaupanje. Postal je tako rekoč družinski član Šmučevih. Potem je prišla vojna in z njo kmalu tudi na Primorsko Osvobodilna fronta. Globoko zaveden, od mladosti bister, razgledan in dovzeten za težnje primorskega ljudstva se je že pomladi 1942 vključil v ilegalno delo doma in v Trstu vse do februarja 1943, ko se nekega jutra ni predstavil kot običajno v trgovini na Ul. Battisti. Odšel je v partizane. Bilo mu je komaj 18 let. Začel je kot borec v Južnoprimorskem odredu, potem pa prešel h kurirjem postaje P3 in hitro napredoval do komandirja karavle in komisarja relejne linije. V tem svojstvu je tudi večkrat vodil po varnih poteh vodilne funkcionarje NOB na Primorskem in aktiviste prav do vrat Trsta. Obiskoval je tudi oficirski tečaj.

Po končani vojni in demobilizaciji se je posvetil časnikarskemu poklicu in po kratkem času dopisništva postal in bil polnih 13 let urednik Primorskih novic, nato pet let direktor Grafičnega podjetja Soča in nato še ustanovitelj in direktor podjetja Reklam-Gorica do upokojitve.

Vseh zadolžitev, tako med vojno kot partizanski Vojko, in po osvoboditvi na odgovornih mestih, ni nikoli opravljal s kakšno vzvišeno miselnostjo pač pa vedno z globokim humanim odnosom do sodelavcev in ljudi sploh. Z dobroto svojega značaja je v vsakem človeku našel vedno najboljše v njem. Svoj pošten odnos do dela in družbe je vedno znal s svojim zgledom prenašati na druge in človeka je vedno cenil le po dejanjih in vrlinah, a je znal biti istočasno dovzeten za probleme in težave posameznikov. Bil je skromen po željah, toda neizmerno bogat po srcu in duši. Takega ga je sklesalo življenje in zorenje, vedno aktivno in angažirano tudi še potem, ko bi se, tudi ne prav dobrega zdravja, lahko povsem upravičeno posvetil samo še svoji družini, svojemu domu in počitku.

Z močjo svojega duha in značaja je dolgo uporno in z optimizmom kljuboval napadom bolezni, zadnjega ni prestal. Ugasnilo je njegovo življenje, sredi še tolikih načrtov in sanj toda njegov lik pokončnega človeka bo živel. Vem, da je bolečina težka, a morda bo svojcem, ženi Vandi in sinovom Vojku, Janiju, Juretu in vnučkom lahko ta resnica v tolažbo.

Prijatelj Jože

Morilec v Desklah obsojen na 9 let zapora

Predsednik senata peterice na Temeljnem sodišču v Novi Gorici Jernej Kovše je včeraj ob 13. uri razglasil sodbo za umor v Desklah, ki ga je zakrivil 36-letni Peter Vidić 30. novembra lani. Vidića so obsodili na 9 let zapora. Sodišče je razglasilo, da je kriv namernega umora 23-letnega Danila Muniha iz Deskel, ki ga je obtoženec po plesu v Delavskem domu trikrat zabodel s kuhinjskim nožem. Munih je kmalu zatem umrl zaradi izkrvavitve.

Vidić je na obravnavi preklical izpovedi, ki jih je dal preiskovalnemu sodniku. Dejal je, da se umora ne spominja, pri tem pa zločin obžaloval. Sodnik Kovše je podrobno utemeljil sodbo. Omenil je, da je umor v Desklah povzročil vznemirjenje med občani in poslabšanje odnosov med domačini in delavci iz drugih jugoslovanskih republik. Izrečena kazen bo po prepričanju sodišča imela tudi preventivni učinek, ker naj bi vzgojno vplivala na morebitne potencialne storilce podobnih kaznivih dejanj. Odvetnik obsojenega je po razsodbi dejal, da bo uporabil vsa pravna sredstva, da se o dogodku ugotovi materialna resnica in napovedal pritožbo Višjemu sodišču v Kopru. Izjavo je del publike sprejel z aplavzom. (md)

KARLO in VIKTORIJA SEMOLIČ

praznujeta danes 65 let skupnega življenja. Obilo sreče jima želijo otroci z družinami.

Presadili oči pokojnega Viljema Žezlina

Včeraj so v Štandrežu pospremili k zadnjemu počitku Viljema Žezlina, znanega in priljubljenega športnika, ki se je v preteklosti aktivno udejstvoval kot odbojkar pri društvu Dom in kot nogometaš pri Juventini. Zadnja leta mu je zdravje izpodjedala bolezen, ki je pri 41. letu starosti dokončno pretrgala njegovo življenjsko nit. Tako kot ob drugi prerani smrti, o kateri smo poročali pred nekaj dnevi, so tudi v tem primeru očesni roženici umrlega presadili dvema bolnikoma, ki bosta tako vsaj delno spet pridobila vid.

Žezlin je umrl v bolnišnici Janeza od Boga v Gorici. Zdravniki so opozorili primarija okulistike v splošni bolnišnici dr. Micheleja Belmonteja na možnost presaditve roženic. Sorodniki umrlega so brez pomislekov dovolili humanitarno gesto, tako da je dr. Belmonte lahko takoj izvedel poseg.

Dragocena organa so z rešilnim avtomobilom prepeljali v Mestre, kjer so ju tamkajšnji zdravniki lahko uspešno vsadili dvema bolnikoma, ki sta čakala na operacijo.

Pogovor z glasbenim pedagogom in poustvarjalcem Aleksandrom Rojcem

Srečanje s solistom - kvaliteten in že utečen glasbeni ciklus GM

Pred nekaj tedni se je v Trstu s koncertom Obalnega komornega orkestra končal glasbeni ciklus Srečanja s solistom, ki ga je priredila Glasbena matica. Naša glasbena šola je tokrat že osmič zapored organizirala podoben ciklus. V prejšnjih letih so bila srečanja različno poimenovana: nosila so tematske naslove, kot na primer Mladi mladim ali pa Koncert v Gallusovi (ob evropskem letu glasbe je bila med drugim naša glasbena šola edina v deželi, ki je pripravila monografski ciklus Bachove glasbe za različne inštrumente in v tem okviru je Opera giocosa dirigenta Severina Zannerinija v enem samem večeru izvedla vseh šest Bachovih Brandenburških koncertov).

Lani je organizator posvetil pozornost komornemu poustvarjanju, letos pa je bila teža predvsem na solističnem poustvarjanju, zato tudi naslov Srečanje s solistom. Umetniški vodja Srečanj je bil Aleksander Rojc, pianist in glasbeni pedagog, ki je v zadnjih letih na številnih koncertih po Italiji in kot član žirije glasbene nagrade Stresa stkal bogate stike z italijanskimi in slovenskimi poustvarjalci, ta poznanstva pa je nato plodno izkoristil za pripravo repertoarjev Srečanj. Z njim smo se pogovorili o letošnji sezoni Srečanja s solistom, o uspehih, težavah in načrtih za prihodnje leto.

»Letošnjo sezono Srečanj s solistom lahko ugodno ocenim tako glede kvalitete koncertov kot glede sodelovanja, ki smo ga ob teh priložnostih utrli z nekaterimi drugimi tukajšnjimi ustanovami in organizacijami. V prvi vrsti mislim na deželni sedež RAI, pri čemer moram podčrtati zanimanje njene glasbene redakcije in posluh ravnatelja Benedetiča za to iniciativo. Nadalje moram omeniti sodelovanje z Glasbeno mladino Trst, s katero smo v Krožku za kulturo in umetnost priredili koncert makedonskega pozavnista Kirila Ribarskega. Helvetska in valdejska skupnost nam je dovolila koncert Obalnega komornega orkestra v njeni baziliki. Vsi ti stiki so za nas zelo pomembni, saj postaja tudi zaradi njih Glasbena matica vse bolj nezamenljiv glasbeni dejavnik v našem mestu.

Aleksander Rojc

Letos smo priredili pet Srečanj s solistom. Rimski kitarist Pier Luigi Corona se je v nabito polni Gallusovi dvorani izkazal s strogo virtuozističnim programom. V sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenje smo gostili nadarjenega slovenskega pianista Bojana Goriška, ki je predstavil klavirska dela sodobne slovenske in obče literature. Koncert pozavnista Kirila Ribarskega je bil pravo odkritje. Makedonski glasbenik je s svojim nastopom dokazal, da je tudi pozavna pojoči inštrument: skorajda bi lahko rekli, da je "obrnil na glavo" sam pouk in koncept igranja na ta inštrument, ki ima koncertno dostojanstvo, kot vsi ostali inštrumenti.

Podobno bi lahko rekli tudi za koncert harmonikarja Corrada Rojaca. S svojim znanjem in igranjem je imponiral strokovni kritiki in publiki in povsem ovrgel stereotipno predstavo o harmoniki kot inštrumentu, ki naj bi bil "primeren le za šagre in veselice". Prav tako uspešen je bil tudi krstni nastop Obalnega komornega orkestra pri nas, ki se je predstavil s številnimi solisti. Ta koncert je italijanski tržaški kritik zelo laskavo ocenil.«

Ena od značilnosti Srečanj s solistom je bila vsekakor predstavitev koncertov in posameznih del. Koncert namreč komentirajo sami izvajalci, ki tako zelo neposredno uvajajo občinstvo k poslušanju, kar je seveda za prisotne zelo stimulativno.

Drugo značilnost predstavlja občinstvo samo. Na koncertih je bilo v povprečju približno dve tretjini italijanskih poslušalcev in ena tretjina slovenskih. Koncerti, ki jih prireja Glasbena matica, začenjajo skratka pritegovati italijanske ljubitelje klasične glasbe, utirajo si pot v italijanski Trst.

Težave, s katerimi so se organizatorji še vsako leto spoprijemali pri pripravi teh ciklusov, so prvenstveno finančnega značaja. To v določeni meri omejuje program, krči možnosti, da bi ga razširili. Za Glasbeno matico so ti koncerti vsekakor zelo prestižni: sodelujoči glasbeniki so zelo zadovoljni z nastopi in s pripravo glasbenih srečanj, za prenekaterega pa so ti koncerti pravo odkritje slovenskega glasbenega kroga.

Program za prihodnjo sezono tega glasbenega ciklusa je okvirno že izdelan. Prihodnje leto bo na srečanjih spet v ospredju komorno poustvarjanje. Organizatorji so v ta namen že navezali stike s skupino Musicisti Giuliani, ki naj bi nastopila na dveh večerih z izbranim komornim programom. Seveda pa bo tudi prihodnje leto veliko pozornosti posvečeno našim mladim izvajalcem, da bi jih s sodelovanjem na teh koncertih še stimulirali njihovo glasbeno poustvarjanje.

M. K.

Plošča Črta Šiškoviča in pianista Igorja Laska

Med poslušanjem plošče me je gnjavilo vprašanje, zakaj sta se glasbenika odločila prav za takšen izbor muzike. Priznam, da ne vidim pravega smisla v opredelitvi za nekaj, čemur ne moreš reči niti kvaliteta niti nekvaliteta, saj takšni, v glavnem mediokritetni zapisi, ne dajejo možnosti za odkrivanje bolj integralnih rešitev. Take skladbe bi lahko označili kot deskriptivne (Švara), ali namenske (Dvoržak). Ker funkcionirajo znotraj enoznačnega polja, ne morejo začeti bivati tam, kjer naj bi se prava umetnost šele začenjala: v prevajanju silnic, ki so lahko prepričljivo ozvočene v tistem trenutku, ko so njihovi poli energetično dovolj nasprotno nabiti, da se slednjič ujemajo v pravih muzikalnih kombinacijah. Prav nekakšna biološka nuja se torej zdi limitni princip, ki ločuje glasbo od ne-glasbe. In če sem še bolj radikalna, mislim, da gre za podobno stvar tudi pri izvajalcih. Prav tako mislim, da se lahko že na osnovi selekcije skladb približno določi, kam pravzaprav kotira izvajalec, koliko mu v njegovem delu gre »biološko« zares.

S tem seveda ne želim diskvalificirati obeh glasbenikov, violinista Črtomira Šiškoviča in pianista Igorja Laska, sem pa mnenja, da je za avtorsko delo potreben razmislek drugačne vrste, če želita, da bo njuno delo boljše ovrednoteno. In še enkrat, mimo zaigranih kompozicij Tartinija, Švare in Dvoržaka (Sonate v g-molu, Suite št. 1 in Sonatine v G-duru) se gotovo najdejo tudi bolj zanimive strani glasbe, ki jih je potrebno predstaviti.

Violinski prijem Črtomira Šiškoviča se zdi suveren in do določene mere tudi temperamentno močan, bolj problematičen pa je njegov ton, ki je nekoliko pretenak, da bi zvenel bolj organično. Posebej v piano registrih pogosto popusti v napetosti, zmanjka mu polne, tihe zdržljivosti, ki je lahko še kako zgovorna, če se ji prisluhne z vztrajnostjo. Vse te pomanjkljivosti pridejo še bolj do izraza v kombinaciji z igro pianista Igorja Laska, ki je muzikalno presamostojen, da bi bil njun duo bolj izenačen. Lasko je za razliko od Šiškoviča bolj odziven, bolj fantazijsko gibek in bogat in z glasbo toliko pregneten, da njegova igra posebno pri Dvoržaku prevladuje in kar škoda je, da glasbenika na tej plošči še nista našla skupne resonance.

MIRJAM ŽGAVEC

Dunajska solista na Trieste prima

Solista znanega dunajskega komornega ansambla Kontrapunkte, violončelist Leonhard Wallisch in pianist Rainer Keuschnig bosta drevi nastopila v Trstu v okviru mednarodnega srečanja sodobne glasbe Trieste prima, ki ga prireja Združenje Chromas. V evangeličanski cerkvi bosta izvajala skladbe avstrijskih skladateljev pernesa, Spinnerja, Ofenbauerja, Schedla in Erbse. Začetek koncerta ob 20.30.

Likovni znaki tržaškega slikarja Marina Cassettija v palači Costanzi

Mestni muzej Revoltella nadaljuje s pregledom likovnih umetnikov srednje generacije, ki so tako ali drugače zapustili svoj pečat v tržaškem likovnem dogajanju ali ki so svojstveno in izvirno interpretirali sodobne likovne tokove. Med te sodi po mnenju vodstva Muzeja Revoltella tudi 41-letni Marino Cassetti, ki se je rodil v Piranu in je v Trstu obiskoval Umetnostno šolo. Kot smo že poročali, je bil prvi izbranec muzeja Livio Schiozzi, ki je v palači Costanzi pripravil prostorski poseg v okolje v neoklasičnem stilu. V zadnjih dveh desetletjih je likovno prizorišče ponudilo res številne umetniške različice, zato ni nič čudnega, če so med prvima dvema umetnikoma na tem pregledu tako velike razlike. Po Schiozzijevem prostorskem neoklasicizmu so namreč na ogled Cassettijeva precej velika platna v mešani tehniki, kjer so opazni zelo različni vplivi, čeprav je očitna tudi njegova osebna nota.

Cassetti se giblje še vedno na meji med figurativnim in abstraktnim likovnim pristopom, vendar ne tako, da konkretno figuracijo razširi in izbriše, pač pa tako, da na risarski ne povsem natančni podlagi ustvari pretanjeno mrežo barvnih plasti, in sicer netrdnih, a zelo zelo razredčenih. Obrisi predmetov in referentov — v glavnem gre za ženska telesa — ostanejo realni, razredčene barve pa ustvarijo vtis sanjskega sveta, resničnost se razblini v nežne, ponekod pozlačene ali srebrne barve, tako da se na koncu tudi upodobljeni predmeti razkrojijo in dobijo videz privida. Zaradi tega so tudi naslovi njegovih dosedanjih razstav večkrat zelo deklarativni, saj neposredno namigujejo na samo jedro njegovega ustvarjanja. Sam Cassetti je svoja dela označil za simbole ali likovne znake. Taka oznaka je povsem posrečena, saj ima tako širši kot omejevalni pomen: njegove slike utegnejo v resnici priklicati pomensko zelo nabite predstave, po drugi strani pa omejujejo vizualno dojemanje na zelo ozko pomensko in čutno polje, tako da dajejo večkrat vtis nedovršenosti in negotovosti. Do kakšne mere je nedovršenost učinkovita, je torej vprašanje. Cassettijeva slikarska gesta je včasih preveč negotova in včasih mu je težko najti jedro likovne izkušnje.

B. G.

Ob 20. obletnici mitičnega kontestatorskega leta '68

Kako naivni so bili Krilati prašiči

Pravzaprav je knjiga **Krilati prašiči**, ki sta jo napisala šestnajstletnika Rocco in Antonia (seveda je to psevdonim — dejansko je knjiga delo takratnih izvenparlamentarnih intelektualcev Marca Lombarda Radiceja in Lidie Ravere) in ki je prevod znamenite **Porci con le ali**, ki je davnega leta 1976 (neupravičeno, sedaj se lahko temu le prizanesljivo nasmehnemo) burila italijansko javno mnenje, branje primerno za vse. Še več, priporočamo jo vsem, tako mladih, ki komaj kaj vedo, kaj se je dogajalo tistega daljnega mitičnega leta 1968, pa tudi starejšim, ki imajo sedaj šestnajstletne sinove in jim lahko ta, na zunaj zelo neobremenjujoča, dejansko pa izredno emblematična knjiga (skoraj manifest nekega obdobja, v katerem je živela prelomna generacija) osvetli marsikaj.

Svetujemo pa jo predvsem zato, ker letos vsepovsod in vsevprek proslavljamo 20. obletnico oseminšestdestega leta, in čeprav je ta knjiga nastala mnogo kasneje, pa je vseeno idejno povezana s tem zgodovinskim mejnikom zadnjega povojnega obdobja. Slovenci nimamo mnogo »oseminšestdesete« literature, kot jo npr. imajo Italijani, Zahodni Nemci, Američani in Francozi. Prav v tem okviru je ta knjiga, ki je izšla lani pri Državni založbi Slovenije v popularni zbirki Dotik, še toliko bolj dragocena.

Knjigo lahko osvetlimo z več zornih kotov, citirali pa bi kar znamenitega psihiatra Davida Cooperja (ki se je, ko je knjiga prvič izšla v italijanščini, pojavil v Trstu na mednarodnem srečanju o psihiatriji, ki ga je organiziral nepozabni Franco Basaglia). Cooper v svoji Smrti družine med drugim pravi: *»Ljudje so seveda prašiči. In človeške institucije seveda svinjaki ali svinjske farme ali mesnice za prašiče... Ko bi prašiči imeli krila, bi se lahko pripetilo "karkoli"...«* In smo že pri bistvu knjige, ki je na zunaj le, kot piše v podnaslovu *»Spolno-politični dnevnik dveh najstnikov«*, dejansko pa mnogo več. Je, kot je v končnem eseju zapisal prevajalec Jaša Zlobec, *»... poskus premisleka in samopremisleka generacije, ki se je v marsičem znašla v slepem žepu zgodovine...«* Zlobec še nadaljuje: *»Protagonista Rocco in Antonia sta sicer levičarsko usmerjena, politično angažirana, kritična do meščanskega reda in tako naprej, a vendar nista čisto prepričana, da je v tem vse prav in v najlepšem redu...«*

In smo spet pri bistvu. Sprostitev spolnih odnosov, ki so tu teoretizirani na ravni pravcatega generacijskega manifesta, je bila le zunanji manifestativni dokaz za sprostitev medčloveških odnosov nasploh. Kmalu je postalo jasno, da je ta sprostitev namišljeni problem, saj se večni problem odnosa med spoloma ni rešil, obratno, še zaostril se je. In torej? Izgubljena generacija brez idealov? Morda. Povsem razumljivo je, da so se takrat mladostniki (v letih italijanskega »riflussa«, ki so trajala od 1968 tja do prvih osemdesetih let) »vrgli« na telesnost, saj je bilo edino, kar so popolnoma obvladali. In so torej realne probleme reševali površno, nestvarno, ozko in večkrat celo brezglavo. Razredna družba, tista ki bi morala izginiti v »nekaj mesecih«, kot so takrat skandirali študenti v pouličnih manifestacijah, pa se je še okrepila in nadaljevala svojo trdno in neomajano pot.

Kot vidimo, je knjiga dosti globlja od tistega, kar lahko prvi trenutek pričakujemo, posebno po nesmiselnih in navsezadnje smešnih razpravah, če so **Krilati prašiči** erotična literatura ali celo pornografija. Na srečo so te diskusije izplahnele v lastni puhlosti, Slovenci pa imamo pred sabo dobro knjigo o letu '68, seveda ne »zgodovinsko«, temveč tako, ki nam nazorno prikaže, kakšna sta bila duh in občutje v tem letu, kako je takrat in kasneje zadihal svet. Človek se lahko le nasmehne, ko se spomni, kako se je takrat razpravljalo o »javnem in privatnem«, o uničenju razredne družbe, o oblasti fantazije. Kako naivni, a vseeno kako kristalno čisti smo takrat bili...

DUŠAN JELINČIČ

Tri pomladne predstavitve sežanskega slikarja v Ljubljani

Pot Bojana Kovačiča k elementarni likovnosti

Druga za drugo so se letošnjo pomlad v Ljubljani vrstile predstavitve likovnih del Bojana Kovačiča, umetnika, ki se je dobro desetletje ukvarjal izključno z grafiko, v novejšem obdobju pa je ponovno oživel lastno slikarstvo. Po Cankarjevem domu (Likovno delo meseca) in Labirintu je rezultate svojih slikarskih iskanj predstavil še v Klubu kulturnih in znanstvenih delavcev.

Bojan Kovačič, po rodu Sežančan, diplomant milanske akademije Brera, je svoje znanje poglobil še na ljubljanski grafični specealki. Zanimanje za grafiko ga je dobro desetletje tako okupiralo, da je vsa svoja prizadevanja posvetil temu mediju. Enega pomembnejših vrhuncev je v tistem obdobju dosegel s ciklusom *Sekira in cink (1978/79)*, ki je bil odraz umetnikovega upornega pogleda na svet in kritičnega odnosa do takrat uveljavljene estetike »ljubljanske grafične šole.«

Vsa njegova poakademijska raziskovanja so bila usmerjena v odkrivanje nepredmetnega, abstraktnega sveta, čeprav je v določenih trenutkih prodrla na dan njegova navezanost na nekdanjo figuraliko. Takšni nostalgični pobegi v svet človeške figure so se porodili kot asociacije ob odkrivanju popolnoma drugačne materije, grafičnih struktur v spontanem iskanju »znane neznanosti« abstraktnega likovnega jezika.

Svoj come-back v čisto slikarstvo je Kovačič napovedal že z lansko razstavo ciklusa *Iluzije* v sežanski Mali galeriji, z letošnjim opusom pa je poskušal še poglobiti in kultivirati svoj odnos do slikarstva. Ciklus *O njej*, predstavljen v galeriji Labirint, je odločno nakazal, da gre za izredno osebno zaznamovano slikarsko izražanje, tako v pogledu vsebinske sproščenosti in stopnjujoče se slikarske kulture. Primerjava lanskih in letošnjih slik kaže na odnos med še ne povsem artikuliranimi zametki in že dosledneje zasnovanim konceptom, ki pa obeta in nakazuje še silnejše poudarke samosvojega in neprisiljeno izvirnega izražanja.

Dominantne poteze teh slikarskih izpovedi dajejo izrazite barvne postavitve naslikanih kompozicij, tesnobnost občutij materije in tu ter tam v fantastiko usmerjena izpoved. Za vsem tem stoji izredno občutljiva umetnikova duša, ki ji je do odkritega in iskrenega izpovedovanja.

Pomenski »balast« in literarnost se s tem umikata neusmiljeni izpovedi notranjih umetnikovih impulzov, ki nekontrolirano tečejo na dan, slikar pa jih »lovi« in razporeja v svobodne kompozicijske rešitve.

Kovačič je v katalogu k lanski razstavi zapisal: *»Likovni svet je paralelen realnemu, slednji pa me kot občutljivo osebnost odbija. Razpoznavnosti motijo razvoj totalne svobode izražanja. Obremenjujejo slikarsko govorico in izpoved, ker je moja ambicija doseči elementarno likovnost.«*

Tej elementarni likovnosti se Kovačič približuje v obdobju enega leta že z drugim, razširjenim ciklusom oljnih slik. Njegovo umetniško početje s tem doživlja novo stopnjo v približevanju tistemu, kar za vsakega iskrenega in doslednega ustvarjalca pomeni resnico.

Na tej poti pa se venomer dogajajo soočanja z likovnim občinstvom, ki gradijo most razumevanja in spoznavanja umetnikovih sporočil. Zdi se, da so Kovačičeve slikarske sugestije vse bolj jasne in prepričljive.

IZTOK PREMROV

Bavarska kinematografija in nemški film osemdesetih let

Neznanka Bayern

Razgovor z Annamario Percavassi, predstavnico kinokluba Cappella Underground

TRST — Pod občinsko palačo je manjši urad, v katerem je bilo nekdaj mogoče najti turistične biltene o lepotah tržaške pokrajine. Prostori so ostali nato dalj časa prazni, končno pa jih je Občina za določen čas "posodila" tržaškemu kinoklubu La Cappella Underground, ki jih je izkoristil za reklamo monografskega filmskega ciklusa Bavarska in nemški film osemdesetih let.

V odrabljenem turističnem uradu nas je sprejela Annamaria Percavassi, ki je pripravila pomembno filmsko manifestacijo »v tesnem sodelovanju z Rosello Pisciotta-Piccotti, s profesorjem bolonjskega DAMS Leonardom Quaresimo in z Elfi Reiter«, kot je sama dopolnila predstavitev svojega dela.

»Bavarska je sestavni del dežel Alpe-Jadran, zato smo se kot Cappella Underground navdušili za načrt filmskega ciklusa, ki bi ga lahko pripravili v lastni režiji in ohranili naš dolgoročni načrt bodočega stalnega festivala kinematografij iz območja Alpe-Jadran in obenem zadostili znanstveni potrebi po poglobljenem študiju v Italiji še slabo poznane filmske produkcije.«

Filmske cikluse, ki ste jih do danes predstavili tržaškemu občinstvu, ste menda dobivali že pripravljene. Bavarski teden predstavlja torej zanimivo "premiero".

»Drži. V Italiji je kar precej razširjena navada, ki se je uveljavila v letih, ko so je utrjeval ugled kinoklubov, da neka organizacija pripravi monografski ciklus in ga nato plasira drugim kinoklubom. Za mendarodne povezave je skrbelo predvsem ministrstvo za zunanje zadeve, ki je skrbelo tudi za posredovanja in je nudil pomembne finančne podpore, dobršen del bremena pa si običajno prevzemajo javne ustanove, tako da se filmski izvedenci lahko mirno posvetijo raziskovalnemu delu. Tako so v minulih letih nastali tudi Tedni češkoslovaškega, madžarskega in avstrijskega filma, ki smo jih pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine predstavili v Trstu. Bavarska kinematografija pa je v Italiji še vedno "mračni predmet poželenja", zato smo se pri organizaciji tega ciklusa krepko potrudili, da smo zaobjeli čimveč nijans filmske produkcije münchenskega območja.«

München še vedno predstavlja nemško Cinecittà?

»Po nekajmesečnem delu na tem področju lahko brez skrbi izjavim, da je to res. V Münchnu piha svež veter evropske iniciative. Mesto ni le politično središče Bavarske, pač pa je središče nadvse bogatega in kozmopolitskega kulturnega življenja, ki se seveda odraža tudi v dosežkih filmske produkcije. V Münchnu med drugim razpolagajo tudi z enkratno tehnično bazo, ki jo mnogi primerjajo z ameriško bodisi v primerih snemanja znanstvenofantastičnih filmov bodisi na sperimentalnem področju.«

Bavarska kinematografija v Trstu. Kako ste sestavili program filmov?

»Odločili smo se, da se izognemo predstavitvi že priznanih del slavnih avtorjev, obenem pa smo želeli ohraniti osnovno postavko celotne manifestacije: Bavarsko. Zato smo izbrali avtorje, ki so res tesno povezani z deželo, ali take, ki so Bavarski zemlji in ljudem posvetili svoje filmsko delo. Herzoga in Wendersa - pa tudi druge "zvezde" - smo načelno izpustili iz programa, pa čeprav nismo zanemarili nekaterih manj znanih del teh režiserjev. Izbrali smo nekaj "biserčkov", ki bodo nedvomno deležni velikega uspeha, posebno ponosni pa smo na sodelovanje z režiserjem Edgarjem Reitzem, kateremu smo posvetili retrospektivo, ki jo bomo konec junija in prve dni julija dopolnili s predstavitvijo integralne verzije 15-urnega TV-filma *Heimat*. V popoldanskih urah bomo v kinodvorani Excelsior (kjer se oddvija letošnja manifestacija op. ur.) vrteli manjši pregled kratkih filmov, ki so jih pripravili študentje münchenske filmske šole; filmske šole pa bodo igrale pomebno vlogo v bodočem festivalu kinematografij Alpe-Jadran. Poleg tega pa smo pri izbiri filmov pazili predvsem na to, da bi omogočili gledalcem spoznanje dveh osnovnih smernic bavarske filmske produkcije: Bergfilma in Heimatfilma. Gorski film in filmi o domovini predstavljajo os okoli katere se vrti malodane vsa bavarska filmska produkcija, ostalo so TV-filmi, sperimentalna dela in komike, *Otto - der Film*, da se razumemo.«

Še vsak filmski ciklus, ki ga je v prejšnjih letih predstavila Cappella Underground je bil opremljen z bogatim katalogom. Kaj pa letos?

»Brez katalogov ne gre. Letos bomo izdeli dva kataloga, dve pravcati knjigi, ki jih bo izdal založnik La Casa Usher. Dela je bilo ogromno, a smo z njim zelo zadovoljni. Upamo le, da jih bomo kmalu dobili iz tiskarne.«

Stran napisala in uredila
EVA FORNAZARIČ

Režiser »velefilma« se predstavlja Reitzov Heimat na Gradu sv. Justa

Kdo je Edgar Reitz in s čim se trenutno ukvarja? Na vpašanje bi lahko odgovorili: »Reitz je režiser časovno najdaljšega filma na svetu *Heimat*, trenutno pa se nahaja v Münchnu, kjer snema nadaljevanje *Heimat II*.« Reitzov filmski izziv je v kinematografskem svetu zabeležen kot pravi čudež, saj je dolga leta veljalo pravilo, da ne smejo biti filmske projekcije daljše od poldruge ure, sicer se gledalci enostavno dolgočasijo in bi se radi čimprej pobrali iz dvorane. Leta 1984 pa so na Beneškem festivalu celo večno utrujeni kritiki zdržali projekcijo 15 ur, 24 minut in 10 sekund dolgega filma (v dveh delih), ker so pač odkrili, da se *Heimatu* ne morejo odreči. Mnogi so po premieri zatrjevali, da bo *Heimat* prenesel izključno televizijsko predvajanje, na veliko presenečenje vseh, pa so ljudje navalili v tiste nemške kinodvorane, ki so film vrtele v dveh zaporednih večerih. Je že res, da so poleg vstopnic prodajali tudi ponfri in obložene kruhke, to pa še ne priklene gledalca na stol.

Heimat je torej gigantsko delo, ki je zahtevalo 282 snemalnih dni ter terjalo 5 let in štiri mesece truda, da ga je filmska ekipa dokončala. Komu na čast? Režiser Reitz pravi: »Filmska zgodba, na kateri sem delal 15 let je bila preobsežna, da bi posnel 90-minutni film«. Res je. Kako bi posneli film o človeku, ki je šel z doma, da bi si privoščil pivo in ga potem ni nazaj nekaj desetletij? Tako je nastalo epsko delo »o vasi Hunsrück v letih 1919-1982, o "domovini" v kateri otroci postanejo ljudje, o ženski, ki se je rodila leta 1900.«

O filmu naj povemo le še to, da ga bomo lahko gledali na Gradu sv. Justa, kjer ga bodo predvajali v petih delih, režiserju Reitzu pa je vsekakor posvečena tudi bogata filmska retrospektiva, ki obsega - poleg kratkih filmov - literarni film *Cardillac* (na programu danes ob 19. uri), pogled na uveljavljanje nacizma *(Die Reise nach Wien* - Potovanje na Dunaj*)* ter na njegov padec *(Stunde Null* - Ura nič*)*, "revolucionarni film" *Der Schneider von Ulm* (Ulmski krojač) ter dvourni dekumentarni film *Geschihten aus den Hunsdrückdörfer.*

Kataloga v obliki knjige

Dva kataloga, dve knjigi. Pri Cappelli Underground, ki se uradno imenuje "center za kinematografske in audiovizualne raziskave" trdijo, da je pisana beseda nujno spremstvo sleherne filmske pobude. Brez raziskave, terenskega dela, intervjuvanja filmskih delavcev in kritikov, podajanja biobibliografskih podatkov je ves trud, ki ga mora kdo vložiti v pripravo filmskega ciklusa, zaman.

Prav zaradi tega bo pregled bavarskega filma najbrž ostal zapisan v spominu italijanske javnosti predvsem kot osnova iz katere sta nastali knjigi, ki so ju knjižne police pogrešale. O nemškem režiserju Edgarju Reitzu so se italijanski kritiki sicer razpisali ob predstavitvi njegovega remek dela Heimat (Domovina), malokdo pa lahko trdi, da ga pozna.

Prav tako neznana je - vsaj za italijanskega bralca - bavarska filmska produkcija. S strokovno pomočjo filmskega zgodovinarja Leonarda Quaresime in Elfi Reiterove je tako nastala knjiga, ki jo sestavljajo originalni intervjuji z najvidnejšimi predstavniki münchenskega filmskega sveta, dopolnjujejo pa jo pikolovska filmografija in obsežne biografske shede avtorjev, ki imajo Bavarsko v srcu ali vsaj v očesu filmske kamere.

Münchenska filmska vitrina je namenjena predvsem radovednim gledalcem

Parsifal, Cukrček ali Načelo Noetove barke?

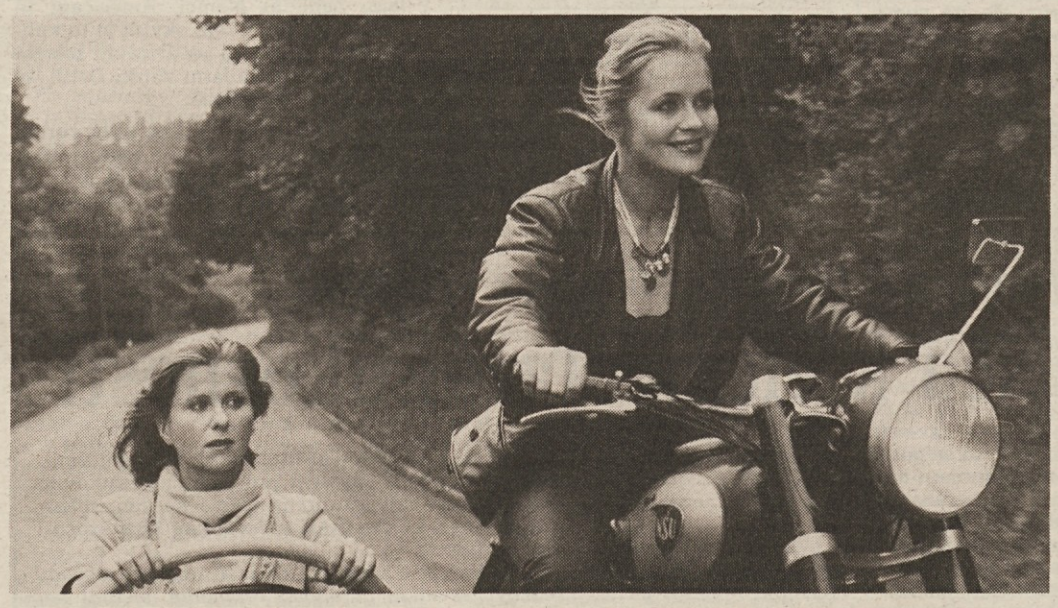

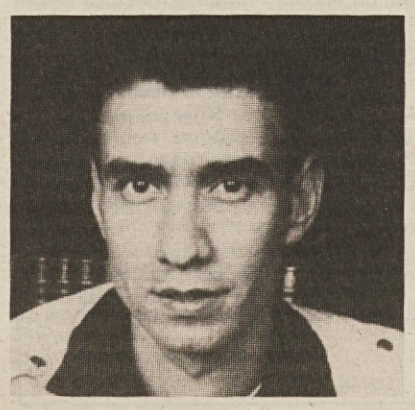

Vsem, ki se ukvarjajo z organizacijo kakršnekoli kulturne manifestacije, naj si bodo koncerti ali filmski ciklusi, je povsem jasno, da bodo morebitni poslušalci ali gledalci le bežno preleteli program in se odločili za obisk ene, morda dveh prireditev. Ljudem primanjkuje časa, (pri tem seveda predpostavljamo, da jim ne peša zanimanje) zato je najbrž prav, da tudi v primeru pregleda bavarskega filma razčlenimo program in tako omogočimo gledalcem lažjo izbiro.

Kot je obrazložila tudi organizatorka Annamaria Percavassi je program izredno raznolik in posvečen pretežno manj znanim avtorjem. Pri tem moramo seveda poudariti dejstvo, da gre za izredno prožno pojmovanje "slave". V Italiji so priimki nekaterih režiserjev le imena brez sleherega pomena, v Nemčiji, in tudi drugod po filmsko razgledanem svetu, pa pomenijo jamstvo za visokokvalitetno kinematografijo. Naj navedemo primera Herberta Achternbuscha in Alexandra Kluga, ki sta oba znana režiserja, njihovih del pa smo v Italiji videli zelo malo. Današnja priložnost za ogled njunih filmov ***Die Olympiasiegerin*** *(Olimpijska prvakinja) in* ***Die Macht der Gefühle*** *(Moč čustev) je torej enkratna.*

Nekoliko poseben je primer režiserja Percyja Adlona, za katerega lahko stavimo, da ga nihče ne pozna, pa čeprav je podpisal sijajno režijo globokega filma ***Zuckerbaby*** *(Cukrček). Te ljubezenske zgodbe o debelušasti ljubimki frustriranega plavolasca (na programu bo v soboto, 4. junija, ob 22. uri v Sinji dvorani kina Excelsior) ne kaže prezreti, še posebno ne, ker bo kmalu v kinodvoranah tudi novi Adlonov film* ***Out of Rosenheim****, ki ga je režiser posnel v ZDA.*

La Cappella Underground se je oddolžila tudi režiserki Doris Dörrie, ki je pričela svojo zanimivo režijsko kariero prav s filmom ***Mitten ins Hertz*** *(vrteli ga bodo v nedeljo, 5. junija, ob 22. uri). "V sredini srca" se nahaja mlada Anna, ki deli stanovanje z 20 let starejšim zobozdravnikom Arminom. Dekle se zaljubi v sostanovalca, on pa se ji iz najrazličnejših razlogov upira in jo zavrne tudi potem, ko bi moral razumeti, da je Anna pripravljena prav na vse, da si pridobi Arminovo ljubezen.*

Ljubiteljem opere moramo toplo svetovati ogled Syberbergove verzije Wagnerovega ***Parsifala****, ki velja za enega izmed najlepših, kar jih premore nemška kinematografija zadnjih desetih let. Zaradi nadpovprečne dolžine filma bodo* ***Parsifal*** *predstavili v dveh delih (3. in 4. junija ob 16. uri)*

Zanimiva kriminalka ***Frevel*** *(Žrtvovanje) predstavlja režijski povratek enega izmed najvidnejših predstavnikov "prve generacije" novega nemškega filma Petra Fleischmanna. Film bodo vrteli v petek, 3. junija, ob 20 uri, v nedeljo, 5. junija, ob isti uri pa bo na programu film* ***Das Arche Noah Prinzip*** *(Načelo Noetove barke), ki je bil v domovini deležen velikega uspeha, saj je uspel primer znanstvenofantastičnega "B-filma", ki ga je režiral bivši študent münchenske filmske šole Roland Emmerich.*

Na slikah (od zgoraj dol): prizor iz Reitzovega filma Heimat; režiser Edgar Reitz na snemanju; Therese Affolter in Andrea Wolf v filmu Grenzenlos (Brez meja), s katerim se je pričel tržaški pregled bavarskega filma; mojster znanstvenofantastičnih "B-filmov" Roland Emmerich

Proslave 200-letnice poimenovanja Dolomitov

Na jesen bodo v Trentu odprli veliko razstavo o Dolomitih. Uredil jo bo znani alpinist Reinhold Messner. To bo največja od številnih prireditev, ki jih bodo v času od letošnjega poletja do jeseni prihodnjega leta priredili v Trentu in drugod v tej deželi, da počastijo 200-letnico znanstvenega odkritja Dolomitov.

O posebnosti teh gora v sredini velikega alpskega loka je prvi poročal francoski znanstvenik Deodat de Dolomieu v letih 1788 in 1789. Ta mož, rojen leta 1750, je prepotoval vso Evropo ter bil tudi drugod. Raziskoval je ognjenike in napisal precej knjig o tistih na jugu apeninskega polotoka. Bil je na Portugalskem, na Pirenejih, drugod v Franciji. Bil je z Napoleonom v Egiptu. Povsod je zbiral minerale, pisal znanstvene knjige.

Še najmajnj je znanega o njegovem potovanju v Dolomite. Ko se je vrnil v Pariz in je analiziral kamne, ki jih je s seboj prinesel iz tega področja je ugotovil, da ima nekatere kemične posebnosti. Nicolas Theodore de Saussure, je nekaj let pozneje predlagal, da bi ta mineral poimenovali po možu, ki ga je prinesel s svojega znanstvenega potovanja. Tako so tem goram dali naslov »Dolomiti«.

Na Deodata de Dolomieua nas spominjata skromna ulička v Grenoblu ter vasica v Delfinatu, po kateri je njegova družina dobila ime. Na univerzi v Grenoblu je geološki inštitut tamkajšnje univerze poimenovan po njem. V zadnjem času so ga Francozi počastili s tem, da so spet ponatisnili njegova sicer pozabljena dela.

O vsem tem bomo podrobneje izvedeli na razstavi v Trentu, ki jo bo pripravil svetovno znani Reinhold Messner. Še prej, že 25. junija, se bodo v Trentu zbrali alpinisti iz vsega sveta, da s svojo prisotnostjo počastijo »dvestoletnico« teh gorà. Letos poleti bodo v raznih krajih na Tridentinskem še druge prireditve. Še zlasti veliko bo razstav, na katerih bodo prikazane specifičnosti krajev. Kdor bo letos obiskal to deželo si bo lahko ogledal razstave o alpinizmu, o starih pustnih običajih, o kulturnih vrednotah te dežele, o obrtnih izdelkih, o zdravilnih zeliščih, o mineralih, o flori, favni, o ljudski umetnosti itd.

Za vse te prireditve skrbi Deželna ustanova za turistični razvoj Tridentinske. Tu so lani imeli več kot 25 milijonov turistov. Nadejajo si, da bodo proslave 200-letnice privabile še nove goste.

MARKO WALTRITSCH

POLETNI ODDIH

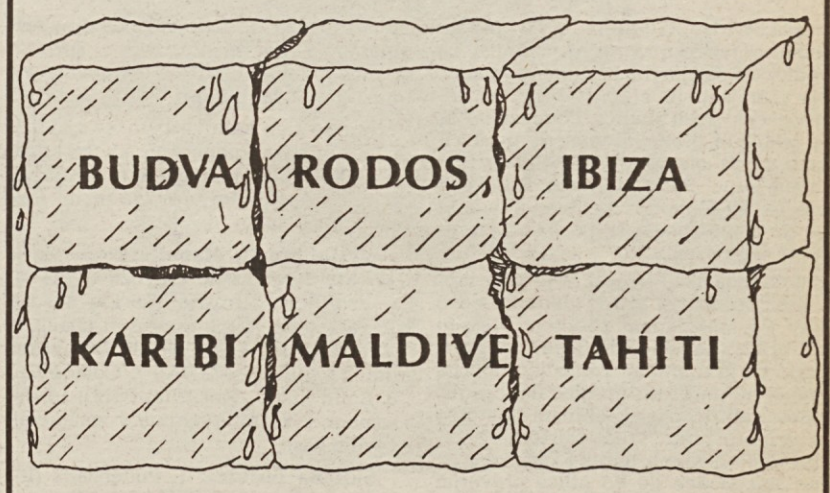

ČAS POLETNEGA ODDIHA SE BLIŽA. NEPOZABNE POČITNICE NA SINJEM MORJU TEH ŠESTIH KRAJEV ALI KJERKOLI DRUGJE SO DANES URESNIČLJIVE.

TELEFONSKI POZIV NA ŠTEVILKO 0481/31811 VAM BO POMAGAL PRI REŠEVANJU MOREBITNIH FINANČNIH PROBLEMOV

KMEČKA BANKA - VAŠA DOMAČA BANKA VAM NUDI OSEBNA POSOJILA ZA VSAKOGAR IN ZA VSAKO POTREBO.

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

CTO/A.W.S.

Vodeni izleti za skupine letos v Kanalski dolini

Turistom, ki bodo letos obiskali Kanalsko dolino, bo Letoviščarska ustanova na Trbižu dala na razpolgo tudi vodiče, ki bodo gostom opisali naravne lepote. Vodiči nas bodo popeljali k Belopeškim jezerom, na Viš, na Montaž, na Ojsternik. Letoviščarska ustanova se je že pozimi lotila akcije pridobivanja turistov iz južnih predelov Italije. Cene počitnikovanja so ugodnejše če je poskrbljeno za skupine z najmnaj petindvajsetimi ljudmi.

Italijanski turisti gredo na tuje

Italijanski tour operaterji so prepričani, da bo letos poleti veliko turistov iz te države šlo na letovanja v Grčijo, Španijo in Jugoslavijo. Tudi zaradi tega ker so v teh deželah hotelske cene porasle le za kakih 10-15 odstotkov in ker je zaradi tega letovanje velikokrat cenejše kot v Italiji.

V Italiji opažamo koncentracijo velikih tour operaterjev, ki ponujajo pakete v tujini. Precej teh paketov je že razprodanih. Iz Italije vozijo v razne dežele vsak dan redna linijska letala, v poletnem času pa kar veliko čarterskih letal.

Vendar pa je Italijan še vedno precej individualist, Kamorkoli zmore gre z lastnim avtomobilom. To seveda velja za najbližje in s tem vozilom dosegljive dežele, kot so Jugoslavija, Grčija in Španija. Pri domači turistični agenciji rezervira le hotel. Potem se v poletni vročini poda na pot, velikokrat po slabih cestah, prav nič potrpežljivo čaka v vrsti na trajekte ali na vstopih ter izvozih z avtocest. Tudi to je že skoro obvezen del poletnega počitnikovanja.

Na sorazmerno cenen način do zavidljive zimske ogorelosti

Večno pomladni Kanarski otoki

Pridite v deželo večne pomladi, obiščite zemeljski raj, po katerem se je bog zgledoval, ko je ustvarjal nebeški paradiž! Tako nekako vabijo turistični prospekti na Kanarske otoke (Islas Canarias po špansko), nekoč pretežno gole iz morja štrleče vulkanske skale, danes pa že skoraj prave modele visoko razvite turistične industrije.

Tenerife, Gran Canaria, La Palma, La Gomera, Fuerteventura in Lanzarote so največji otoki tega atlantskega arhipelaga ob severozahodni obali Afrike, od katere jih v zračni črti loči komaj sto kilometrov. Prišlecu se predstavijo v vsej svoji divji in goli lepoti, pod intenzivno modrim nebom in žgočim ekvatorskim soncem, ki v povprečju jamči kar 320 sončnih dni na leto. Večni šum oceanskih valov, ki neutrudljivo butajo ob sive vulkanske obale, skoraj zaduši zvoke živahnega zračnega in cestnega prometa, ki ga je na otoke prinesel turistični razvoj. Zakraljeval je seveda v neposredni bližini obale, toda moderni in razkošni hoteli se kot spomeniki sodobne arhitekture z obveznimi plavalnimi bazeni sredi skrbno negovanih parkov vse bolj zajedajo v stene visokih gora, ki se strmo spuščajo k morju.

Tenerife, skoraj 2 tisoč kvadratnih metrov obsegajoči otok sploščene romboidne oblike, je največji in najbolj zahodni člen otočja, ki v celoti meri okrog 7 tisoč kvadratnih metrov. Vrh romboida predstavlja impozantni delujoči ognjenik Teide, ki je s svojimi 3.718 metri navišji vrh španske kraljevine. Devet mesecev na leto ga prekriva sneg, sorazmerno udoben vzpon po lepi asfaltni cesti in s kabinsko žičnico na vrh kraterja pa je nedvomno izjemno doživetje za planince in turiste. Z razglednih točk ob poti, ki vodi čez prelaz pod vrhom Teida z južne na severno stran otoka, je videti dva očarljiva svetova tega majhnega trikotnika: zeleni sever in divji, goli jug. Razen v izjemno suhih dneh, se obiskovalec pri vzponu nenadoma znajde v pasu goste megle oziroma prstana oblakov, ki se zadržuje pod vrhom Teida. To je tudi pas, ki se ostro loči od skalnate golote pod in vulkanske divjine nad njim. Poraščen je z iglavci in z nežnim zelenim podrastjem, med katerim privlači oko bujno cvetje modrikastih in oranžnih barv. Sicer pa je intenzivnost barv, vonjev in okusov v teh toplih krajih nekaj, kar Evropejca gotovo prevzame: razkošno bujno in dišeče je cvetje in zelenje, izredno sočno in okusno sadje in zelenjava, ki se ga prišlec kar ne more dodobra najesti. In turistom je v tem pogledu zares ustreženo: v vseh hotelih je v navadi ameriški način prehrane s hladnim in toplim buffetom, kjer je sadja in zelenjave v najrazličnejših oblikah na pretek pri vseh obrokih.

Kot rečeno, sodijo Kanarski otoki v okvir španske kraljevine, čeprav uživajo neke vrste avtonomijo z lastnim parlamentom in vlado. Španci (oziroma njihovi potomci), ki tvorijo tudi največji del kanarskega prebivalstva, so tu razvili enega od laboratorijev svoje turistične industrije. Poleg kmetijstva je namreč prav turizem osnova otoškega gospodarstva in po njegovi zaslugi se vse bolj širi tudi število priseljencev iz Evrope in Afrike. O usodi avtohtonega kanarskega prebivalstva, tako imenovanih Guancih, krožijo le še legende, medtem ko se imajo domorodci danes povečini za Špance, čeprav se med seboj radi delijo na čistokrvne Špance (pozne priseljence) in na Kanarce, ki so svoje čisto špansko poreklo z izmenjavo rodov in krvnim mešanjem izgubili. Veliko je tudi potomcev angleških, nemških in drugih evropskih osvajalcev, ki so imeli na otokih svoje finančne in gospodarske interese. Afriškega življa je sorazmerno malo, le Maročani so v večjem številu našli najbolj preprosta in slabo plačana delovna mesta. Sicer je delovna sila cenena, s čimer je tudi razlagati sorazmerno ugodne aranžmaje v praviloma razkošnih hotelih najvišjih kategorij.

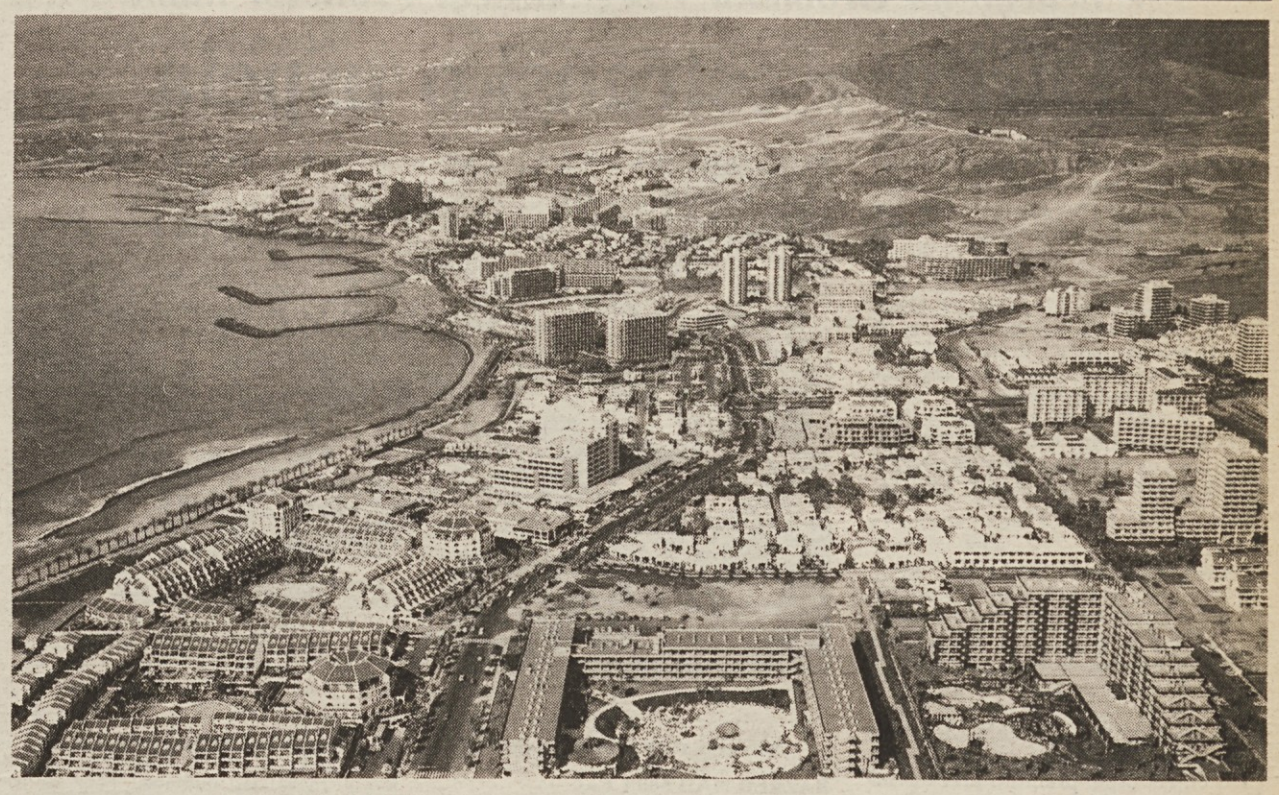

Sodobni turistični center Playa de Las Americas na južni obali otoka Tenerife

Voda, ta večni problem Kanarskih otokov, je gotovo njihov najbolj dragoceni naravni element. In vendar so se otočani tako dobro organizirali, da obiskovalec v nobenem primeru nima občutka njenega pomanjkanja. Izredno skrbno negovani vrtovi, nasadi in zelenice uspevajo le ob skrbnem zalivanju, saj je zlasti v južnem pasu otočja podnebje izredno suho. Po drevoredih palm pozorno oko hitro opazi tanke črne cevi, speljane od drevesa do drevesa, ki ob določenih urah žejnim koreninam spustijo obrok vode iz zbiralnikov. Podobno je pri terasastih njivah, na katerih trikrat letno obrodi izredno okusen beli krompir ali drugo sočivje in zelenjava, malo manj zahtevni pa so obsežni nasadi banan in sladkornega trsa. V zadnjem času so zrasle tudi številne pokrite grede, v katerih otočani gojijo najbolj zahtevne vrste žlahtnega cvetja, od orhidej, sterlicij, do vrtnic in živobarvnih nageljev, ki jih v največji meri izvažajo na evropsko tržišče.

Pa še nekaj čisto turističnih informacij. Obisk Kanarskih otokov je povečini organiziran, in treba je reči, da praviloma zelo dobro. Sedemdnevno letovanje v tamkajšnji visoki sezoni (najlepši so naši najbolj mrzli meseci) velja okrog milijon lir (natančneje od 700 do 800 tisoč dalje), vključno z letalskim poletom, ki iz Severne Italije traja okrog štiri ure. Dvotedensko bivanje je v povprečju občutno cenejše, saj se cena giblje okrog poldrugega milijona za polprenzon v hotelih najvišje kategorije. Hotelske storitve in ugodje so na zavidljivo visoki ravni, vanje je vključena brezplačna uporaba bazena in športnih naprav ter športna in zabaviščna animacija. Pravzaprav so hoteli skrbno negovani centri, v katerih turist dobi vse, od zabave in športa do možnosti nakupa v trgovskih centrih in prostocarinskih prodajalnah, ki jih mrgoli pri vsakem hotelskem kompleksu. Prav tako mrgoli tudi izposojevalnic avtomobilov in za dobrih 20 tisoč lir na dan si sleherni obiskovalec sposodi skromno pando, s katero si po odličnih cestah brez težav ogleda ves otok. Zelo živahno je tudi nočno življenje, z neštetimi plesišči in nočnimi lokali, za večerjo v klasičnih restavracijah ali v tipičnih lokalih španskega, italijanskega ali severnjaškega tipa pa je treba odšteti približno toliko, kot pri nas. Kdor ne namreva razsipavati denarja, lahko preživi dva tedna s pol milijona lir, saj kljub polpenzionu zaradi samopostrežne in izredno pestre izbire jedilnika res ne bo lačen. Skratka, z dvema milijonoma lir bo zagoto preživel lepe in predvsem udobne počitnice na enem od otokov zemeljskega paradiža, še posebno, če se bo nanje odpravil takrat, ko pri nas piha mrzla zimska burja.

VLASTA BERNARD

Obračun gira doslej skromen

Padci glavni argument

SALSOMAGGIORE — Po prvem tednu obračun gira res ni najboljši, če vemo, da so glavni argument... padci. Na včerajšnji 10. etapi je bil žrtev nesreče celo roza majica Podenzana, ki je padel le osem kilometrov pred ciljem in je glavnino dohitel le v zadnjem hipu. Šprint je dobil Rosola in njegov šef Gimondi napoveduje, da to ne bo edina zmaga ekipe, kljub odsotnosti Argentina.

Organizacijski stroj gira je vsekakor v središču ostrih kritik glede varnosti tras. Po množičnem padcu v Massiju so prišla na dan določena dejstva: prvo, da je tehnična komisija odobrila etape, ne da bi jih pregledala, drugič, prireditelji so poslali ekipam oris etap le trideset dni pred štartom dirke, tretjič po odstopu tajnika Cattanea do jutrišnjega dne ne bo nihče preverjal varnost proge.

Zato je združenje kolesarjev samovoljno sklenilo, da bo odslej samostojno opravljalo pregled etap in že napoveduje, da je ciljna ravnina 19. etape v kraju Arta Terme nevarna. Vsi vsekakor soglašajo, da je treba spremeniti pravilnik, ki ne ustreza sedanjim razmeram v kolesarstvu, saj v šprintih danes sodeluje množica tekmovalcev s hitrostjo 60 km na uro.

Kar se tiče kakovosti dirke zadošča izjava liderja Podenzane: »Vse skupaj doslej ni bilo kdove kako zanimivo, mogoče je drugim prav, da imam roza majico jaz, meni ni žal...«

Vrstni red 10. etape: 1. Rosola, ki je 190 km dolgo etapo prevozil v 5.11'04" s povprečno hitrostjo 36,6 km na uro. 2. Baffi (oba It.); 3. Sorensen (Dan.); 4. Van Dervelde (Niz.); 5. Van Deraerden (Bel.); 6. Phinney (ZDA); 7. Colagè (It.); 8. Boffo (It.); 9. Van Vliet (Niz.); 10. Jaermann (Švi.) in glavnina v zmagovalčevem času.

Skupna lestvica: 1. Podenzana (It.); 2. Chioccioli (It.) po 45"; 3. Zimmermann (Švi.) po 1'18"; 4. Visentini (It.) 1'40"; 5. Giupponi (It.) 1'43"; 6. Rominger (Švi.) 2'08"; 7. Bernard (Fr.) 2'11"; 8. Breukink (Niz.) 2'30"; 9. Hampsten (ZDA) 2'38"; 10. Van Dervelde (Niz.) 2'46".

Pred pričetkom nogometnega EP

Vrstijo se tekme

VARESE — Evropsko nogometno prvenstvo je vse bližje (uvodna tekma Italije z ZRN bo 10. junija) in priprave izbrane osmerice reprezentanc so vse bolj intenzivne.

Na igrišče so včeraj stopili tudi Vicinijevi »azzurri«, ki so v prijateljskem srečanju v Vareseju s 4:0 (1:0) premagali novopečenega švicarskega prvoligaša Lugana. Italijani so igrali dokaj dobro, strelci zadetkov pa so bili Vialli v 6. min., Altobelli v 65., Maldini v 73. in 89. minuti. Italija je nastopila v sledeči postavi: Zenga, Bergomi (Ferrara od 75. min.), Maldini, Baresi, Ferri, Ancelotti (De Agostini od 46. min.), Donadoni, De Napoli, Mancini, Giannini, Vialli (Altobelli od 53. min.).

Vialli je Altobelliju prepustil mesto zaradi pošdkobe, vendar kaže, da ta le ni huda.

Sinoči je preizkušnjo opravilo tudi pet drugih udeleženk bližnjega evropskega prvenstva. Danska je doma nepričakovano z 1:0 izgubila proti Češkoslovaški, gol je v 11. min. dosegel Kubik. Sovjetska zveza je v Moskvi z 2:1 (0:1) premagala Poljsko (strelci so bili Litovčenko, Protasov in Dzekanowski), Irska je igrala neodločeno brez golov na Norveškem.

Za precejšnje razočaranje je poskrbela Španija, ki je na domačih tleh s 3:1 klonila pred Švedsko. Švede je iz finalnega dela EP izločila prav Italija.

Devet diskvalificiranih

MILAN — Športni sodnik je po nedeljskem kolu nogometne B lige diskvalificiral za eno devet nogometašev. Ti so: Cossaro, Ferrazzoli in Mazzaferro (Barletta), Enzo in Parpiglia (Lecce), Cotroneo (Modena), Manighetti (Piacenza), Ugolotti (Arezzo), Esposito (Lazio).

Zmaga Prištine

PRIŠTINA — V zaostalem srečanju 32. kola v 1. jugoslovanski nogometni zvezni ligi je Priština z 2:0 (0:0) premagala Vojvodino. Strelca: Šalja v 60. min. (enajstmetrovka) in Rahmani v 80. min.

Zoff odslej pri Juventusu

BOLOGNA, TURIN — Bivši vratar državne reprezentance in zdajšnji selektor olimpijske vrste Dino Zoff je nov trener Juventusa. Predsednik turinskega društva Boniperti ga je najel, potem ko mu je Gigi Maifredi sporočil, da bo tudi v prihodnji sezoni vodil Bologno, s katero je prav v nedeljo predčasno dosegel napredovanje v A ligo. Bolonjsko društvo se nikakor ni hotelo odpovedati trenerju, ki je po splošnem mnenju s Sacchijem največje odkritje letošnje sezone. Pri tem pa je zanimivo, da Maifredi sploh nima trenerske izkaznice, a se je kljub temu zanj potegoval najbolj renomiran italijanski klub.

Podrobnosti v zvezi s pogodbo Dina Zoffa niso znane, ve se le, da bo njegov pomočnik nekdanji soigralec v beločrnem in modrem dresu Gaetano Scirea. Kaže, da se je Boniperti že dogovoril s predsednikom zveze Matarresejem, ki je zdajšnji delodajalec Zoffa. Kdo ga bo v Seulu nadomestil za krmilom olimpijske reprezentance, je vsekakor še odprto vprašanje.

Napoli je medtem najel igralca Torina Corradinija, nov trener Pise pa je Bolchi.

Rally Akropole

Popolno slavje znamke lancia

ATENE — Italijan Miki Biasion je zmagovalec rallyja Akropole, to je šeste preizkušnje za svetovno prvenstvo. Biasion je prehitel tri vozila znamke lancia, ki ga tudi sam upravlja.

S tem ponovnim slavjem, že petim v sezoni, si je lancia že zagotovila naslov prvaka na lestvici hiš. Med piloti Biasion vodi s 60 točkami, za njim je njegov rojak Fiorio, ki ima 42 točk.

Končni vrstni red rallyja Akropole: 1. Biasion-Siviero 7.03'00"; 2. Ericsson-Billstam po 1'53"; 3. Fiorio-Pirello po 7'40"; 4. Alen-Kivimaki po 10'46; 5. Stohl-Rohringer (audi) 30'49.

Košarka: Hill v Bologni

BOLOGNA — Štiridesetletni ameriški trener Robert Waine Hill je že v Bologni, kjer bo s prihodnjo sezono sedel na klopi Dietora in tako zamenjal Jugoslovana Krešimira Ćosića. Hill je v ZDA treniral več moštev, med katerimi tudi New York Knicks. Vodstvo Dietora bo danes uradno predstavilo tega trenerja, s katerim namerava skleniti triletno pogodbo.

Rolland Garros: po torkovi prekinitvi

Lendl ugnal McEnroeja

PARIZ — Na mednarodnem teniškem prvenstvu Francije so bili včeraj na sporedu le moški dvoboji, dež pa je tokrat prizanesel prirediteljem.

V središču pozornosti je bilo srečanje med Ivanom Lendlom in Johnom McEnroejem. Ta je igral kot v zlatih časih, vendar mu v nadaljevanju torkovega prekinjenega dvoboja osmine finala ni uspelo premagati vodilnega na svetovnih lestvicah, ki je zmagal s 3:1.

Ob prekinitvi je bilo stanje v nizih 1:1 (6:7, 7:6) in 4:2 v igrah, v nadaljevanju pa je Lendl zmagal s 6:4, 6:4. Češki as je odlično serviral in streljal z loparjem prave bombe.

Po dvoboju je bil Lendl vidno zadovoljen, isto velja za gledalce, ki so bili priča odlični igri med tema teniškima virtuozoma. McEnroe je bil razočaran, vendar ne zaradi igre. Stalne prekinitve so me oškodovale, je med drugim izjavil. Vsekakor se ameriški as vrača v nekdanjo formo in je dokazal, da ga še ne gre odpisati.

V četrtfinalu se bo Lendl pomeril s Švedom Svenssonom.

Šved Mats Wilander je bil medtem včeraj prvi, ki se je uvrstil v polfinale. S 6:7 (5:7), 7:6, (7:3), 6:3, 6:4 je premagal Španca Emilia Sancheza po štirih urah napetega boja.

V polfinalu se bo pomeril z mladim Američanom Andre Agassijem, ki je z gladkim 6:2, 6:2, 6:4 odpravil finalista z mednarodnega prvenstva Italije Guillerma Pereza-Roldana.

Pokrajinski del v ženski superminiodbojki

Bor Friulexport pred Slogama B in C

V torek popoldne so se v openski telovadnici bili zaključni boji v pokrajinskem prvenstvu v superminivolleyu za dekleta. Pravico do tega nastopa si je pridobilo osem ekip, zmagovalk izločilnih skupin, med katerimi tudi Bor Friulexport, Sloga B in Sloga C. Naše najmlajše odbojkarice so dosegle res izjemen uspeh, saj se je na prvo mesto uvrstil Bor Friulexport pred Slogo B in Slogo C, to pa še enkrat potrjuje premoč slovenske odbojke na mladinskem področju.

Borova zmaga je povsem zaslužena. Ekipo sestavljajo igralke, ki so lani osvojile državni naslov v minivolleyu in vse kaže, da bodo požele tudi uspehe v superminivolleyu, saj so letos prvič nastopile v tej kategoriji in bodo torej v isti sestavi igrale dve leti. Ponašajo se z dovršeno tehniko in res dobro skupinsko igro. Tudi obe Slogini ekipi sta povsem izpolnili trenerjeva pričakovanja. Igralkam se pozna, da niso vajene igre na manjšem igrišču in jim je bil nastop v tem prvenstvu le dodatek k treningu za prvenstvo under 14.

Prireditelj je osem ekip razdelil v dve skupini. V vsaki so odigrali dve tekmi po sistemu neposredne izločitve, zmagovalca pa sta nato igrala med sabo v polfinalu. Obe Slogini ekipi in Bor Friulexport so v izločilnih tekmah zmagali, v polfinalu je Bor Friulexport premagal Slogo C, Sloga B pa tržaško Oma E. V malem finalu je nato slavila Sloga C, borovke pa so kot rečeno porazile Slogo B in postale pokrajinske prvakinje. S to zmago so si priborile pravico do nastopa na državnem finalu, ki bo konec meseca v Sondriu. Še prej, točneje 19. junija, pa bo Bor Friulexport nastopil na deželnem finalu v Trstu, kjer bodo poleg pokrajinskih prvakov igrali še gostje iz Slovenije in Avstrije.

IZIDI

Skupina A: Sloga C — OMA A 2:0, Virtus — Bor Friulexport 0:2.

Skupina B: Pitteri — Sloga B 0:2, Arcobaleno — OMA E 0:2.

Polfinale: Bor Friulexport — Sloga C 2:0, Sloga B — OMA E 2:0. **Finale za 3. mesto:** Sloga C — OMA E 2:1. **Finale za 1. mesto:** Bor Friulexport — Sloga B 2:0

BOR: Vitez, Ažman, Gregori, Čok, Legovič.

SLOGA B: Daniela in Kristina Bogatec, Starc, Spacal, Mahnič, Fonda.

SLOGA C: Hrovatin, Kosmina, Brišnik, Pro, Kalc. (Inka)

V nedeljo na Grobniku v organizaciji Primotor kluba

Dirka vsestransko uspela

Primotor klub je v nedeljo na Grobniku priredil zelo uspelo dirko Alpe-Adria, na kateri je nastopilo kar 126 tekmovalcev iz Italije, Avstrije, ZRN in Jugoslavije. Ob progi se je zbralo kar 1.700 gledalcev, poleg seveda številnih mehanikov in spremljevalcev. Velik organizacijski napor, ki so ga vložili pridni delavci Primotor kluba, se je tako še kako obrestoval. Dirka je namreč vsestransko uspela.

Za Primotor klub so poleg pilotov Danila Šotke, Enza Chiapella, Edmunda Hlabiana in Gianfranca Pisette nastopili še člani Robert Slavec, Alessandro Alberti in Edi Rupelli.

125 CM

Poleg zmagovalca Pelizzona, ki je bil prvi kar z več kot minuto prednosti, se je v tem razredu izredno dobro izkazal Edi Rupelli, ki je dokazal, da ni samo odličen kolesar, temveč da ima tudi v tem športu velike možnosti. Napet in zanimiv pa je bil tudi boj za tretje mesto, ki se je odvojal med Hlabianom in Gorcem. Le-ta pa je malo pred ciljem uspel prehiteti predstavnika Primotor kluba.

Vrstni red

1. Claudio Pelizzon 12'12"32 s poprečno hitrostjo 125,836 km na uro; 2. Edi Rupelli 13'02"74; 3. Gregor Gorec 13'02"86.

ENOCILINDRIČNI MOTORJI

Piero Tofolatti je od samega starta prevzel vodstvo in ga premočno obdržal do cilja.

Vrstni red

1. Piero Tofolatti 13'32"77 s poprečno hitrostjo 131,069 km na uro; 2. Valter Dorigo 14'41"47; 3. Massimo Denardi 14'42"62.

MOTORJI DO 600 CCM

Stefano Spiller je na svojemu suzukiju rg 500 privozil na cilj s kar minuto in pol nad Videmčanom Volpejem, ki sicer dosega dobre rezultate na državnem tekmovanju za »Trofejo yamaha«, pa ni mogel niti za trenutek ogroziti prvega mesta zmagovalca.

Vrstni red

1. Stefano Spiller 21'43"18 s poprečno hitrostjo 138,341 km na uro; 2. Giuseppe Volpe 22'13"05; 3. Daniele Trevisan 22'36"73.

Na sliki s številko 58 Danilo Štoka po startu dirke 200 milj v Misanu

RAZRED NAD 600 CCM

Ta vožnja je bila zelo napeta, saj je predstavnik Primotor kluba Edmund Hlabian odlično startal s serijskeim suzukijem 750 in obdržal vodstvo za nekaj krogov pred Jugoslovanom Barbićem, ki je razpolagal z očitno močnejšim motorjem. Na predzadnjem krogu pa je bil Hlabian zaradi tehničnih težav primoran zmanjšati hitrost in je tako zdrknil na tretje mesto.

Vrstni red

1. Hrvoje Barbić 21'01"14 s poprečno hitrostjo 146,316 km na uro; 2. Raffaello Lorito 21'01"78; 3. Edmund Hlabian 21'05"12.

OPEN

Danilo Štoka in Gianfranco Pisetta, ki dobro poznata progo na Grobniku, sta potrdila svojo premoč in sproščeno izpeljala v vodstvu dirko do konca. Vsekakor je Štoka dokazal večjo pripravljenost in spretnost od svojega tekmeca. Za njima se je vnel srdit boj za tretje mesto med Ghinijem in Akrapovićem, ki je spet dokazal, da ni samo odličen mehanik, temveč tudi dober pilot.

Dirke se ni udeležil predstavnik Primotor kluba Valter Saracco iz Turina, ker je moral isti dan nastopati na državnem prvenstvu F1 v Monzi. Tu je s svojo bimoto zaradi hudega naliva odstopil.

Vrstni red

1. Danilo Štoka 22'12"03 s poprečno hitrostjo 148,650 km na uro; 2. Gianfranco Pisetta 22'14"96; 3. Gianni Ghini 22'32"63.

Že v nedeljo v Misanu

Piloti našega kluba zopet na startu

Za vse predstavnike našega kluba je bila dirka na Grobniku odličen trening za nedeljski nastop na drugi vožnji za italijansko prvenstvo superbike, ki bo v Misanu Adriaticu. Na tej dirki bodo nastopili Danilo Štoka, ki je po dobrem rezultatu na mednarodni vožnji 200 milj v Misanu na sedmem mestu začasne lestvice, Enzo Chiapello, Edmund Hlabian, Gianfranco Pisetta in Valter Saracco.

Ekipo Primotor kluba trenutno finančno podpirata slovenski podjetji Adriaimpex in Koimpex.

4. zamejsko prvenstvo v miniodbojki

Turnir popolnoma uspel

Prejšnjo nedeljo je bilo v Doberdobu na športno-rekreacijskem igrišču osnovne šole 4. zamejsko prvenstvo v miniodbojki. Organizator turnirja je bilo prosvetno društvo Kras, pokrovitelja pa sta bila občina Doberdob in ZSŠDI.

Turnir je popolnoma uspel in vse ekipe so se izkazale. Vzdušje med otroki je bilo odlično in pri nagrajevanju so bili vsi zadovoljni, saj so vse ekipe prejele enak pokal, vsi igralci pa enako kolajno. Turnirji v miniodbojki so neagonističnega značaja, zaradi tega ni bilo nobene končne lestvice. Za prikazano igro je treba vseeno pohvaliti ekipi Soče A in Vala A, ki sta si bili v igri zelo enakovredni. Skupno je na turnirju nastopilo šest ekip. Tokrat ni bilo nobene ekipe ne s Tržaškega ne z briškega področja.

IZIDI

Val A - Soča A 1:1 (15:9, 12:15); Val A - Olympia 2:0 (15:2, 15:8); Soča A - Olympia 2:0 (15:5, 15:0); Val B - Soča B 2:0 (15:8, 15:11); Kras - Val B 2:0 (15:12, 15:9); Kras - Soča B 2:0 (15:8, 15:12); Val A - Kras 2:0 (15:3, 15:1); Soča A - Val B 2:0 (15:2, 15:1); Soča B - Olympia 0:2 (8:15, 1:15); Val B - Kras 1:1 (15:11, 10:15); Soča A - Val A 1:1 (15:4, 3:15).

VAL A: Makuc, Pavio, Radetti.

KRAS: Bonan, Mučič, Plesničar, Moro.

VAL B: Plesničar, Devetak, Devetak.

OLYMPIA: Pintar, Di Battista, Černic, Klanjšček, Posillipo.

SOČA A: Černic, Černic, Pellegrin.

SOČA B: Černic, Černic, Perkon.

(zip)

obvestila - obvestila - obvestila

ŠKD DANICA
z Vrha prireja v okviru Občinskega praznika tekmovanje v tenisu in šahu. Turnirjev se lahko udeležijo le občani Sovodenj, ki morajo svojo prijavo (najkasneje do 4. junija) potrditi Borisu Cotiču (tel. 882380) ali Ladiju Devetaku (tel. 882257).

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR
priredi danes, 2. t. m., ob 18.30 tradicionalno sklepno akademijo. Nastopajo vsi oddelki.

ŠD PRIMORJE
sklicuje dne 8. junija 1988 25. redni občni zbor, ki se bo vršil v društvenih prostorih Prosek št. 2 v prvem sklicanju ob 20.30 in v drugem sklicanju ob 21. uri.

SK DEVIN
vabi člane in prijatelje na srečanje s pobratenim društvom SK Snežnik iz Ilirske Bistrice v nedeljo, 5. junija. Za vpisovanje tel. 200236 ali 200782.

SK DEVIN
vabi člane in prijatelje na zaključni družabni večer, ki bo v društvenih prostorih (osnovna šola v Cerovljah) v soboto, 4. junija, ob 20. uri.

MLADINSKI ODSEK SPDT
prireja v nedeljo, 5. t. m., tradicionalni IZLET PO DOLINI GLINŠČICE za osnovnošolsko mladino iz tržaške pokrajine. Zbirališče bo ob 9. uri na glavnem trgu v Boljuncu ali ob 8.15 na Trgu Oberdan pred postajo openskega tramvaja. Izlet bo potekal po Dolini Glinščice do Botača in do Jezera (botanični vrt, jama). Na travniku bo nagradni poligon. Vabljeni!

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR
sklicuje v soboto, 11. t. m., svoj redni občni zbor. Pričetek ob 17. uri. Vabljeni člani in prijatelji.

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji sklicuje v četrtek, 16. junija 1988 v dvorani kulturnega društva Briški grič v Števerjanu ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju

18. DEŽELNI REDNI OBČNI ZBOR

s sledečim dnevnim redom:

1. *otvoritev občnega zbora*
2. *predsedniško poročilo*
3. *poročila teritorialnih odborov*
4. *diskusija in predlogi o vlogi ZSŠDI*
5. *razno*

Jadranov trener Peter Brumen po finalnih srečanjih v košarkarskem prvenstvu B-2 lige

»Svojim fantom čestitam«

Imam prijatelja - trenerja, ki priznava kot uspeh samo tisto, kar se res uspešno konča. Nobenega navduševanja nad delnimi uspehi, kar naj bi nekaj lepih zmag med prvenstvom in uvrstitev v »play-off« pomenilo, nobenega padanja v nezavest zaradi lepotice nekaj zadnjih let, tretje tekme s San Donàjem v gosteh, nikakršnih aplavzov na odprti sceni vsled nekaterih mojstrskih vložkov posameznikov! Čustva po krajšem odmiku od dogajanj povsem na stran? Ali je tekmovalni, vrhunski šport res tako krut?

Lagal bi se vam in sebi, če bi strogo zagovarjal vse zgoraj navedeno. Že po naravi nisem takšen pa tudi prevzgojiti me vsa ta leta, preživeta na igriščih, niso uspela, da kljub, v našem primeru nenapredovanja v višji tekmovalni razred, ne bi hotel pozitivno oceniti doseženo, seveda ob skrbnem beleženju vsega neposrečenega, kar nas je veljalo do končne potrditve. Upam, da mi bodo za končno oceno uredniki tega cenjenega občila nekoliko kasneje dodelili nekaj dragocenega prostora, takrat se bom lahko dosti verodostojneje opredelil za dobre in slabe poteze pa še s kakšnim statističnim podatkom bom skušal vse skupaj podkrepiti.

Sedaj pa k finalnima tekmama. Zakaj smo na obeh srečanjih v prvih polčasih bili v podrejenem položaju? Eden izmed glavnih vzrokov je bil obakrat Cavallarijev uspešen skok na odbite žoge pod našim košem. Na prvi tekmi je bil v tem elementu morda tako učinkovit zaradi prikritega podcenjevanja te gmote, v Trstu pa, kjer smo se tej nalogi posvetili skrajno resno, naši igralci kljub temu niso uspeli zmanjšati njegovega deleža. V pogovorih po srečanju so mi potožili, da ob njegovem tudi najkorektnejšem gibanju in našem celo nekoliko nesramnem zoperstavljanju enostavno odletiš vstran, najmanj pa izgubiš ravnotežje, kar pa je pri skoku še kako važno. Zaradi neposrečenega skoka so imeli nasprotnikovi igralci v več napadih žogo večkrat na razpolago, po prejetem košu Jadran preko Klavdija Starca ne more razviti svojega vihravega napada, nervoza pri zaključku akcije, kadar si v podrejenem položaju, pa močno vpliva na natančnost in s tem tudi na učinek.

Na podlagi česa pa je prišlo potem do obratov? Ferrara je na začetku obeh drugih polčasov močno povedla, v igralce se je že naselilo zmagovalno zadovoljstvo, res pa je tudi, da smo mi v tistih obdobjih v obrambi igrali fanatično. Na podlagi osvojenih žog in neprejetih košev je prišla do polnega izraza Klavdijeva lucidnost, pogojena s predrznostjo, on je s svojo igro potegnil za seboj še ostale, takega ritma že načeti Cavallari ni uspel spremljati in možen je bil tudi takšen neverjeten delni rezultat, kot smo mu bili priča v Trstu, kar 43:16 v desetih minutah središčnega dela drugega polčasa. Taka obramba in iz nje izhajajoč prehod v napad, to je edina igra, ki jo Jadran mora igrati proti boljšemu ali pa enakovrednemu nasprotniku, kot sta v »play-offu« bili ekipi iz Ferrare in San Donàja.

Mi smo skupina, ki je zmagovita le v primeru, ko so vsi igralci odločeni igrati z nasprotnikom na robu dovoljenega, seveda dovoljenega po košarkarskih pravilih. Žal smo tako igrali šele takrat, ko nam je voda že pošteno tekla v grlo. Vendar pa bi bilo zmagati proti zreli ekipi samo z dvema desetminutnima odličnima epizodama verjetno kar nekoliko krivično do partnerja, ki je le pokazal nekaj več, kot pa mi. Na koncu koncev v športu le vladajo neke zakonitosti, za presenečenja mimo te zakonitosti pa smo v teku sezone tako ali tako velikokrat poskrbeli. Kljub spodrsljajem, ki smo jim botrovali izključno sami, pa igralcem in še komu, ob zaključku kar desetmesečnega druženja čestitam, presenečem sem bil, kaj so ti jadranovci sposobni v zadnjih desetih minutah ubijalsko dolge tekmovalne sezone še izvleči iz sebe.

Trenutek s finalnega srečanja Jadran - Ferrara

Na koncu bi za popestritev dodal še nekaj številk. V petih tekmah »play-offa«, treh na tujem in dveh doma, so številčni pokazatelji posameznikov bili naslednji:

Ban: 112 točk (32:64; 50%; PM 39:44; 88,5%; skoki 30); **Starc:** 109 (43:84; 51%; PM 20:28; 71,5%; skokov 10); **Čuk:** 82 (38:64; 59,5%; PM 8:10; 80%; skokov 26); **Daneu:** 50 (17:34; 50%; PM 16:19; 84%, skokov 38); **Rauber:** 27 (9:29; 31%; PM 9:12; 75%; skokov 29); **Banello:** 26 (9:16; 56%; PM 8:12; 66,5%; skokov 10); **Sosič:** 20 (6:14; 43%; PM 8:13; 61,5%; skokov 5); **Persi:** 2 (1:2); **Štoka:** 2 (1:3; skoka 2). **Skupno:** 156:310; 50,5%; skupaj PM 108:138; 78%.

Plavalni tečaj v organizaciji ZSŠDI

Sklepno tekmovanje

ZSŠDI že vrsto let prireja plavalni tečaj v Lipici za začetnike in že malce izkušenejše plavalce. Letos je bil tečaj že 14. na sporedu, udeležilo pa se ga je 49 otrok. To je sicer nekoliko manj kot v prejšnjih letih, nadvse razveseljivo pa je dejstvo, da se iz leta v leto niža starostna meja udeležencev in da je torej veliko prijavljenih otrok, ki obiskujejo otroški vrtec ali nižje razrede osnovne šole. Tečajniki so tudi letos vadili ob torkih v dveh izmenah, plavalne veščine pa so jim posredovali učitelji Konrad Božjeglav, Rado Kastelic, Vojko Lazar in Janko Sila. V torek, ko je bil zadnji dan tečaja, je bilo na vrsti tekmovanje, ki se ga je udeležilo 32 otrok. Čisto vsi so se resnično potrudili, da bi sebi, staršem in prijateljem pokazali, česa so se med letom naučili. Po tekmovanju je vsem zbranim spregovoril v imenu ZSŠDI Radivoj Pečar, ki je pohvalil tečajnike za resno vadbo, se zahvalil učiteljem za opravljeno delo in seveda nagradil nastopajoče. Vsi so prejeli spominske kolajne, najboljši plavalci iz osnovne šole pa še zlate, srebrne in bronaste kolajne. Poleg tega so vsi prejeli še potrdilo o opravljenem tečaju in bronasto značko delfina, dar ZTKO Občine Sežana.

Otroški vrtec - netekmovalni nastop: Miloš Kalc, Robert Milkovič, Alan Petaros, Boštjan Romano, Veronika Sossa, Andrej Vidali. **1. razred moški:** 1. Matjaž Pečar, 2. Luka Hrovatin. **1. razred ženske:** 1. Pamela Predonzani, 2. Anna Allegra, 3. Ivana Grgič, 4. Vanesa Milkovič. **2. razred moški:** 1. Igor Bogatec, 2. Matevž Peterlin, 3. Tomaž Metlika, 4. Danjel Leone, 5. Goran Križmančič. **Ženske:** 1. Ivana Sossa, 2. Martina Grgič, 3. Katrin Dilly. **3. razred moški:** 1. Erik Gruden. **3. razred ženske:** 1. Jana Okoren, 2. Tina Grmek. **4. razred moški:** 1. Martin Vidali in Peter Race, 3. Peter Milkovič, 4. Marko Okoren, 5. Igor Kalc. **Ženske:** 1. Jana Pečar. **5. razred moški:** 1. Marko Metlika, 2. Milan Lavrenčič. **Ženske:** 1. Elena Palčič. (Inka)

Košarka: pokal prijateljstva

Naši zadovoljili

Kadetska selekcija ZSŠDI je v Ljubljani na finalnem turnirju pokala prijateljstva zasedla med osmimi nastopajočimi moštvi 4. mesto, kar lahko štejemo za uspeh, če upoštevamo dejstvo, da so naši nastopili s šestimi igralci in da so bili na prvi tekmi z domačim Slovanom na pragu zmage. Igrali so odlično, predvsem v prvem polčasu, ki so ga tudi osvojili s šestimi točkami naskoka, vendar so v začetku drugega polčasa imeli veliko težav s consko postavitvijo domačinov, izgubili veliko žog in tako ostali praznih rok. Podobno je bilo tudi na drugi tekmi je potekalo srečanje tudi na drugi tekmi. Naši so dobro začeli in odigrali soliden prvi polčas, v drugem pa so igralci Smelta Olimpije prešli v cono, izkoristili višinsko premoč ter preutrujenost naših in na koncu tudi visoko zmagali. Kljub vsemu smo lahko s končnim obračunom zadovoljni, saj smo videli, da se naši kadeti lahko enakovredno upirajo vsaki boljši slovenski peterki. Sezona pa se za naše mlade fante še ni končala, saj bodo letniki 71 zaposleni še na več turnirjih. Tem fantom volje prav gotovo ne manjka, pa tudi višina teh kadetov je na dostojni ravni (6 igralcev na 195 cm). Treba pa je vseeno zastaviti delo, združiti to skupino perspektivnih fantov in rezultati ne bodo izostali. Perspektiva teh igralcev pa bo odvisna izključno od skupne volje vseh naših društev. Izgubili smo že veliko časa in veliko igralcev ni doseglo tistega, kar bi z boljšimi pogoji lahko doseglo. (Vato)

POLFINALNA TEKMA: **SLOVAN - ZSŠDI 68:62 (28:34)**

ZSŠDI: Arena 25 (1:2), Daneu 13 (2:4), Ažman 15 (1:2), Legiša, Oberdan 7, Bajc 2. ZA 3. IN 4. MESTO: **SMELT OLIMPIJA - ZSŠDI 90:72 (32:33)**

ZSŠDI: Arena 20 (4:9), Oberdan 14 (0:1), Daneu 11 (3:3), Ažman 26 (2:4), Legiša (0:2), Bajc 1 (1:2).

Statistični pregled 1. amaterske nogometne lige

Primorje: odločno bolje na domačih tekmah

Trenutek s prvenstvene tekme Primorje - Percoto

Pred nedavnim sta se končali nogometni prvenstvi 1. in 2. AL. Ob koncu teh vam posredujemo kot običajno nekaj statističnih podatkov.

1. AMATERSKA LIGA

Prvenstvo se je začelo 20. 9. 87, konec prvega dela je bil 10. 1. 88 (podrobne podatke smo objavili v našem listu 13. 1. 88). Povratni del so začeli 17. 1. 88. Končni naslov si je zagotovila ekipa Sevegliana, ki je v 30 tekmah osvojila 40 točk (lani Lucinico 41 točk). S tem si je Sevegliano skupaj z ekipo S. Giovanni, ki je s točko manj končala na drugem mestu, zagotovil prestop v promocijsko ligo. Iz lige so izpadli Pro Fiumicello (21 točk), Pieris (23) in Latisana (25). Vreme ni oviralo poteka povratnega dela prvenstva, saj niso odložili niti ene tekme.

Skupno so v teku sezone odigrali 240 tekem, na katerih je padlo 509 golov (245 v prvem in 264 v povratnem delu prvenstva). Poprečno smo torej videli 2,12 gola na tekmo. Največ golov (28 je padlo prav v zadnjem kolu, najmanj (7) pa v 11. kolu. Kar 93 srečanj (48 v prvem in 45 v drugem delu prvenstva) se je končalo pri neodločenem izidu. Največ remijev (7) je bilo v 24. kolu, le ena sama tekma se je končala pri neodločenem rezultatu v 4., 14., 18., 19., 21. in 25. kolu.

Sedaj pa nekaj »pozitivnih« in »negativnih« rekordov posameznih ekip.

Najboljši napad je z 42 goli imel S. Giovanni. Največ golov (51) pa je dobil Pro Fiumicello, ki je dosegel tudi najmanj (4) zmag. Najmanj golov (16) je dobil Sevegliano, ki je tudi doživel najmanj (3) porazov. Najmanj golov (2) je dala Latisana, največkrat (15-krat) je izgubil Pieris, največ zmag (14) pa je dosegel S. Giovanni. Največ remijev (14) je zbrala trojica Ponziana, Sangiorgina in Sevegliano, najmanj neodločenih rezultatov (5) pa je dosegel Lignano. Najboljši strelec v tej skupini je bil Ivan Voljč (Ponziana) s 15 goli.

Sedaj pa podrobneje poglejmo, kako je igrala edina naša ekipa (Primorje) v povratnem delu prvenstva. Podatke o prvem delu smo objavili letos 13. 1.

PRIMORJE

S 26 osvojenimi točkami je Primorje zasedlo 13. mesto na končni lestvici (lani so Prosečani igrali v 2. AL). V prvem delu prvenstva je Primorje zbralo 15 točk (6 zmag, 3 remije, 6 porazov). V drugem delu prvenstva je Primorje v sedmih nastopih na domačih tleh premagalo Lignano in Gradese, remiziralo s Sangiorgino, S. Giovannijem in Ronchijem, ter izgubilo proti Percotu in Ponziani. Prosečani so torej osvojili 7 točk, dali 8 in prejeli prav tako 8 golov. V osmih nastopih v gosteh so premagali le Fortitudo ter remizirali s Pro Fiumicellom in Latisano, izgubili pa proti Seveglianu, S. Canzianu, Costalungi, Palmanovi in Pierisu. Zbrali so le 4 točke, dali 5 in prejeli kar 14 golov. V 15 nastopih na Proseku je torej Primorje zbralo 18 točk (7 zmag, 4 remije, 4 poraze), dalo 18 in prejelo 13 golov. V petnajstih tekmah v gosteh so Prosečani zbrali 8 točk (2 zmagi, 4 remiji, 9 porazov), dali 7 in prejeli 22 golov. Skupni obračun Primorja v tem prvenstvu je torej: 26 točk (9 zmag, 8 remijev, 13 porazov), 25 danih in 35 prejetih golov. V povratnem delu prvenstva je bil v vrstah Primorja izključen le en igralec: Pipan (v tekmi z Gradesejem). Primorjaši so imeli proti tudi tri 11-metrovke (Sevegliano, Costalunga, Sangiorgina). Obenem je Prašnikar zakrivil tudi dva avtogola (Sangiorgina, Palmanova).

Primorje, ki si je lani zagotovilo prestop v višjo ligo, je letos imelo kot edini cilj obstanek v ligi. Nogometaši Primorja so slabo startali, saj so kar trikrat zaporedoma izgubili. Odločno pa so reagirali, predvsem ko so igrali na domačih tleh, saj so s štirimi zaporednimi zmagami doma popravili položaj na lestvici. Do prve točke v gosteh je bilo treba čakati do 11. kola (Ponziana - Primorje 0:0) in prav ta rezultat je dal ekipi še več moči. »Rdeče-rumeni« so tako sklenili prvi del prvenstva na odličnem osmem mestu s 15 točkami. Zgledalo je že, da je ekipa končno dobila pravi ritem te lige. Nepričakovano pa je zašla v krizo, saj si drugače ne moremo razlagati, kako je v 11 nastopih zbrala le 5 točk. Bojazen pred izpadom pa je v zaključnem delu prvenstva predramila nogometaše Primorja, ki so v zadnjih štirih nastopih zbrali še šest točk, kar je bilo dovolj, da so si s 26 točkami zagotovili obstanek v ligi. Po desetih letih so torej dosegli to, kar Primorju v sezoni 77/78 ni uspelo, ko je prvič igralo v 1. AL. Kljub temu da so Prosečani tudi takrat zbrali 26 točk, so izpadli. Prav v poslednjem kolu jih je takrat prehitel Pieris, katerega pa je letos Primorje pustilo za petami.

Trener Milan Mikuš je skupno poslal na igrišče 20 nogometašev, od katerih pa ni nobeden igral vseh tekem (v oklepaju doseženi goli).

28 odigranih tekem: Pase (9) in Antoni (2); 27: Prašnikar (1); 26: Rojaz, Milani (1) in W. Husu; 25: Olivo (2) in Zurini (4); 24: Nicoloro (4); 23: Pipan; 22: Calligaris; 20: Favretto (1); 17: Coslovich (1); 12: Umek; 11: Spazzapan; 10: Livan; 9: Manzin; 8: Negrini; 7: Sciarrone; 5: Dagri.

naše planine in ljudje - naše planine in ljudje - naše planine in ljudje

Izlet MO SPDT za našo mladino

Mladinski odsek SPDT prireja to nedeljo, 5. junija, izlet za vso slovensko osnovnošolsko mladino na Tržaškem. Zbirališče za otroke in njihove vodnike bo ob 8.15 na Trgu Oberdan ali ob 9. uri na Trgu v Boljuncu. Od tam se bodo izletniki podali peš v Dolino Glinščice ter se nato ustavili v Botaču. Kasneje se bodo povzpeli na Jezero ter svoj izlet zaključili v Bazovici. Med izletom bo na sporedu spretnostni poligon za otroke. Prvi trije v vsaki kategoriji bodo prejeli kolajne, vsem udeležencem te igre pa bo uredništvo Galeba v osebi glavnega urednika Lojzeta Abrama podelilo Galebovo majčko.

Povratek je predviden ob 17.20 pred cerkvijo v Bazovici ali ob 18.15 na Trgu Oberdan. V primeru slabega vremena (dež!) izlet odpade. Vse informacije dobite pri načelniku MO SPDT Borisu Paoliju (tel. 910836).

Srečanje planincev ob meji v Mačkoljah

Sedemnajsto redno srečanje slovenskih planincev iz obmejnih krajev Slovenije ter Tržaškega in Goriškega bo v nedeljo, 12. t. m., v borovem gozdiču v Mačkoljah. Tokrat je organizator SPDT, ki je pripravilo lep in pester program. Zbirališče gostov in planincev iz Slovenije ter Koroške bo v Boljuncu ob 9.30, pohod, ki bo startal v tem kraju in se bo zaključil v Mačkoljah, pa bo začel pol ure kasneje. Za vse tiste, ki se pohoda ne bodo udeležili, je SPDT pripravilo turistični ogled zanimivosti Trsta. Začetek kulturnega sporeda bo ob 14. uri. Poleg običajnih govorov bodo nastopili pihalni orkester Breg iz Doline in mešani pevski zbor Primorsko iz Mačkolj, za ples pa bodo igrali Veseli godci iz Boljunca. Nastopile bodo seveda tudi razne skupine iz Slovenije. Pričakuje se mnogo gostov iz Slovenije. Za pijačo in jedačo je preskrbljeno.

Izlet SPDT na pešpot nad Huminom uspel

Čeprav ni bilo vreme našim planincem povsem naklonjeno, so vseeno uspešno izvedli izlet po krožni planinski poti nad Huminom. Pot je bila zelo lepa, izletnike pa je lep del poti spremljala megla. Člani SPDT so se z avtomobili pripeljali do vasi Avasinis, pot pa so nadaljevali peš do sedla Cuel di Forchia (886 m), od tod pa so se podali na hrib Cuar (1478 m), po krožni poti pa so še nadaljevali do vrha Cel Dai Poza (1377 m) v bližini 1467 m visokega Flagena, na katerega pa se niso povzpeli. Povratek je potekal mimo Malge di Cuar, od tod pa so se vrnili na Cuel di Forchia. Izlet je vodila prof. Marinka Pertot.

Bližnja izletniška sezona SPDT

SPDT prireja v nedeljo, 19. t. m., avtobusni izlet na Platak in Snježnik ob priliki srečanja s planinci PD Ilirska Bistrica in PD Kamenjak z Reke. Srečanje je že tradicionalno, odhod avtobusa pa bo ob 6. uri izpred tržaške sodne palače. Izletniki se bodo pripeljali do Plataka, od tam pa bodo nadaljevali peš na Snježnik. Izlet vodi Ervin Gombač (tel. 754742), vpisovanje pa je na sedežu ZSŠDI (tel. 767304).

»Dolgi pohod« SPDT na Monviso

Tradicionalni »dolgi pohod« SPDT bo tokrat od 20. do 27. avgusta, planinci pa se bodo podali v okolico Monvisa. Glede na to, da se morajo interesenti že sedaj zmeniti za dopust na svojih delovnih mestih, SPDT vabi vse tiste, ki jih ta pohod zanima, da se vpišejo čimprej. Vpisovanje je na sedežu ZSŠDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nad.) ob uradnih urah. Kdor se vpiše, mora plačati predujem 50 tisoč lir. Število udeležencev je omejeno, vse informacije pa dobite pri tajniku društva Ervinu Gombaču. (dj)

Na sliki: otroci med izletom za osnovnošolce, ki je bil v nedeljo, 17. aprila, in je potekal od Križa do Nabrežine. Taka scena se bo prav gotovo ponovila tudi to nedeljo v Dolini Glinščice. *(foto Zvonko Vidau)*

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300.- din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Bogumil Samsa**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

2. junija 1988

Presunljive napovedi britanskih raziskovalcev

Računalnik nas bo pomotoma obdaril z jedrsko katastrofo

LONDON — Poleti bo v Veliki Britaniji izšla študija, ki bo nedvomno močno razburila javno mnenje, saj gre za poglobljeno razpravo o morebitni jedrski katastrofi na Zemlji. Študijo so izdelali izvedenci Inštituta za preučevanje miru Univerze v Lancasterju, raziskavo pa je vodil profesor Paul Smoker, ki je včeraj posredoval nekaj temeljnih informacij o skupinskem delu na tako kočljivem področju.

Smoker je brez dlak na jeziku izjavil, da grozi človeštvu resna nevarnost jedrske vojne, pa ne zaradi tega, ker bi obstajal riziko, da se kdo od zemeljskih veljakov spozabi in napove vojno, pač pa zaradi tehnične okvare. V drugih besedah, vojne ne bo začel človek, ki bo na lastno (ne)odgovornost pritisnil na "rdeči gumb" in tako povzročil eksplozijo atomske bombe, ampak računalnik, ki bo pomotoma sprožil na stotine raket z jedrsko konico. Posledice verižnih eksplozij bodo zdaleč hujše od posledic eksplozije ene, morda dveh atomskih bomb, zato pa bo na Zemlji nujno prevladala tišina, skratka, podlegli bomo jedrski smrti.

Katastrofalna predvidevanja profesorja Smokerja temeljijo predvsem na analizah sedanjih elektronskih sistemov, ki "upravljajo" jedrske vojne arzenale. Smoker je navedel primer ZDA, kjer izklopijo sisteme, ki onemogočajo nenamerno sproženje jedrskih raket, vsakič, ko nastanejo pogoji za morebitni jedrski napad. Tako omogočijo "protinapad" v pičlih osmih minutah", rakete pa bi jim lahko zbežale iz rok veliko prej. Ugovor, da so podobna izjemna stanja izredno redka le delno drži, saj so prav ameriške oblasti določile, da stopi "izjemno stanje" v veljavo vsakič, ko dva različna vira informacij potrdita vest o jedrskem napadu.

Znanstveniki iz Lancasterja trdijo, da se je v prejšnjih letih človeštvo nekajkrat znašlo v hudi nevarnosti, da bi samo sebe spravilo v prerani grob. Te podatke so potrdili tudi ameriški raziskovalci, ki so dodali, da lahko pride do "napak" približno enkrat vsakih petnajst let. V najhujši nevarnosti, naj bi se človštvo znašlo 9. novembra 1979, ko se je neki tehnik (danes bi ga nadomeščal računalnik) spozabil in vstavil v računalnik kaseto s simuliranim sovjetskim napadom. Jedrski bombniki so že vzleteli, ko je ostalim tehnikom uspelo preklicati povelje...

Priznajmo, da nas je že strah. Pa kaj, ko bi bilo naše življenje dejansko odvisno od mikročipov enega izmed neštetih računalnikov, ki odpirajo in zapirajo elektronske pregrade jedrskih arzenalov? Nasvidenje poleti, ko bo izšla študija in bomo lahko zvedli še za kakšno "znanstveno" podrobnost.

Premirje na Korziki

Predstavniki korziške teroristične organizacije FLNC so sklicali tiskovno konferenco, da bi napovedali 120-dnevno premirje. Gre za vabilo turistom? (AP)

Propadel lov na Rustov »rekord«

Andreas Sommer je dvakrat poletel s svojim letalom Cessna 150 iz Norveške v SZ, do Rdečega trga pa si le ni drznil in je tako propadel njegov poskus, da bi obnovil podvig Mathiasa Rusta (Telefoto AP)

Rimska policija odkrila spretno tolpo ponarejevalcev vrednotnic

RIM — Policija je včeraj po dolgi in naporni preiskavi končno prišla na sled spretni tolpi ponarejevalcev obveznic in raznovrstnih vrednostnih papirjev. Med aretiranci je tudi rimski odvetnik Vittore Pascucci, ki je eden najbolj znanih rimskih civilistov in ki ga sodniki obtožujejo ne samo, da je ponarejeval vrednostne papirje (posebno BOT in CCT), ampak tudi, da je s svojimi umazanimi posli goljufal državo in svoje poslovne partnerje. Policisti so odvetnika aretirali včeraj dopoldne, potem ko je v zgodnjih jutranjih urah položil v nekaterih rimskih bančnih zavodih ponarejene BOT in CCT v vrednosti približno štirih milijard lir. Preiskovalci sumijo, da je Pascucci član tolpe izkušenih goljufov in baje tudi mafijcev, ki so v zameno za ponarejene vrednostne papirje zahtevali od nekaterih bank širom po državi jamstva za zelo visoka posojila.

V mrežo policistov so padli tudi nekateri odvetnikovi "sodelavci", med katerimi je najbolj znan 52-letni Salvatore Rizzuto, ki je bil svojčas med obtoženci na velikem palermskem procesu proti mafijskim tolpam. Rizzuto in Pascucci sta bila pred nekaj leti vpletena tudi v neko veliko goljufijo na račun države v zvezi z razdeljevanjem denarnih sredstev za obnovo potresnih področij v južni Italiji, posebno v deželi Kampaniji. Vittore Pascucci, ki stanuje v razkošni vili v predmestju Rima, je bil med največjimi davkoplačevalci v rimski občini. Pred kratkim je v še nepojasnjenih okoliščinah skoraj čez noč odkupil neki manjši industrijski obrat v Laciju, ki je bil na robu stečaja. Sodniki so kmalu nato ugotovili, da odvetnik ni za odkup tega gospodarskega obrata potrosil niti lire ter da ga je v bistvu, če lahko tako rečemo, dobil v dar. Policisti so po nalogu javnega tožilca in tudi finančnega ministrstva uvedli preiskavo o teh nejasnih Pascuccijevih poslih, slednja pa je sedaj privedla do zgoraj navedenega odkritja. Pred enim letom je neka banka posodila odvetniku 14 milijard lir, kot jamstvo za ta posel pa zelo verjetno dobila ponarejene BOT in CCT.

Mož posilil dva dečka

RIM — Dnevne vesti žal ponovno poročajo o spolnem nasilju nad mladoletniki. V Rimu so včeraj aretirali 76-letnega Pietra Colonga pod obtožbo spolnega nasilja nad tremi mladoletnimi dečki. Spolni izprijenec je zvabil 8-letna bratca in 10-letnega bratranca na svoj dom, kjer jih je pod prisilo posilil. Starejšemu dečku je sicer uspelo pobegniti iz Colongove hiše, preden je neuravnovešenemu možu uspelo izkoristiti naivnost dečkov.

Preiskovalci so aretirali Colonga, ki je trenutno zaradi svoje starosti v hišnem priporu, po prijavi staršev rimskim policijskim organom. Žal je podobnih primerov nasilja nad mladoletniki iz dneva v dan več.

Afera Waldheim še buri duhove

DUNAJ — Avstrijski kancler Vranitzky je včeraj zanikal, da je avstrijska vlada preprečila objavo nekaterih "vročih" dokumentov, ki naj bi obtoževali predsednika Waldheima. Vranitzky je tako neposredno odgovoril članu mednarodne komisije zgodovinarjev, ki proučuje afero Waldheim, Nemcu Manfredu Messerschmidtu, ki je to izjavil v intervjuju švicarskemu dnevniku Sontags Zeitung.

Avstrijska vlada se je vedno zavzemala, da bi resnica čimprej prišla na dan, je še rekel Vranitzky, ki je tudi dodal, da so vsi obstoječi dokumenti o Waldheimovi vlogi v nacistični vojski na razpolago zgodovinarjem. Hude obtožbe na račun avstrijske vlade pa je včeraj izrekel nekdanji francoski zunanji minister Cheysson, ki je na nekem mednarodnem židovskem shodu poudaril, da ima Dunaj umazano vest, pri čemer je neposredno omenil kanclerja Vranitzkega. Cheysson je izrazil pomisleke, da bo lahko Avstrija pod temi pogoji v bližnji bodočnosti vstopila v Evropsko skupnost.

Na ljubljanski postaji aretirali morilca

LJUBLJANA — Miličniki železniške postaje milice v Ljubljani so včeraj ob 1.20 na vlaku Ljubljana-Jesenice prijeli Nenada Milanovića, 18, iz Zemuna, ki je imel v žepu karto za Frankfurt, osumljen pa je, da je osrednji udeleženec streljanja v zgodnjih jutranjih urah v torek v Zemunu. Utemeljeno ga sumijo, da je eno osebo umoril, tri pa hudo ranil.

Milanović je v torek zgodaj zjutraj v Ulici Matije Gubca v Zemunu z lovsko puško ustrelil Zorana Radenkovića, 20, iz Zemuna. Po umoru Radenkovića je Milanović odšel na ladjo-restavracijo »Gardoš«, ki je zasidrana v zemunskem pristanišču in tam začel streljati na družbo, s katero je Radenković sedel zadnje ure pred svojo smrtjo. Milanović je tam hudo ranil Zorana Miloševića, 23, in Samirja Osmanovicha, 19, nato pa je zbežal. Miličnik Petar Bogdanović je skušal ujeti begunca, Milanović pa je še njega hudo ranil s strelom iz puške.

Rojena v znaku dvojčkov

Brooke Shieldsovi so zvezde v znaku dvojčkov očitno naklonjene, saj je poleg 23. rojstnega dne praznovala tudi prvo "odraslo" filmsko vlogo (AP)

Bolivijski kokain morda v pijačah in slaščicah?

COCHABAMBA — Bolivijski pridelovalci koke ne preživljajo lahkih trenutkov. ZDA namreč odločno podpirajo zakonski osnutek, ki naj bi skoraj v celoti odpravil vse plantaže te rastline, iz katere pridobivajo kokain. V tej južnoameriški državi se s pridelovanjem koke preživlja več kot pol milijona prebivalcev, obdelane površine pa je kar za 70.130 hektarjev (po novem zakonskem osnutku bi se te skrčile na 9.700 hektarjev).

Bolivijski kmetje so močno zaskrbljeni, saj bi na ta način bili ob vsakdanji kruh. V primeru izglasovanja spornega zakonskega osnutka, so kmetje napovedali hude protestne manifestacije. Nekateri so dejali, da so pripravljeni poseči tudi po orožju, če bo to postalo neobhodno potrebno.

Bolivija izvaža vsako leto na ameriško in zahodnoevropsko tržišče mamil koko predelano v kokain v vrednosti celih 600 milijonov dolarjev — to pa znaša več kot celotni letni bolivijski legalni izvoz. ZDA že več let zagnano obtožujejo Bolivijo, Kolumbijo in Peru (te tri latinskoameriške države proizvajajo več kot 50 odstotkov svetovnega kokaina), češ da podpirajo pridelovanje koke. Vlade teh treh držav pa za to krivijo same ZDA, ki ne uspejo zmanjšati povpraševanja po belem prašku.

Neka bolivijska delovna organizacija, v katero je včlanjenih približno 15 tisoč kmetov, ki pridelujejo koko, je bolivijski vladi posredovala nekaj predlogov, kako bi lahko drugače uporabili kokin prah. Ta bi lahko postal sestavni del raznih pijač, slaščic, žvečilnih gumijev, zobnih past itd. Kot trdi predstavnik te organizacije Roberto Siberia, bi bilo potrebnih več denarnih sredstev za nakup novih tehnologij, toda ta zamisel ni iz trte izvita.

Z Izraelom še brez diplomatskih odnosov

BEOGRAD — Dokončni osnutek stališč o odnosih Jugoslavije z Izraelom bodo v zunanjepolitičnem odboru skupščine SFRJ uskladili kasneje. To je rezultat včerajšnje razprave odbora, ki je zaradi določenih razlik o pogledih na predlagani osnutek odločil, da jih bo 15. junija določila posebna delovna skupina, v kateri bodo razen delegatov tega odbora tudi predstavniki zunanjega ministrstva, oziroma ZIS.

Prevladuje vtis, da neenakost stališč le ni bila tako velika: enotni so bili v mnenju, da še naprej ne obstajajo pogoji za obnovitev diplomatskih odnosov, da pa to ne izključuje možnosti vzpostavitve različnih poslovnih, turističnih, kulturnih, znanstvenih in športnih vezi.